

การศึกษาทวิวิธีการแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject
ในนวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของอากาธา คริสตี้:
กรณีศึกษาสำนวนแปลของพิรุณรัตน์

นางสาวสุนันทา ชัยณรงค์เดชากุล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการแปลและการล่าม ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

A Study on Strategies Used in Translating It-Cleft Sentences
in Pirunrat's Translation of Agatha Christie's *The Murder of Roger Ackroyd*

Miss Sunanta Chainarongdejagul

A Special Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation
Faculty of Arts, Chulalongkorn University
Academic Year 2018
Copyright of Chulalongkorn University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเพื่อประมวลกลวิธีการแปลจากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของอากาธา คริสตี้ และหนังสือแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* โดยพิรุณรัตน์ เนื่องจากภาษาไทยไม่มีโครงสร้างประโยคที่เทียบเท่ากันทางความหมายกับโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ จึงอาจเป็นปัญหาการแปลที่สำคัญได้ งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จำนวน 63 ประโยค และกลวิธีการแปลสองระดับ ได้แก่ ระดับโครงสร้างประโยคและระดับคำ

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณสรุปได้ว่า กลวิธีการแปลระดับโครงสร้างประโยคใช้การปรับโครงสร้างประโยคใหม่จำนวน 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.24 และใช้การรักษาโครงสร้างประโยคตามต้นฉบับจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.76 ในการปรับโครงสร้างประโยคใหม่พบว่าผู้แปลใช้การหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธานมากที่สุด จำนวน 44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมาได้แก่การเปลี่ยนประโยคเป็นวลี ส่วนกลวิธีการแปลระดับคำใช้การเติมคำเน้นมากที่สุด จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.98 รองลงมาได้แก่การเติมลักษณนาม

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพสรุปได้ว่า การแปลประโยคเคลิฟต์ในนวนิยายเรื่องนี้ นักแปลใช้กลวิธีการปรับบทแปลระดับโครงสร้างประโยคและระดับคำร่วมกัน โดยไม่รักษารูปแบบโครงสร้างประโยคเคลิฟต์เสมอไป แต่ยังคงรักษาหน้าที่และเจตนาในการสื่อสารของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นแนวทางการแปลที่นักแปลอาศัยการตีความและทำความเข้าใจความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการใช้ประโยคเคลิฟต์เป็นหลักก่อน แล้วจึงถ่ายทอดความหมายนั้นเป็นภาษาปลายทางอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับแนวทางการแปลแบบตีความที่เดอซิลส์ (1988) นำเสนอ ทฤษฎี Skopostheorie ที่ไรส์และเพร์เมียร์ (1984) นำเสนอ และทฤษฎีวิัจจนกรรมที่เฮอนิกซ์และคุสเมาลี (1982) นำมาใช้ในการแปล

Abstract

This research aims to study strategies used in translating It-cleft sentences from English to Thai. The semantic nonequivalence between Thai sentence structures and It-cleft sentence structure could lead to translation problems. This study focuses on 63 It-cleft sentences from Agatha Christie novel *The Murder of Roger Ackroyd* and its Thai translation by Pirunrat, and translation strategies at structural and lexical levels.

The quantitative analysis reveals that at structure level, the translator made adjustments when translating cleft sentences most of the time (60 samples, or 95.24%) and maintained it 3 times, 4.76% respectively. The sub-strategy mostly used was the use of a noun or a noun phrase as the subject of a sentence, which was found in 44 sentences or 73.33%, followed by the replacement of a sentence with a phrase. At lexical level, the translator mostly employed the addition of words that provided greater prominence to the focused element, and this was found 17 times or 26.98%, followed by the addition of classifier nouns.

A qualitative analysis reveals that the translation of the It-cleft sentence construction in this novel involves the use of translation strategies, both at the structural and lexical levels. The translator sometimes changes the grammatical structure of the source text but still preserves the functions of the structure. This suggests that the translator relies upon understanding meanings and functions of the given structure, rather than being strict to the form. This corresponds to the Interpretive approach proposed by Jean Delisle (1988), the Skopos theory by Reiss and Vermeer (1984), and the Speech act theory of translation by Honig and Kussmaul (1982).

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. รักสงบ วิจิตรโสมณ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาใช้เวลาอ่าน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง พัฒนาข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เอาใจใส่ศิษย์ทุกครั้งที่ประสบปัญหา และให้คำชี้แนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำสารนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองทิพย์ พูลลาภ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แพรว จิตติพลังศรี ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการพัฒนาโครงร่างสารนิพนธ์ในส่วนสำคัญ อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการแปลและการล่าม ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้เชิงวิชาการแก่ผู้วิจัย ตลอดจนผู้เขียนหนังสือและบทความต่างๆ ที่ให้ความรู้และแนวคิด ทำให้ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในสารนิพนธ์นี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองทิพย์ พูลลาภ ที่กรุณาได้รับเป็นผู้อ่าน และชี้แนะแนวทางในการปรับแก้สารนิพนธ์นี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์การแปลทุกท่านสำหรับความช่วยเหลือและการติดต่อประสานงาน พี่นิด พี่เจมส์ มั่น และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ คอยห่วงใยถามไถ่ความก้าวหน้า และให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัว เพื่อนๆ เพื่อนร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ที่เป็นแรงผลักดัน ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังสำคัญในทุกด้าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย	14
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	14
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	15
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย	15
1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย	15
1.7 ประโยชน์	16
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	17
2.1 แนวคิดและทฤษฎีการแปล	17
2.1.1 แนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretive approach)	17
2.1.2 ทฤษฎี Skopostheorie	20
2.1.3 ทฤษฎีวจนกรรม (Speech act theory)	22
2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับตัวบท	23
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแปล	30
2.3 ประโยคเคล็ดฟัดที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject	35
2.4 โครงสร้างประโยคภาษาไทย และประธานของประโยคในภาษาไทย	40
2.5 งานวิจัยเกี่ยวกับการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	46
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	50
3.1 การเลือกตัวบท	50
3.2 การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและการวิเคราะห์ประโยคเคล็ดฟัดที่ใช้ สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject	52
3.3 การกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปล	53
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54

สารบัญ

	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	54
3.6 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย	55
บทที่ 4 ผลการวิจัย	56
4.1 การวิเคราะห์การใช้ประโยคเคล็ดฟตีในตัวบทต้นฉบับ	56
4.1.1 การวิเคราะห์ระดับมหภาค (บริบทสถานการณ์ของการสื่อสาร)	56
4.1.2 การวิเคราะห์ระดับจุลภาค (ลักษณะของคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยค)	60
4.2 การวิเคราะห์การแปลประโยคเคล็ดฟตีในตัวบทฉบับแปล	65
4.2.1 การวิเคราะห์ระดับมหภาค (โครงสร้างประโยค)	66
4.2.2 การวิเคราะห์ระดับจุลภาค (คำที่ปรากฏในโครงสร้างประโยค)	70
บทที่ 5 บทสรุป	83
5.1 สรุปผลการวิจัย	83
5.1.1 ระดับโครงสร้างประโยค	83
5.1.2 ระดับคำศัพท์	85
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	87
5.3 ข้อเสนอแนะ	91
รายการอ้างอิง	92
ภาคผนวก การวิเคราะห์ประโยคเคล็ดฟตีที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล	95

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	บริบทสถานการณ์ของการสื่อสาร	56
ตารางที่ 2	ตัวละครที่ใช้ประโยคเคล็ฟต์ในบทสนทนา (เฉพาะจำนวนที่โดดเด่น)	59
ตารางที่ 3	ลักษณะของคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยค	61
ตารางที่ 4	กลวิธีการแปรประโยคเคล็ฟต์	66
ตารางที่ 5	กลวิธีการปรับบทแปร	67
ตารางที่ 6	กลวิธีการแปรระดับคำ	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภาษาคือระบบของความหมาย ซึ่งความหมายมาจากหน้าที่ของภาษา หน้าที่ประการแรก คือทำให้เราเข้าใจประสบการณ์ของมนุษย์ เราใช้ภาษาทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ ด้วยการตั้งชื่อ การจำแนกประเภท ตลอดจนการจัดหมวดหมู่ สังเกตได้ว่า ภาษาต่างกันมีการจัดหมวดหมู่ต่างกัน แสดงว่า มนุษย์ที่ใช้ภาษาต่างกันทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ ต่างกัน จึงจำแนกประเภทต่างกัน ภาษาจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้สร้างความเข้าใจร่วมระหว่างผู้ใช้ภาษาเดียวกัน อีกนัยหนึ่ง หน้าที่ของภาษาคือสร้างทฤษฎีเกี่ยวกับประสบการณ์ของมนุษย์ เช่น มนุษย์ผู้หนึ่งกินผลไม้ชนิดหนึ่ง จึงตั้งชื่อว่า ส้ม แล้วจัดประเภทเป็นผลไม้กินได้ รสชาติหวานหรือเปรี้ยว มนุษย์ผู้อื่นแม้ไม่เคยกินส้ม แต่ก็จะมีทฤษฎีเกี่ยวกับส้ม ว่าเป็นผลไม้กินได้ รสชาติหวานหรือเปรี้ยว เมื่อได้กินจึงเกิดความเข้าใจร่วมว่า สิ่งนี้คือส้ม หน้าที่นี้ของภาษาเป็นที่มาของคำศัพท์ในทุกภาษา เรียกว่า Ideational metafunction หน้าที่อีกประการหนึ่งของภาษา คือแสดงให้เห็นการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เมื่อใช้ภาษาจะเกิดการกระทำ หรือเกิดความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ประโยคไม่เพียงเป็นรูปแบบทางภาษาที่น่าเสนอกระบวนการกระทำต่อผู้ร่วมเหตุการณ์หรือต่อสถานการณ์ เช่น ทำอะไร เกิดอะไร พุดอะไร รู้สึกอะไร เป็นอะไร มีอะไร ฯลฯ แต่ยังเป็นเป้าหมาย เช่น ต้องการให้ข้อมูล ถาม สั่ง เสนอ หรือต้องการประเมินและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลหรือเรื่อง หน้าที่นี้เรียกว่า Interpersonal metafunction ทั้งสองหน้าที่อธิบายระบบของความหมายในทุกภาษาได้ (Halliday and Matthiessen, 2004: 29-30)

โครงสร้างของภาษาหรือไวยากรณ์สร้างขึ้นเพื่อทำสองหน้าที่ข้างต้น ดังนั้น โครงสร้างของภาษาหรือไวยากรณ์จึงเป็นหน้าที่หรือความหมายที่สามของภาษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างตัวบท และมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่ตัวภาษาเอง กล่าวคือ ภาษามีหน้าที่ทำให้เกิดหรือช่วยให้เกิดสองหน้าที่ข้างต้นร่วมกันผ่านการลำดับเหตุการณ์ การเปลี่ยนจากเรื่องหนึ่งไปยังอีกเรื่องหนึ่ง ความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องของตัวบท หน้าที่นี้เรียกว่า Textual metafunction (Halliday and Matthiessen, 2004: 30-31) เราจะเข้าใจความหมายหรือเหตุการณ์ทั้งตามลำดับเวลาและอย่างเป็นเหตุเป็นผลกันได้ ถ้าเราเข้าใจโครงสร้างของภาษา ดังนั้น สามารถกล่าวได้ว่า โครงสร้างของภาษามีบทบาทและเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อความหมาย ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาระหว่างภาษาหนึ่งกับอีกภาษาหนึ่งจึงเป็นปัญหาการแปลที่สำคัญประการหนึ่ง ถ้าผู้แปลขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อความหมายผ่านโครงสร้างของภาษา หรือไม่ตระหนักถึงความแตกต่างดังกล่าว ผู้แปลอาจจะตีความผิดหรือถ่ายทอดผิดได้

ในทางภาษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นภาษาต่างตระกูลกัน ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาเน้นประธาน (Subject-prominent language) มีหน่วยสร้างประโยคที่เน้นความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างภาคประธานกับภาคแสดง (Subject-Predicate) ส่วนภาษาไทยจัดเป็นภาษาเน้นเรื่อง (Topic-prominent language) มีหน่วยสร้างประโยคที่เน้นความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างเรื่องกับเนื้อความ (Topic-Comment) ทั้งนี้ การเป็นภาษาเน้นประธานหรือภาษาเน้นเรื่องไม่ได้หมายความว่าหน่วยสร้างประโยคหนึ่งจะมีเพียง

ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างภาคประธานกับภาคแสดงหรือระหว่างเรื่องกับเนื้อความอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น แต่หมายความว่าหน่วยสร้างประโยคนั้นเน้นความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์อย่างหนึ่งให้โดดเด่นกว่าอีกอย่าง (Li and Thompson, 1976: 459)

ตัวอย่างหน่วยสร้างประโยคที่เน้นภาคประธานและภาคแสดง

He was here yesterday.

=He (Subject) + was here yesterday (Predicate)

แม้ว่า 'He' จะเป็นทั้งภาคประธานและเรื่องของประโยค แต่จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างภาคประธาน 'He' กับภาคแสดง 'was here yesterday' มีความชัดเจนมาก นั่นคือ ประธานสัมพันธ์กับคำกริยาในฐานะผู้กระทำ และคำกริยาแสดงการกระทำของประธาน

ตัวอย่างหน่วยสร้างประโยคที่เน้นเรื่องและเนื้อความ

Yesterday he was here.

=Yesterday (Topic) + he was here (Comment)

'Yesterday' เป็นเรื่อง (Topic) ของประโยค จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างเรื่อง 'Yesterday' กับเนื้อความ (Comment) 'he was here' เด่นชัดกว่าความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างภาคประธานกับภาคแสดง (Subject-Predicate)

แนวคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์ไวยากรณ์อังกฤษจึงอยู่ที่ประธาน (Subject) โดยมีหน้าที่ 3 ประการ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท และทำให้ประโยคโดยรวมมีความหมายแตกต่างกัน (Halliday and Matthiessen, 2004: 53-59) ดังนี้

- 1) Psychological subject: Theme ประธานคือประเด็นความคิดที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ ทำให้เกิดประโยคขึ้น มีหน้าที่เป็นสาร ทำให้ประโยคมีความหมายเป็นสารหรือข้อมูล (Clause as message)
- 2) Grammatical subject: Subject ประธานคือประธานของภาคแสดง แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์มากกว่าความหมาย ทำให้ประโยคทำหน้าที่ช่วยแลกเปลี่ยนสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง (Clause as exchange)
- 3) Logical subject: Actor ประธานคือผู้กระทำและแสดงความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ทำให้ประโยคทำหน้าที่นำเสนอกระบวนการที่จำลองจากประสบการณ์จริง ว่าใครคือผู้กระทำ (Clause as representation)

เนื่องจากประธานในภาษาอังกฤษมีหน้าที่เป็นประธานของภาคแสดงด้วย ข้อแตกต่างประการหนึ่งระหว่างภาษาเน้นประธานกับภาษาเน้นเรื่องจึงอยู่ที่การกำหนดให้ทุกประโยคต้องมีประธานของภาคแสดง ผู้พูดกับผู้ฟังจึงจะแลกเปลี่ยนสื่อสารกันได้ ส่งผลให้เกิดการใช้สรรพนามประเภท Dummy subject ในภาษาเน้นประธาน หน่วยสร้างประโยคของภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่ประโยคคำสั่งจะไม่สามารถระบุประธานทางไวยากรณ์ได้

(Biber et al., 1999: 123) ดังนั้น ในกรณีที่ประธานจริงของภาคแสดงไม่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค หรือก็คือหน้าคำกริยา ภาษาอังกฤษจะวางสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตำแหน่งประธานของประโยค และทำหน้าที่เสมือนเป็นประธานของภาคแสดงตามโครงสร้างของภาษาอังกฤษแทน

ตัวอย่างประโยคที่ประธานจริงไม่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค (Cambridge University Press, Online)

1) It's always interesting to find out about your family history.

=The thing that is interesting – is 'to find out about your family history'.

2) To find out about your family history is always interesting.

จะเห็นได้ว่าประธานจริงของภาคแสดงก็คือ 'To find out about your family history' ในประโยค (2) ประธานจริงอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค หรือก็คือหน้าคำกริยา 'is' แต่ในประโยค (1) มีการย้ายประธานจริงไปท้ายประโยค จึงต้องใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแทน

ทั้งนี้ สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ไม่ใช่บุรุษสรรพนาม (Personal pronoun) ที่ใช้แทนคน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ อาจเรียกได้ว่าเป็นสรรพนามประเภท Non-referential pronoun หรือ Impersonal pronoun อีกทั้งยังไม่มีคําความหมายในตัวเอง จึงเรียกได้ว่าเป็นการใช้สรรพนาม 'it' แบบพิเศษ (Special uses of 'it') โดยพบว่าใช้ทำหน้าที่เป็นประธานมากกว่าใช้ทำหน้าที่เป็นกรรม (Biber et al., 1999: 332) อย่างไรก็ตาม สังเกตได้ว่าภาษาอังกฤษสามารถวางประธานจริงของภาคแสดง 'To find out about your family history' ในตำแหน่งประธานของประโยคได้ แต่ผู้พูดกลับเลือกที่จะย้ายประธานจริงและใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject แทน ดังนั้น หากเราพิจารณาเรื่องหน้าที่ของภาษาและหน่วยสร้างประโยคในการสื่อความหมายของ Halliday and Matthiessen ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น เราสามารถตีความได้ว่าผู้พูดเลือกใช้โครงสร้างดังกล่าว เพราะต้องการสื่อความหมายที่แตกต่างจากการใช้ 'To find out about your family history' เป็นประธาน

แม้ว่าไวยากรณ์ไทยจะมีรูปแบบโครงสร้างบางส่วนตามไวยากรณ์อังกฤษ แต่ภาษาไทยก็มีระเบียบแบบแผนแตกต่างจากภาษาอังกฤษในรายละเอียด ตัวอย่างเช่น

- 1) ภาษาไทยเน้นตำแหน่งหรือลำดับหน้าหลังเป็นสำคัญ โดยใช้ลำดับหน้าหลังประกอบกับใจความของประโยคเป็นหลักวินิจฉัยชนิดและหน้าที่ของคำ (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 197-198, 213) เช่น ส่วนที่กล่าวถึงก่อนจะนับเป็นภาคประธานของประโยคได้ต้องเป็นคำนาม สรรพนาม หรือคำชนิดอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับคำนาม อาทิ คำกริยาบางคำในภาษาไทย ตัวอย่าง 'นอน เป็นประโยชน์' (นววรรณ พันธุเมธา, 2553: 181)
- 2) หน่วยสร้างประโยคของภาษาไทยจะรูปประธานทางไวยากรณ์ได้ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน เพราะภาษาไทยเป็นภาษาละประธาน (Pro-drop language) (วิชญ์ กอปรสิริพัฒน์, 2548: 11) และไม่นิยมใช้สรรพนามประเภท Non-referential pronoun หรือ Impersonal pronoun ทำหน้าที่

เป็นประธานของประโยคในภาษาระดับทางการ เช่น รายงาน แต่โดยปกติ สรรพนามดังกล่าวสามารถอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยคในภาษาระดับไม่ทางการได้ (Kitima Indrambarya, 1996: 511-512)

- 3) การใช้สรรพนามในภาษาไทยมีข้อแตกต่างจากการใช้สรรพนามในภาษาอังกฤษหลายประการ เช่น ภาษาไทยไม่นิยมใช้สรรพนามมากเท่าภาษาอังกฤษ แต่นิยมซ้ำคำนามหรือใช้คำนามอื่นที่สื่อความหมายถึงคำนามนั้นแทน (ดวงตา สุพล, 2541: 70) การใช้สรรพนามในภาษาไทยต้องคำนึงถึงความสนิทสนม ฐานะทางสังคม และลำดับอาวุโสของคู่สนทนาหรือของคนที่ถูกกล่าวถึง ดังนั้น ในบางกรณี ผู้พูดอาจเลี่ยงการใช้สรรพนามเนื่องจากไม่มีสรรพนามที่เหมาะสมสำหรับกรณีนั้น (วิจิตร ภาณุพงศ์, 2530: 65-66) เช่น สรรพนาม 'it' มีความหมายตามพจนานุกรมว่า 'มัน' โดยทั่วไปแล้วเป็นสรรพนามบุรุษที่สาม ใช้แทนผู้ที่เราพูดถึง สำหรับผู้ใหญ่เรียกผู้น้อย สำหรับเรียกผู้อื่นอย่างไม่ยกย่อง และสำหรับเรียกสัตว์หรือสิ่งของทั่วไป การแปลสรรพนาม 'it' ทุกคำว่า 'มัน' จึงอาจทำให้ผู้แปลถ่ายทอดความหมายได้ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมชาติในภาษาไทย แต่ในขณะเดียวกัน มีบางประโยคที่สรรพนาม 'มัน' อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยคได้โดยไม่สื่อความหมายถึงสิ่งใด ตัวอย่าง 'มันจะเดือดร้อนกันไปหมด' (นววรรณ พันธุเมธา, 2553: 24)

ด้วยเหตุนี้ การถ่ายทอดสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ที่มีรูปเสมือนบุรุษสรรพนามแต่ไม่ได้สื่อความหมายของบุรุษสรรพนามจึงอาจเป็นปัญหาการแปลที่สำคัญ และการศึกษากลวิธีในการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการแปล

การใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคภาษาอังกฤษ มี 3 ลักษณะดังต่อไปนี้ (Alexander, 1988; Biber et al., 1999; Greenbaum, 2004)

- 1) 'it' as an 'Empty subject'

Empty subject คือสรรพนาม 'it' ที่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค แต่ไม่ใช่ผู้กระทำ และไม่มี ความหมายในตัวเอง มีเพื่อทำให้โครงสร้างประโยคสมบูรณ์ทางไวยากรณ์ เนื่องจากประโยคใน ภาษาอังกฤษทุกประโยคต้องมีภาคประธานและภาคแสดง มักปรากฏในประโยคบอกเวลา สภาพ อากาศ อุณหภูมิ ระยะทาง หรือสถานการณ์ รวมทั้งการใช้สรรพนาม 'it' ในบางสำนวน ภาษาอังกฤษ (Idiom)

ตัวอย่างจากเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* และฉบับแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์*

ต้นฉบับ	ฉบับแปล
It was Friday night, and on Friday night I wind the clocks. (บทที่ 4 หน้า 46)	คืนนั้น เป็นคืนวันศุกร์ ผมจะไขลานนาฬิกาทุกคืนวันศุกร์ (บทที่ 4 หน้า 51)
It—it's such a lovely morning. (บทที่ 9 หน้า 108)	เช้าวันนี้ อากาศดีนะคะ (บทที่ 9 หน้า 120)
It is not the time to make difficulties. (บทที่ 10 หน้า 132)	อย่าเล่นตัวนักเลยครับ (บทที่ 10 หน้า 148)

2) 'it' as an 'Anticipatory subject'

Anticipatory subject คือสรรพนาม 'it' ที่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค แต่ไม่ใช่ประธานจริงของภาคแสดง ทั้งนี้ ประธานจริงของภาคแสดงคือ อนุประโยค เช่น นามานุประโยค (Noun clause) อนุประโยคที่ประกอบด้วย Infinitive (Infinitive clause) และ Gerund แต่เนื่องจากภาษาอังกฤษไม่นิยมวางอนุประโยคในตำแหน่งประธานของประโยค เพราะบางอนุประโยคมีความยาวและความซับซ้อนมาก จึงมีการใช้สรรพนาม 'it' ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแทน แล้วย้ายอนุประโยคไปอยู่ท้ายประโยค เพื่อให้ผู้ฟังทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น โครงสร้างนี้เรียกว่า Extraposition

ตัวอย่างจากเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* และฉบับแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์*

ต้นฉบับ	ฉบับแปล
Then it seems almost certain that Mr Ackroyd himself must have admitted this stranger. =Then <u>that Mr Ackroyd himself must have admitted this stranger</u> seems almost certain. (บทที่ 5 หน้า 56)	ถ้าอย่างนั้นก็ดูเหมือนคุณแอ็กครอยด์เป็นคนรับคนแปลกหน้าคนนั้นเข้ามาเอง (บทที่ 5 หน้า 63)
It is true that I have retired from the world. = <u>That I have retired from the world</u> is true. (บทที่ 7 หน้า 81)	ความจริง ผมเกษียณตัวเองจากวงการนี้ไปแล้ว (บทที่ 7 หน้า 91)
It will be a great privilege to watch you at work— Hallo, what's this? = <u>To watch you at work</u> will be a great privilege. (บทที่ 8 หน้า 92)	รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งครับที่จะได้เห็นคุณทำคดีนี้—อ้าว แล้วนี่มันเรื่องอะไรกันครับ (บทที่ 8 หน้า 103)

3) The use of 'it' in 'Cleft sentences'

Cleft sentences (ประโยคเคล็ฟต์) คือประโยคความเดียวที่แบ่งเป็นสองส่วน แต่ส่วนหนึ่งมีคำกริยาแท้ เพื่อเน้นหนักข้อมูลเฉพาะส่วน ประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' (It-cleft sentences) จะวางส่วนที่เน้นไว้ต้นประโยค และมีโครงสร้างดังนี้

It + A form of the verb 'be' + X + Relative-like dependent clause

(Biber et al., 1999: 959)

สรรพนาม 'it' อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค แต่ไม่ใช่สรรพนามที่ใช้แทนชื่อ คำนาม หรือข้อความที่กล่าวมาแล้ว

ข้อมูล 'X' คือข้อมูลที่ต้องการเน้น อาจเป็นนามวลี (Noun phrase) บุพบทวลี (Prepositional phrase) กริยาวิเศษณ์วลี (Adverb phrase) หรือวิเศษณานุประโยค (Adverbial clause) ก็ได้ ส่วนที่เหลือของประโยค ซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ 'X' คือ อนุประโยค Relative-like dependent clause ซึ่งขึ้นต้นด้วย 'Who' 'That' 'Which' หรือลัทธิรูป

ตัวอย่างจากเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* และฉบับแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์*

ต้นฉบับ	ฉบับแปล
It wasn't Annie who told me. (เน้นประธาน) (บทที่ 1 หน้าที่ 4)	แอนนี่ ไม่ได้บอกที่หอรกจ๊ะ (บทที่ 1 หน้าที่ 4)
It was at this moment that it began to dawn upon me that Parker was most suspiciously flustered. (เน้นส่วนขยาย) (บทที่ 5 หน้าที่ 57)	ตอนนี้ เองที่ผมเริ่มคิดว่าปาร์กเกอร์ตื่นเต้นจนน่าสงสัยมากที่สุด (บทที่ 5 หน้าที่ 65)
It was she whom I had seen that Sunday, and the cause of her embarrassment was clear enough now. (เน้นกรรม) (บทที่ 22 หน้าที่ 256)	เธอก็ คือคนที่ผมไปพบเมื่อวันอาทิตย์นั่นเอง และผมเองก็เพิ่งเข้าใจว่าทำไมพี่สาวของเธอจึงรู้สึกอับอายอย่างนั้น (บทที่ 22 หน้าที่ 286)

ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ภาษามี Textual metafunction ที่ทำให้เกิดตัวบท กล่าวคือ ผู้พูดใช้ภาษาเพื่อทำให้สารที่ต้องการจะสื่อกลมกลืนไปกับตัวบทหรือบทสนทนา Textual metafunction จึงหมายรวมถึงระบบไวยากรณ์ทั้งหมดที่ทำให้ตัวบทเกิดการเชื่อมโยงความภายในและเกิดการเชื่อมโยงความกับบริบทภายนอก โดยอาศัยโครงสร้างที่ทำให้ประโยคมีความหมายเป็นสาร

เรียกว่า Thematic structure ซึ่งมีรูปแบบของการสื่อสารที่อาจแตกต่างกันในแต่ละภาษา สำหรับภาษาอังกฤษ ประโยคจะมีหน้าที่เป็นสารเมื่อเกิดความเชื่อมโยงกันระหว่างประเด็นที่ผู้พูดต้องการจะสื่อที่เรียกว่า Theme กับส่วนที่เหลือที่เรียกว่า Rheme ภาษาอังกฤษกำหนด Theme และ Rheme ด้วยลำดับในประโยค Theme คือส่วนที่กล่าวถึงก่อน เพื่อแสดงว่าเป็นประเด็นของการสื่อสาร ผู้พูดเลือกกล่าวถึงก่อนเพื่อให้ผู้ฟังเชื่อมโยงความได้ (Halliday and Matthiessen, 2004: 64-67) หมายความว่าผู้พูดต้องคิดว่าผู้ฟังมีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวกับ Theme มาก่อนแล้ว จึงจะสามารถเข้าใจความและเชื่อมโยงข้อมูลใหม่ (New information: ข้อมูลที่ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังยังไม่รู้) กับข้อมูลเดิม (Given information: ข้อมูลที่ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังรู้อยู่แล้ว) กล่าวคือ โครงสร้าง Theme และ Rheme เป็นโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลใหม่ด้วยการอ้างอิงข้อมูลเดิมที่มีร่วมกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เมื่อพิจารณาแล้ว โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ก็เป็นโครงสร้างหนึ่งที่มีลักษณะเช่นนี้ นั่นคือ เป็นโครงสร้างของการให้ข้อมูล ผู้พูดเน้นข้อมูลเฉพาะส่วน ซึ่งข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีการกล่าวถึงแล้ว แต่เน้นเพราะมีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อความหมายที่นอกเหนือจากความหมายของโครงสร้างประโยคปกติ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

1) It wasn't Annie who told me.

2) Annie didn't tell me.

ประโยค (1) ใช้โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ นั่นคือ It + wasn't (Negative form of the verb 'be') + Annie (The focused information) + who told me (Relative-like dependent clause) ส่วนประโยค (2) ใช้โครงสร้างประโยคปกติ นั่นคือ Annie (Subject) + didn't tell me (Predicate) จากการวิเคราะห์ประโยค (1) ร่วมกับบริบทในเรื่อง พบว่าข้อมูลที่เน้นเป็นข้อมูลที่มีการกล่าวถึงไปแล้ว ผู้พูดและผู้ฟังมีความรู้พื้นฐานบางอย่างร่วมกัน เช่น รู้ว่า Annie เป็นใคร มีบทบาทอย่างไรในเรื่อง และสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาของบทสนทนาระหว่างทั้งสองฝ่ายได้อย่างไรบ้าง อย่างไรก็ตาม ผู้พูดรู้ว่าการอ้างอิงข้อมูลเดิมของผู้ฟังบางส่วนถูกต้องและบางส่วนไม่ถูกต้อง ผู้พูดจึงใช้ประโยคเคลิฟต์เพื่อเน้นว่าข้อมูลใดที่ไม่ถูกต้อง นั่นคือ 'Annie' แต่ข้อมูลอื่น 'someone told me.' ยังถูกต้อง ซึ่งโครงสร้างประโยคปกติจะบอกเพียงแต่ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างผู้กระทำกริยากับกริยาว่าใครทำหรือไม่ทำอะไร

ภาษาไทยไม่มีโครงสร้างประโยคที่เทียบเท่ากับโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ อีกทั้งยังมีวิธีการเน้นค่านั่นความที่หลากหลาย และเนื่องจากผู้เขียนต้องการรักษากรอบและมุมมองในตัวบทเพื่อสร้าง Suspense การนำเสนอข้อมูลจึงต้องกำหนดอย่างเคร่งครัด นักแปลจึงต้องประเมินว่าข้อมูลเดิมและข้อมูลใหม่สำหรับผู้พูดและผู้ฟังในตัวบทคืออะไร ข้อมูลใหม่ที่แปลเชื่อมโยงกับข้อมูลเดิมที่ได้แปลไว้หรือไม่ และควรจะทำให้ข้อมูลนั้นเด่นชัดหรือแอบแฝง (Hatim and Mason, 1990: 215-216) ประเด็นเหล่านี้อาจทำให้เกิดปัญหาการแปลได้ จึงน่าสนใจว่าในการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์ นักแปลจะใช้วิธีการใดในการรักษาโครงสร้าง

ประโยคเคลิฟต์หรือลักษณะการเน้นของประโยคเคลิฟต์ หรือหากไม่รักษา จะใช้โครงสร้างประโยคในภาษาไทยใดหรือวิธีการใดเพื่อรักษาความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัยของตัวบทต้นฉบับให้ครบถ้วนถูกต้อง

ผู้วิจัยพบว่าผู้ศึกษากลวิธีการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในสารนิพนธ์เรื่อง *การศึกษากลวิธีการแปล Dummy Subject 'It' ในตัวบทประเภทให้ข้อมูล : กรณีศึกษาเรื่อง 'นักสืบ เศรษฐศาสตร์' และ 'เศรษฐศาสตร์แห่งชีวิต'* ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 69-72) พบกลวิธีการแปล 4 วิธี ได้แก่ การแปลแบบตรงตัว การเพิ่มคำแปล การปรับบทแปล และการละไม่แปล โดยการปรับบทแปลใช้มากที่สุด ส่วนการแปลแบบตรงตัวใช้น้อยที่สุด และสรุปแนวทางการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ดังนี้

- 1) การปรับให้เป็นประโยคละประธาน
- 2) การหาประธานให้ประโยค
- 3) การเพิ่มสรรพนาม
- 4) การละไม่แปล

ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 65, 72) เห็นว่าการปรับบทแปลเป็นกลวิธีที่เหมาะสม และการแปลแบบตรงตัวเป็นกลวิธีที่ไม่เหมาะสมในการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เนื่องจากการใช้สรรพนาม 'มัน' แทนประธานที่ไร้ความหมายหรือ Dummy subject ไม่สอดคล้องกับโครงสร้างของภาษาไทย ทำให้บทแปลไม่เป็นธรรมชาติ อีกประการหนึ่ง เนื่องจากผู้ศึกษามุ่งศึกษาตัวบทประเภทให้ข้อมูล และเห็นว่าการแปลตัวบทประเภทให้ข้อมูลมีจุดมุ่งหมายที่จะรักษาเนื้อหาและข้อมูล การปรับบทแปลจึงเป็นกลวิธีที่เหมาะสม เพราะทำให้ถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนที่สุด โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบทางภาษา

อนึ่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษา ปราณี พุ่มบางป่า (2552) พบว่าการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในลักษณะ Empty subject และ Anticipatory subject ใช้กลวิธีการแปลครบ 4 วิธี แต่การแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์ ใช้กลวิธีการแปลเพียง 3 วิธี ได้แก่ การปรับบทแปล การแปลแบบตรงตัว และการละไม่แปล โดยพบการปรับบทแปลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.31 และไม่พบการเพิ่มคำแปล ผู้ศึกษาจึงสรุปแนวทางการปรับบทแปล (59-63) ดังนี้

- 1) การปรับเป็นประโยคละประธาน ปรับส่วนต้นของประโยคเป็นคำนามหรือนามวลี และปรับส่วนท้ายของประโยคเป็นส่วนขยายคำนามหรือนามวลี
- 2) การปรับส่วนต้นของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค และปรับส่วนท้ายของประโยคเป็นส่วนหนึ่งของภาคแสดง
- 3) การปรับส่วนท้ายของประโยค (Who-clause) เป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค และปรับส่วนต้นของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของวิกตรรกิริยา

อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้จำกัดอยู่ที่ภาษาเขียน และตัวบทประเภทให้ข้อมูลเท่านั้น ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 75) จึงกล่าวไว้ในข้อเสนอแนะว่าควรมีการ

‘...ศึกษาการแปล Dummy Subject ‘It’ ในตัวบทประเภทอื่นๆ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ซึ่งเป็นตัวบทที่มีจุดประสงค์แตกต่างจากตัวบทประเภทให้ข้อมูล...’

นอกจากงานวิจัยข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า มีผู้ศึกษากลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม ‘it’ ประเภท Dummy subject ทั้งในตัวบทประเภทให้ข้อมูลและตัวบทนวนิยาย โดยงานวิจัยเรื่อง *กลวิธีการแปลหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วน* ของอัญชลี สิงห์น้อย (2553: 73-74) พบกลวิธีการแปล 3 วิธีหลัก ได้แก่ การแปลแบบตรงตัว การแปลแบบเสรี และการแปลแบบสื่อความ กล่าวคือในตัวบทประเภทให้ข้อมูล พบการแปลแบบเสรีมากที่สุด และการแปลแบบสื่อความน้อยที่สุด ส่วนในตัวบทนวนิยาย พบการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด และการแปลแบบสื่อความน้อยที่สุด อัญชลี สิงห์น้อย (77-79) ให้ความเห็นว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด เพราะภาษาไทยมีโครงสร้างประโยคเน้นส่วน (โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม ‘มัน’) ที่เป็นคู่เทียบหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วน (โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม ‘it’) ในภาษาอังกฤษอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้แปลใช้โครงสร้างประโยคภาษาไทยรูปแบบอื่นด้วยในการแปลหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วนจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย แม้ว่าจะมีประโยคคู่เทียบหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วนดังกล่าวในตัวบทต้นฉบับก็ตาม งานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย ยังมุ่งศึกษาการใช้โครงสร้างประโยคภาษาไทยถ่ายทอดการเน้นที่ปรากฏในหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วนภาษาอังกฤษ แต่ไม่ได้กล่าวถึงความหมายที่ได้จากการเน้นนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่า ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม ‘it’ ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย มีลักษณะอย่างไรบ้าง สื่อความหมายอะไร มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องอย่างไร นักแปลซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจะสามารถถ่ายทอดความหมายและนัยทางไวยากรณ์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และจะมีกลวิธีการแปลสรรพนาม ‘it’ ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์ เหมือนหรือต่างกับที่ได้ศึกษาไว้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างไร

ผู้วิจัยเลือกนวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของอากาธา คริสตี้ มาเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากพบว่าสรรพนาม ‘it’ ประเภท Dummy subject มีบทบาทสำคัญในการเล่าเรื่อง นวนิยายสืบสวนสอบสวนสำคัญที่การเล่าเรื่องและความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าเรื่องกับผู้อ่าน นักเขียนต้องควบคุมไม่ให้ผู้อ่านรู้ความจริงทั้งหมดก่อนถึงบทสุดท้าย จึงต้องวางกรอบและให้มุมมองจำกัดแก่ผู้อ่านผ่านผู้เล่าเรื่อง เพื่อสร้าง Suspense ให้ผู้อ่านติดตาม (Merrill, 1997: 89) *The Murder of Roger Ackroyd* มีมุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษที่หนึ่ง ผู้อ่านรับรู้เรื่องราวผ่านผู้เล่าเรื่อง ในที่นี้คือตัวละครหมอเชปปาร์ด ซึ่งเปิดเผยในภายหลังว่าเชื่อถือไม่ได้ (Unreliable narrator) และเป็นฆาตกรเสียเอง นับว่านวนิยายมีเนื้อหาที่ไม่เดินตาม ‘ขนบ’ ของนวนิยายสืบสวนสอบสวน เพราะนอกจากฆาตกรจะเป็นผู้เล่าเรื่องแล้ว ยังสวมบทบาทเป็นผู้ช่วยนักสืบของเรื่องอีกด้วย (Merrill: 92) ซึ่งการวางบทบาทของตัวเองให้กลมกลืนกับผู้ค้นหาความจริง (อาทิ นักสืบ ตำรวจ) อาจชี้แนะผู้อ่านให้ตัดหมอเชปปาร์ดออกจากการเป็นฆาตกรได้ ในการวางบทบาทดังกล่าว หมอเชปปาร์ดได้ใช้ภาษาบรรยายเรื่องราว ทั้งเบาะแส และปกปิดความจริงไปพร้อมกัน

การเป็นผู้เล่าเรื่องต้องให้ผู้อ่านเข้าถึงความคิดและความรู้สึกของตนเอง ส่วนการเป็นผู้ช่วยนักสืบต้องสังเกตการณ์อย่างไม่รู้เรื่องรู้ราว ไม่เกี่ยวข้องกับคดี ผู้อ่านมักจะยึดถือผู้เล่าเรื่องเป็นหลัก ยอมให้ผู้เล่าเรื่องมีสถานะพิเศษ พร้อมจะเชื่ออย่างไม่มีเงื่อนไข และมักจะกั้นนักสืบกับผู้ช่วยออกจากการเป็นฆาตกรโดยอัตโนมัติ ผู้อ่านมักจะลืมว่าตัวละครเหล่านี้โกหกได้และเป็นฆาตกรได้ ในขณะที่ผู้เล่าเรื่องล่องหนในสายตาของผู้อ่าน ตรงกันข้าม ตัวละครที่เป็นฆาตกรมีลักษณะบางอย่างที่หากแสดงออกผ่านคำพูดหรือการกระทำแล้ว ตัวละครอื่นหรือผู้อ่านจะทราบในทันที ผู้เขียนจึงต้องพยายามปกปิดความคิด ความรู้สึกจริง และตัวตนของฆาตกร ในที่นี้อกาธา คริสตี ใช้ภาษาปกปิดความจริง ทำให้ผู้อ่านมองไม่เห็นคำใบ้ที่อยู่ตรงหน้า เนื่องจากหมอเชปปาร์ดเป็นตัวละครที่เป็นทั้งผู้เล่าเรื่อง ผู้ช่วยนักสืบ และฆาตกร ผู้เขียนจึงกำหนดให้ผู้เล่าเรื่องถ่ายทอดข้อมูล ซึ่งจริงๆ แล้ว ก้าวกวมและตีความได้หลายนัย ด้วยภาษาที่ชัดเจน ลำดับเรื่องราวต่อเนื่อง ไม่ตกหล่น เสมือนรายงานแต่ข้อเท็จจริง ไม่มีความคิดและความรู้สึกส่วนตัวปะปน ในฐานะผู้อ่าน บัรโรตตี (ตัวละครนักสืบ) เมื่ออ่านบันทึกคดีของหมอเชปปาร์ด หรือก็คือนวนิยายเรื่องนี้ มีความเห็นด้วยซ้ำว่าบันทึกนั้นดูจะครบถ้วนถูกต้องแล้ว

'A very meticulous and accurate account'
(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 23 หน้าที่ 266)

กอปรกับว่า หมอเชปปาร์ดสวมบทบาทหมอประจำหมู่บ้านที่ตัวละครอื่นนับถือและไว้วางใจ ผู้อ่านจึงอาจคล้อยตามและยอมรับข้อแตกต่างของหมอเชปปาร์ดที่ว่า หมอเชปปาร์ดพยายามรักษาความเป็นมืออาชีพของตัวเองไว้ พยายามมุ่งเน้นข้อเท็จจริง คงความเป็นกลาง ไม่อคติ ด้วยการละตัวตนออกจากเรื่องที่เล่า และทำให้เรื่องเล่าเสมือนเป็นการบันทึกคดี และในบางครั้ง การละตัวตนก็เป็นการละข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่องด้วย

'As a professional man, I naturally aim at discretion.'
(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 1 หน้าที่ 2)

ในการเล่าเรื่องของหมอเชปปาร์ด ผู้เล่าเรื่องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปิดบังความจริง แตกต่างจากการบรรยายของเฮสติ้ง ซึ่งเป็นตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่องในคดีอื่นๆ บัรโรตตีให้ความเห็นว่าบันทึกของเฮสติ้งแสดงตัวตนของผู้เล่าเรื่องชัดเจนกว่า ซึ่งสังเกตได้จากการใช้สรรพนาม

'On every page, many, many times was the word 'I.' What he thought—what he did.'
(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 23 หน้าที่ 266)

แต่บันทึกของหมอเชปปาร์ดกลับลดทอนตัวตนดังกล่าวลง บัรโรตตีใช้คำว่า 'Modesty' และ 'Reticence' บรรยายลักษณะของบันทึก รวมถึงแสดงความเห็นหลายครั้งว่าหมอเชปปาร์ดได้พาตัวเองออกจากเรื่องเล่า

'But you—you have kept your personality in the background; only once or twice does it obtrude—in scenes of home life, shall we say?'

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 23 หน้าที่ 266)

และ

'You have recorded all the facts faithfully and exactly—though you have shown yourself becomingly reticent as to your own share in them.'

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 23 หน้าที่ 266)

บัวร์ตี่จึงแน่ใจว่าหมอเชปปาร์ดจงใจปกปิดบางอย่าง

'You see now why I drew attention to the reticence of your manuscript,' murmured Poirot. 'It was strictly truthful as far as it went—but it did not go very far, eh, my friend?'

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 24 หน้าที่ 279)

สรรพนาม 'it' เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผู้เขียนใช้เพื่อทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะการใช้ภาษาเสมือนรายงานแต่ข้อเท็จจริง เพราะสรรพนาม 'it' ใช้แทนสัตว์หรือสิ่งไม่มีชีวิตซึ่งเคยพูดถึงแล้วหรือกำลังพูดถึงอยู่ และใช้แทนข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ซึ่งเป็นที่รู้กันดีหรือเกิดขึ้นแล้ว เมื่อไม่ได้ใช้แทนคำนามที่เป็นคน สรรพนามนี้จึงไม่แสดงตัวตน บุคลิก และอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด สอดคล้องกับการใช้ภาษาในการเขียนรายงาน ซึ่งหลีกเลี่ยงการใช้ Personal pronoun เช่น 'I' 'You' 'We' เพื่อรักษาความเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียง นอกจากนี้ยังมีการใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject หรือก็คือ การใช้สรรพนาม 'it' ที่ไม่มีความหมายในตัวเอง แต่มีอยู่เพื่อทำให้โครงสร้างประโยคสมบูรณ์ทางไวยากรณ์ เป็นการโน้มน้าวผู้อ่านให้สนใจแต่ข้อมูลที่น่าเสนอมากกว่าตัวผู้เล่าเรื่อง จึงมีส่วนช่วยในการปกปิดความจริงบางอย่างได้โดยไม่ต้องบิดเบือน เพราะความจำกัดของข้อมูลที่ผู้อ่านได้รับและระยะห่างระหว่างผู้เล่าเรื่องกับผู้อ่าน

'The letters were brought in at twenty minutes to nine. It was just on ten minutes to nine when I left him, the letter still unread. I hesitated with my hand on the door handle, looking back and wondering if there was anything I had left undone.'

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 4 หน้าที่ 44 และ บทที่ 27 หน้าที่ 297)

จากตัวอย่างประโยคที่คัดมาข้างต้น หมอเชปปาร์ดเล่าเรื่องตามความเป็นจริงทั้งหมด แต่ไม่ครอบคลุมเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นจริง กล่าวคือ ในฉากนี้ หมอเชปปาร์ดฆ่าแอกครอยด์แล้ว และกำลังจะออกจากสถานที่เกิดเหตุ หมอเชปปาร์ดใช้เวลา 10 นาทีที่หายไประหว่างฉาก ซึ่งหมอเชปปาร์ดจงใจไม่กล่าวถึง แต่เป็นไปได้ว่าผู้อ่านจะมองข้าม เพราะการบรรยายของหมอเชปปาร์ดมีความชัดเจน และมีความต่อเนื่องในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ

เวลา เป็นไปได้ว่า การบรรยายเช่นนี้จะทำให้ผู้อ่านไม่ตั้งใจและคิดว่าเรื่องเล่าทั้งหมดครบถ้วนแล้ว ประโยคนี้ปรากฏครั้งแรกในฉากฆาตกรรมและปรากฏอีกครั้งเมื่อผู้เล่าเรื่องไต่ถามความสามารถในการใช้ภาษาของตน

All true, you see. But suppose I had put a row of stars after the first sentence! Would somebody then have wondered what exactly happened in that blank ten minutes?

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 27 หน้า 297)

แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างประโยคที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject เป็นความตั้งใจของผู้เล่าเรื่องเพื่อนำเสนอข้อมูลเรื่องเวลาที่หมอบเชปปาร์ตออกจากห้อง 'just on ten minutes to nine' ต่อเนื่องจากข้อมูลเรื่องเวลาที่จดหมายเข้ามา 'at twenty minutes to nine' ทำให้การที่หมอบเชปปาร์ตละข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำของตนในช่วงเวลานั้นเป็นไปได้อย่างแนบเนียน ดังนั้น การใช้โครงสร้างประโยคเคล็ดที่ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ก็ย่อมเป็นความตั้งใจของผู้เล่าเรื่องเช่นกัน ในการแปล ผู้แปลจึงต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ว่าผู้เล่าเรื่องหรือผู้เขียนมีเจตนาในการใช้โครงสร้างประโยคเคล็ดอย่างไร เหตุใดจึงไม่ใช่โครงสร้างประโยคปกติในบริบทสถานการณ์เฉพาะนั้นๆ และผู้แปลจะเลือกวิธีการใดในการถ่ายทอดความหมายตามต้นฉบับ

The Murder of Roger Ackroyd เป็นนวนิยายสืบสวนสอบสวนของอากาธา คริสตี้ ตีพิมพ์ครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษเมื่อ ค.ศ. 1926 เป็นผลงานเรื่องแรกของอากาธา คริสตี้ ที่ตีพิมพ์กับสำนักพิมพ์วิลเลียม คอลลินส์ (William Collins) และนับเป็นจุดเปลี่ยนทางอาชีพ *The Murder of Roger Ackroyd* เป็นนวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่องที่สามที่มีตัวเอกเป็นนักสืบชื่อ แฮร์กูลด บัวโรต์ (Hercule Poirot) ซึ่งเป็นตัวละครที่มีชื่อเสียงมากที่สุดและยาวนานที่สุดของอากาธา คริสตี้ และยังเป็นหนึ่งในผลงานของอากาธา คริสตี้ ที่มีอิทธิพลต่อนักเขียนนวนิยายสืบสวนสอบสวนรุ่นหลังมากที่สุด เมื่อ ค.ศ. 2013 นักเขียน 600 คนจากสมาคมนักเขียนนวนิยายอาชญากรรมแห่งประเทศไทย (The Crime Writers' Association) ลงคะแนนให้ *The Murder of Roger Ackroyd* เป็นนวนิยายอาชญากรรมที่ดีที่สุดที่เคยมีมาแม้จะผ่านมาแล้วถึง 87 ปี นับตั้งแต่ตีพิมพ์ครั้งแรก นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการดัดแปลงเป็นละครเวทีสำหรับเปิดโรงละครพรินซ์ออฟเวลส์ (Prince of Wales Theatre) ใน ค.ศ. 1928 และเป็นนวนิยายเรื่องแรกของอากาธา คริสตี้ ที่ได้รับการดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ที่มีเสียงบรรยายภาพ ใน ค.ศ. 1931 อีกทั้งยังได้รับการดัดแปลงเป็นละครวิทยุ 2 ครั้ง คือเมื่อ ค.ศ. 1939 และเมื่อ ค.ศ. 1989 เป็นหนังสือเสียงสำหรับคนตาบอดเล่มแรกๆ ของโลก และเป็นละครโทรทัศน์ใน ค.ศ. 2000 *The Murder of Roger Ackroyd* เป็นหนึ่งในผลงานชิ้นเอกของอากาธา คริสตี้ ที่ขายดีที่สุด มีชื่อเสียงมากที่สุด และได้รับการยกย่องว่าอาจยอดเยี่ยมที่สุดด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพล็อตและการดำเนินเรื่อง จากความเห็นของนิตยสาร *The New York Times Book Review (NYTBR)* (1926) นวนิยายเรื่องนี้โดดเด่นที่กลองและการเล่าเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเลือกสวมบทบาทเป็นผู้ช่วยนักสืบของฆาตกรเพื่ออำพรางคดี และศิลปะการใช้ภาษาที่ทำให้สามารถปกปิดความจริงได้โดยไม่ต้องโกหกแต่อย่างใด

อากาธา คริสตี้ (Agatha Christie) หรือชื่อเดิม อากาธา แมรี แคลริสซา มิลเลอร์ (Agatha Mary Clarissa Miller) ผู้ประพันธ์ชาวอังกฤษที่ได้รับสมญานามว่า ‘ราชินีแห่งนวนิยายอาชญากรรม (The Queen of Crime)’ มีจุดเด่นด้านการสร้างสรรค์กลเม็ดฆาตกรรมที่หลากหลาย อากาธา คริสตี้ สร้างปริศนา (Mystery) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยายสืบสวนสอบสวนด้วยการดำเนินเรื่องอย่างค่อยเป็นค่อยไปและคลี่คลายปมปริศนาในจังหวะที่เหมาะสม โดยมักเริ่มต้นเรื่องด้วยการบรรยายฉากและตัวละครอย่างละเอียดจนเห็นภาพ จากนั้นจึงดำเนินเรื่องต่อยอดด้วยบทสนทนาเป็นหลัก อากาธา คริสตี้ มีผลงานนวนิยายรวม 73 เรื่อง เรื่องสั้นรวม 153 เรื่อง บทละครเวทีรวม 16 เรื่อง และงานเขียนอื่นๆ อีกมากมาย ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นเดมคอมมานเดอร์ ของเครื่องราชอิสริยาภรณ์แห่งจักรวรรดิอังกฤษ (Dame Commander of the Order of the British Empire: DBE) เมื่อ ค.ศ. 1971 เพื่อเป็นเกียรติแก่ผลงาน กิเนสส์บุ๊กบันทึกสถิติว่า อากาธา คริสตี้ เป็นนักเขียนที่มียอดขายหนังสือสูงที่สุดในโลกตลอดกาล มียอดขายหนังสือที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษมากกว่าพันล้านเล่ม และที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอื่นๆ อีกกว่าพันล้านเล่ม เป็นรองเพียงวรรณกรรมของเชกสเปียร์และคัมภีร์ไบเบิลเท่านั้น ผลงานที่มียอดขายสูงสุดคือเรื่อง *And Then There Were None* มียอดขายมากกว่าร้อยล้านเล่ม นับเป็นนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนที่ขายดีที่สุดในโลกเรื่องหนึ่ง และเป็นหนึ่งในหนังสือที่ขายดีที่สุดตลอดกาล The Index Translationum ขององค์การยูเนสโก ระบุว่า อากาธา คริสตี้ เป็นนักเขียนที่มีผลงานที่ได้รับการแปลมากที่สุดในโลก คือไม่น้อยกว่า 103 ภาษา ตีพิมพ์แล้วไม่ต่ำกว่าเจ็ดพันครั้ง นอกจากนี้ บทละครเวทีเรื่อง *The Mousetrap* ของอากาธา คริสตี้ ยังได้รับการบันทึกสถิติว่า เป็นบทละครเวทีที่ใช้ในการแสดงที่ยาวนานที่สุดในโลก กล่าวคือเปิดการแสดงที่โรงละครในกรุงลอนดอนตั้งแต่ ค.ศ. 1952 จวบจนปัจจุบัน (ค.ศ. 2015) รวมรอบการแสดงไปแล้วมากกว่า 25,000 รอบ เมื่อ ค.ศ. 1955 อากาธา คริสตี้ ได้รับรางวัลเกียรติยศสูงสุดจากสมาคมนักเขียนเรื่องลึกลับแห่งสหรัฐอเมริกา (Mystery Writers of America) เป็นคนแรก

นวนิยาย *The Murder of Roger Ackroyd* ที่นำมาศึกษาในสารนิพนธ์นี้เป็นผลงานอีกชิ้นหนึ่งของอากาธา คริสตี้ ที่ได้รับการกล่าวขวัญถึงเป็นอย่างมาก เนื้อเรื่องเริ่มต้นด้วยการฆ่าตัวตายของเฟอรัร์วีส หญิงม่ายที่กำลังจะแต่งงานกับแอ็กครอยด์ เศรษฐีแห่งหมู่บ้านคิงส์แอบบี้บ็อต คนในหมู่บ้านสันนิษฐานว่าเฟอรัร์วีสฆ่าตัวตายเพราะรู้สึกผิดที่ฆ่าสามีเก่าของตัวเองเพื่อมาแต่งงานกับแอ็กครอยด์ เนื่องจากเชปปาร์ด หมอที่มีเพียงคนเดียวในหมู่บ้าน เป็นผู้ชันสูตรพลิกศพทั้งเฟอรัร์วีสและสามีเก่า แอ็กครอยด์จึงเชิญหมอเชปปาร์ดมากินอาหารค่ำที่บ้านเพื่อสอบถาม แต่จริงๆ แล้ว ก่อนฆ่าตัวตาย เฟอรัร์วีสได้สารภาพแก่แอ็กครอยด์แล้วว่าตนเป็นผู้วางยาฆ่าสามีเก่าตัวเอง ระหว่างที่สนทนา แอ็กครอยด์ได้รับจดหมายจากเฟอรัร์วีสสารภาพเรื่องถูกแบล็คเมลล์ แต่ก่อนจะอ่านถึงตัวตนของผู้แบล็คเมลล์ แอ็กครอยด์ได้ขอให้หมอเชปปาร์ดกลับไปก่อน หลังหมอเชปปาร์ดกลับถึงบ้านก็ได้รับโทรศัพท์จากพ่อบ้านแจ้งข่าวการเสียชีวิตของแอ็กครอยด์ แต่เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ พ่อบ้านคนดังกล่าวกลับปฏิเสธการแจ้งข่าวนั้น อย่างไรก็ตาม หมอเชปปาร์ด พ่อบ้าน ผู้พัน และเลขาฯ ได้พบศพแอ็กครอยด์ถูกกริชแทงตายในห้องทำงานจริง หลักฐานหลายชิ้นชี้ว่าฆาตกรคือออร์ลอฟ หลานชายของผู้ตาย แต่ฟลอรา หลานสาวของผู้ตายไม่เชื่อว่าเป็นเช่นนั้น จึงขอให้ปัวโรต์ซึ่งเกษียณตัวเองจากอาชีพนักสืบแล้วช่วยคลี่คลายคดี การสืบสวนสอบสวนได้เปิดเผยความจริงหลายประการ ทำให้พยานหลักฐานที่อยู่ของทุกคนที่อยู่ในบ้านขณะนั้นเป็นเท็จ เช่น เสียงของแอ็กครอยด์ที่เลขาฯ และผู้พันได้ยินแท้จริงแล้วมาจากเครื่องอัดเสียง หรือฟลอราโกหกเรื่องที่ได้พบ

แอ็กครอยด์ ทำให้ข้อสันนิษฐานเรื่องเวลาเปลี่ยนไปมา ทำยที่สุด แม้บัวโรตจะทราบตัวตนของฆาตกรแต่ก็ไม่ได้เปิดเผยในทันที จนกระทั่งได้อยู่ตามลำพังกับฆาตกรผู้นั้นแล้วจึงเปิดเผยว่าฆาตกรคือหมอเชปปาร์ด

เนื่องจากสำนักพิมพ์หลายแห่งนำนวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* มาตีพิมพ์เป็นภาษาไทย จึงปรากฏว่ามีหลายสำนวนแปล แต่ละสำนวนแปลใช้ชื่อเรื่องแตกต่างกัน เช่น *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* *ใครฆ่าโรเจอร์ แอ็กครอยด์* *กริชสังหาร ฆาตกรรมรอกเจอร์ แอ็กครอยด์* *ฆาตกรรมฆวนอนง* ฯลฯ ผู้วิจัยสนใจสำนวนแปลของพิรุณรัตน์ เนื่องจากเป็นสำนวนแปลล่าสุดที่ได้รับการตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์สร้างสรรค์ด้วยชื่อเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ตีพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2557 ในขณะที่ตัวบทต้นฉบับตีพิมพ์ตั้งแต่ ค.ศ. 1926 และสำนวนแปลอื่น ยกตัวอย่างเช่น สำนวนแปลของกิติมาอมรทัต ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ครั้งล่าสุด พ.ศ. 2548 ก็เป็นการนำสำนวนเดิมที่เคยตีพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2523 มาตีพิมพ์ซ้ำ ผู้วิจัยจึงสนใจว่านักแปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนสมัยใหม่จะมีวิธีการจัดการกับปัญหาการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์อย่างไร

พิรุณรัตน์ หรือชื่อจริง พิรุณรัตน์ อารีย์สว่างกิจ ผู้แปล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันเป็นนักแปลอิสระ เป็นนักแปลและผู้ช่วยบรรณาธิการนิตยสารท่องเที่ยวไทยเวย์ส (Thaiways) และเว็บไซต์ www.thaiwaysmagazine.com มีผลงานแปลและประสพการณ์แปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนจำนวนมาก เช่น *เงาบาป (Elephants Can Remember)* *ปริศนาสืบตักตาอินเดียน (And Then There Were None)* และ *ฆาตกรรมในวงบริดจ์ (Cards on the Table)* ของอกาธา คริสตี้ *แค้นพยาบาท (A Study in Scarlet)* และ *แฟ้มคดีเด็ด (The Case-Book of Sherlock Holmes)* ของเซอร์อาเธอร์ โคนัน ดอยล์ เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 2) เพื่อประมวลกลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd*

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ใช้กลวิธีการปรับบทแปลสองระดับ คือ (1) ระดับโครงสร้างประโยค และ (2) ระดับคำ เพื่อรักษาการเน้นและความหมายของประโยคเคลิฟต์ตามต้นฉบับ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษานวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* จำนวน 304 หน้า ของอากาธา คริสตี้ ฉบับตีพิมพ์ ค.ศ. 2002 และหนังสือแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* จำนวน 333 หน้า แปลโดยพิรุณรัตน์ สำนักพิมพ์สร้างสรรค์บุ๊คส์ พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2557 โดยมุ่งเน้นที่โครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จำนวน 63 ประโยค และกลวิธีการแปลสองระดับ คือ (1) ระดับโครงสร้างประโยค และ (2) ระดับคำ

ตัวอย่างจากเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd*

บทที่	หน้าที่	ประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it'	ความหมาย
16	194	It was at that moment that I knocked down the rack that held my pieces.	I knocked down the rack that held my pieces at that moment.
22	256	It was she whom I had seen that Sunday, and the cause of her embarrassment was clear enough now.	I had seen her that Sunday, and the cause of her embarrassment was clear enough now.
24	281	It is to the murderer I speak.	I speak to the murderer.
26	291	It was the little discrepancy in time that first drew my attention to you—right at the beginning.	The little discrepancy in time first drew my attention to you—right at the beginning.
26	292	It was you who blackmailed Mrs Ferrars.	You blackmailed Mrs Ferrars.

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

- 1) การวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสาร โดยรวบรวมจากเอกสารและหนังสือวิชาการ งานวิจัย และสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปรียบเทียบต้นฉบับภาษาอังกฤษกับฉบับแปลภาษาไทย
- 2) การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้กระบวนการค้นคว้าวิจัยแบบอุปนัย (Inductive reasoning) เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป

1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

- 1) ศึกษาและทบทวนทฤษฎีการแปล และแนวทางการวิเคราะห์ต้นฉบับนวนิยาย
- 2) ศึกษาเกี่ยวกับประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject โครงสร้างประโยคภาษาไทย และประธานของประโยคในภาษาไทย และการแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 3) วิเคราะห์ต้นฉบับตามแนวทางการวิเคราะห์ต้นฉบับนวนิยาย

- 4) คัดเลือกและวิเคราะห์โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทต้นฉบับ
- 5) วิเคราะห์กลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทฉบับแปล
- 6) จำแนกประเภทของกลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject และแจกแจงความถี่ของแต่ละประเภท
- 7) ประมวลกลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject
- 8) สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1.7 ประโยชน์

- 1) เป็นแนวทางการแปลให้นักแปลประยุกต์ใช้ในการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในตัวบทนวนิยาย
- 2) เป็นแนวทางการศึกษาให้นิสิต นักศึกษา หรือผู้สนใจศึกษาใช้ในการศึกษาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในตัวบทประเภทอื่นต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

เนื่องจากการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเพื่อประมวลกลวิธีการแปลจากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ดังนั้น ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอแนวคิดหลักอันเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์และการอธิบายการแปลที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ได้แก่ (1) แนวคิดและทฤษฎีการแปลต่างๆ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับตัวบท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวบทนวนิยาย (2) แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแปล (3) ประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject (4) โครงสร้างและประธานในประโยคภาษาไทย และ (5) งานวิจัยเกี่ยวกับการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคล็ฟต์ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการแปล

แนวคิดและทฤษฎีการแปลที่นำมาใช้ในการวิจัยมีดังนี้

2.1.1 แนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretive approach)

เซเลสโกวิตซ์ (Seleskovitch, 1968, 1973, 1975, Seleskovitch and Lederer, 1984 อ้างถึงในสุพรรณณี ปิ่นมณี, 2557: 3-4) และเลเดแรร์ (Lederer, 1980, Seleskovitch and Lederer, 1984 อ้างถึงใน สุพรรณณี ปิ่นมณี: 4-5) มีแนวคิดสอดคล้องกันในการอธิบายการแปลว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมาย เนื้อหา รวมถึงความหมายแฝง จากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง ด้วยความเชื่อว่า เราใช้ภาษาทุกภาษาสื่อความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน และรูปแบบทางภาษาที่ต่างกันไม่ใช่ปัญหาการแปล แนวคิดนี้จึงไม่ให้ความสำคัญแก่รูปแบบ เพราะการจับคู่คำหรือโครงสร้างของไวยากรณ์ในภาษาที่ต่างกันให้เหมือนกันทำไม่ได้เสมอไป ถ้อยคำที่ได้จะมีความหมายเหลือมกัน ไม่พอดีกันในรายละเอียด ผู้แปลจึงควรแปลตามความหมาย และไม่ควรเทียบรูปแบบ เนื่องจาก การแปลคือ การถ่ายทอดความหมาย ไม่ใช่การถ่ายภาษา ในการแปลแบบตีความ กระบวนการแปลจะเริ่มจากทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับให้ถ่องแท้ก่อน แล้วจึงถ่ายทอดความหมายนั้นเป็นอีกภาษาหนึ่ง

จากแนวคิดของเซเลสโกวิตซ์และเลเดแรร์ข้างต้น เดอลีส์ (Delisle, 1988) ได้นำเสนอแนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretive approach) โดยอธิบายว่าความคิดและรูปแบบทางภาษาไม่ได้ผูกติดกัน เราสามารถแกะความคิดหรือความหมายออกจากรูปแบบในตัวบทต้นฉบับได้เพื่อทำความเข้าใจ เรียกว่า Deverbalization เมื่อเข้าใจความหมายของตัวบทต้นฉบับอย่างถ่องแท้แล้ว เราจึงจะสามารถถ่ายทอดความหมายนั้นไปยังอีกภาษาหนึ่งได้

อย่างเหมาะสมด้วยรูปแบบในภาษาปลายทาง เรียกว่า Reverbalization ทำให้ตัวบทฉบับแปลมีความหมายที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

จากแนวคิดข้างต้น จะเห็นได้ว่าการแปลต้องอาศัยการวิเคราะห์ตัวบทสองภาษา คือ ตัวบทต้นฉบับและตัวบทฉบับแปล การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับจะช่วยให้เข้าใจความหมายในภาษาต้นทางและการวิเคราะห์ตัวบทฉบับแปลจะทำให้พิจารณาได้ว่าผู้แปลสามารถถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาปลายทางได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การแปลเป็นการตีความหรือการวิเคราะห์ความหมายของตัวบทนั่นเอง เมื่อยึดความหมายเป็นหลักและไม่ยึดรูปแบบแล้ว ตัวบทฉบับแปลก็จะเทียบเท่ากัน (Equivalence) ทางความหมายกับตัวบทต้นฉบับได้ เดอลีลส์ (1988: 53-68) จึงเสนอกระบวนการแปลหลัก 3 ขั้นตอนที่ทำให้ฉบับแปลเทียบเท่ากับต้นฉบับ ดังนี้

1) ขั้นตอนการทำความเข้าใจ (Comprehension)

ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลอาศัยการวิเคราะห์เชิงตีความทำความเข้าใจตัวบทด้วยการค้นหาความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ โดยสิ่งที่ต้องวิเคราะห์ก็คือความสัมพันธ์หลักๆ 2 รูปแบบที่ปรากฏในตัวบท ได้แก่ (1) ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกับเนื้อความในตัวบท คำแต่ละคำมีหน้าที่อะไร และสัมพันธ์กันอย่างไรเพื่อให้เนื้อความมีความหมายตามผู้เขียนต้องการจะสื่อ และ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อความกับความรู้นอกตัวบทที่ถูกต้องถึง ตัวบทที่เขียนขึ้นอ้างอิงจากความเป็นจริงอะไร หรือเชื่อมโยงกับประสบการณ์อะไรของมนุษย์ ซึ่งจากความสัมพันธ์ดังกล่าว ทำให้สามารถจัดระดับการทำความเข้าใจตัวบทได้เป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย หรือก็คือคำ และ (2) ระดับความหมาย มีรายละเอียดดังนี้

1.1) การถอดรหัสคำ (Decoding Signs)

การทำความเข้าใจตัวบทในระดับสัญลักษณ์หรือคำ อาศัยความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในภาษาต้นทางเพื่อทำความเข้าใจความหมายตามพจนานุกรมของคำ และทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำกับคำในประโยค ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างคำกับสถานการณ์ในเรื่อง คำมีหลายความหมาย เมื่ออยู่ในบริบท คำจะมีความหมายแตกต่างจากคำที่ปรากฏเดี่ยวๆ ซึ่งมีความหมายประจำคำหรือความหมายตามพจนานุกรม บริบทจึงเป็นสิ่งที่กำจัดการกำกวม และจำกัดให้คำเหลือความหมายเดียว การแปลโดยไม่พิจารณาบริบทเสี่ยงที่จะแปลผิดความหมายหรือแปลคลาดเคลื่อนได้ นอกเหนือจากคำ การแปลประโยคก็ไม่ใช่การนำคำแปลมาวางเรียงกันเช่นกัน เพราะจะสื่อสารไม่ได้ ต้องอาศัยบริบทจำกัดวงความหมายและต้องตีความให้ถูกต้องเหมือนกัน กล่าวคือ การแปลต้องพิจารณาบริบทและตีความก่อน เพื่อทำความเข้าใจทั้งคำ ประโยค และตัวบทโดยรวม ในกรณีที่บริบท

ไม่ปรากฏ ให้ตีความสถานการณ์การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่ในขั้นตอนนี้ผู้แปลจะแปลเลยไม่ได้ เพราะการเข้าใจคำและความสัมพันธ์ระดับนี้ยังไม่ใช่การเข้าใจความหมาย คำที่นำมาเทียบเคียงกันมาจากการตีความบางส่วนเท่านั้น

1.2) การทำความเข้าใจความหมาย (Understanding Meaning)

การทำความเข้าใจด้วยบทในระดับความหมาย อาศัยความรู้นอกตัวบทเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่ภาษาอ้างถึงเพื่อค้นหาความหมายของสารที่ส่งมา ตัวบทไม่ใช่ความหมายแต่ตัวบทนำไปสู่ความหมาย ตัวบทจึงเป็นสะพานเชื่อมระหว่างภาษากับความเป็นจริง ผู้แปลต้องอาศัยการตีความหรือกระบวนการคิดวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ถูกอ้างถึงกับภาษาที่ใช้ให้ได้จึงจะเข้าใจด้วยบทอย่างถ่องแท้

2) ขั้นตอนการถ่ายทอดความหมาย (Reformulation)

ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลใช้สัญลักษณ์หรือคำในอีกภาษาหนึ่งถ่ายทอดความหมายที่ดีความแล้ว ทั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1) การหาค่าเทียบเคียง (Analogical Reasoning)

เมื่อเข้าใจความหมายแล้ว ผู้แปลจะค้นหาค่าที่เทียบเคียงด้วยการกลั่นความรู้ในสมองเกี่ยวกับคำศัพท์ในภาษาปลายทางออกมาใช้ ผ่านการเชื่อมโยงความหมาย การอาศัยความรู้เดิม และการอนุมาน นอกจากนี้ ผู้แปลยังอาศัยจินตนาการในการค้นหาความคล้ายคลึงกันของความหมาย และอาศัยความละเอียดอ่อนในการเทียบเคียงภาษา เพื่อถ่ายทอดความคิดจากตัวบทหนึ่งไปยังอีกตัวบทหนึ่ง

2.2) การถ่ายทอดความหมาย (Re-verbalization)

เมื่อเข้าใจความหมายแล้ว กระบวนการถ่ายทอดความหมายจะเกิดขึ้นทันที ไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม นั่นคือ ผู้แปลจะมีความคิดเป็นแกนกลางแล้วดึงข้อมูลหรือความรู้ในสมองของตัวเองออกมาใช้ค้นหาคำ สรรพคำ และตัดลีนคำที่เลือกที่เหมาะสมหรือไม่ ทั้งรูปแบบและความหมาย ดังนั้น แม้จะตีความจนได้ความหมายที่เหมือนกัน ผู้แปลก็จะถ่ายทอดออกมาต่างกันตามความรู้และประสบการณ์ของแต่ละคน ยกเว้นกรณีภาษาปลายทางกำหนดโดยการใช้งานไว้แล้ว เช่น คัมภีร์ไบเบิล เป็นต้น

3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Verification)

เป้าหมายของการตรวจสอบ คือ การยืนยันความถูกต้องแม่นยำของสิ่งที่ผู้แปลเลือก (Solution) เป็นการตรวจสอบว่า ความเทียบเท่าที่ผู้แปลเลือกทำให้ด้วยบทฉบับแปล

ถ่ายทอดความครบถ้วนตรงตามตัวบทต้นฉบับหรือไม่ ดังนั้น ผู้แปลจึงต้องกำหนดให้ได้ก่อนว่า ฉบับแปลจะต้องมีความหมาย 'ครบถ้วนตรงตามตัวบทต้นฉบับ' มากน้อยเพียงใด เดอลีลส์ (1988: 66) แนะนำให้ผู้แปลตีความเจตนาของผู้เขียน หมายความว่า การตรวจสอบเป็นการตีความอีกครั้งหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นหลังการถ่ายทอดความหมายแล้ว กระบวนการตีความทั้งสองครั้งจะเหมือนกัน แตกต่างกันในภาษา แต่ยังคงเน้นความหมายที่ได้จากการตีความครั้งแรก

ผู้วิจัยเลือกแนวทางการแปลแบบตีความมาใช้ในการวิจัยนี้ เพราะเป็นแนวทางที่ยึดความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวบทเชิงตีความมากกว่ายึดรูปแบบทางภาษา เนื่องจาก การวิจัยนี้มีส่วนที่ศึกษาปัญหาการแปลคำที่ไม่ได้สื่อความหมายตามรูปแบบทางภาษา และ ปัญหาความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 1: บทนำ ข้อ 1.1 ผู้วิจัยจึงคิดว่า แนวคิดนี้น่าจะช่วยในการวิเคราะห์การแปลคำหรือโครงสร้างของไวยากรณ์ในภาษาหนึ่งซึ่งไม่สามารถเทียบเป็นคำหรือโครงสร้างของไวยากรณ์ในอีกภาษาหนึ่งได้ทั้งหมด

2.1.2 ทฤษฎี Skopostheorie

ไรส์และแฟร์เมียร์ (Reiss and Vermeer, 1984 อ้างถึงใน วรรณภา แสงอร่ามเรือง, 2552: 11-26) อ้างอิงทฤษฎีการกระทำ (Action theory) ซึ่งมีแนวคิดว่าการกระทำทุกอย่างต้องมีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย เพื่ออธิบายการแปลว่า การแปลคือการกระทำ ดังนั้น การแปลก็ย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายเช่นกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายนั้นต้องเกิดขึ้นก่อนจะมีการกระทำการแปลใดๆ ทฤษฎี Skopostheorie จึงเป็นทฤษฎีการแปลที่ยึดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลัก กล่าวคือ การแปลต้องให้ความสำคัญแก่นำหน้าที่ของตัวบทฉบับแปล ซึ่งกำหนดโดยลักษณะการนำตัวบทฉบับแปลไปใช้งาน

ผู้แปลต้องตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของการแปลอย่างมีเป้าหมาย เริ่มจาก (1) ประเมินและกำหนดผู้รับสารก่อน เมื่อทราบแล้ว จึง (2) ตัดสินใจว่าจะให้ความสำคัญแก่ส่วนใดในตัวบทต้นฉบับ โดยคำนึงถึงภูมิหลังทางวัฒนธรรมของผู้รับสารประกอบ เช่น ในการแปลตำราที่ผู้อ่านในภาษาปลายทางมีพื้นความรู้ไม่เท่ากับผู้อ่านในภาษาต้นทาง ผู้แปลอาจเลือกเน้นความเข้าใจของผู้อ่านเป็นหลักจึงเพิ่มเติมหรือตัดทอนข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้น เป็นต้นท้ายที่สุด เมื่อเลือกแล้วว่าจะเน้นส่วนใดในตัวบทต้นฉบับก็ต้อง (3) เลือกวิธีการแปลที่เหมาะสมเพื่อถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางตามความคาดหวังของผู้รับสาร ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการแปลที่เหมาะสมในลำดับถัดไป

การแปลในบริบทต่างวัฒนธรรม สถานการณ์ของตัวบทต้นฉบับไม่ใช่สถานการณ์เดียวกับของตัวบทฉบับแปล ผู้เขียนคำนึงถึงผู้อ่านในภาษาต้นทาง ผู้แปลจึงต้องคำนึงถึงผู้อ่านใน

ภาษาปลายทางด้วย ดังนั้น ผู้แปลต้องเลือกด้วยว่าจะรักษาหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับซึ่งเกิดขึ้นในบริบทวัฒนธรรมต้นทางหรือไม่ เช่น ตัวบทต้นฉบับที่เขียนขึ้นเพื่อเสียดสีสังคมในสมัยหนึ่ง เมื่อแปลในเวลาที่แตกต่างกัน หน้าที่นั้นอาจหายไป เหลือเพียงหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียดสีสังคมในสมัยก่อน ไม่ใช่การเสียดสีสังคมในสมัยนี้แล้ว เป็นต้น ถ้าผู้แปลเลือกที่จะคงหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับ หรือเปลี่ยนหน้าที่ของตัวบทฉบับแปล ซึ่งทำให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเปลี่ยนแปลง เช่น โครงสร้าง การเรียบเรียง วรรณลีลา หน้าที่ เป็นต้น ผู้แปลจะต้องชดเชยด้วยการประกอบอื่นตาม เช่น เลือกว่าจะคงสิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมต้นทาง ซึ่งผู้อ่านในวัฒนธรรมปลายทางไม่คุ้นเคย ผู้แปลอาจสอดแทรกคำอธิบายเพื่อเสริมความรู้ของผู้อ่าน เป็นต้น

เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งศึกษาการถ่ายทอดความหมายของประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ซึ่งภาษาไทยไม่มีโครงสร้างประโยคที่เทียบเท่ากับโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 1: บทนำ ข้อ 1.1 ผู้วิจัยจึงคิดว่า ทฤษฎีนี้จะช่วยในการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้แปลได้ว่า ผู้แปลเลือกที่จะคงหรือเปลี่ยนหน้าที่ของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทฉบับแปล และมีวิธีการชดเชยความหมายอย่างไรบ้าง

ไรส์และแฟร์เมียร์ (1984: 33, 43 อ้างถึงใน วรรณภา แสงอร่ามเรือง, 2552: 13) กล่าวว่า ผู้แปลจะต้องเผชิญกับองค์ประกอบของการแปล 5 ประการ ดังนี้

- ตัวบทต้นฉบับ ประกอบด้วย (1) ภาษา และ (2) เนื้อหาตัวบทต้นฉบับ
- (3) สถานการณ์
- ตัวบทฉบับแปล ประกอบด้วย (4) ภาษา และ (5) เนื้อหาตัวบทฉบับแปล

หมายความว่า ในการแปล ผู้แปลและผู้วิจัยการแปลควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ผู้แปลต้องตีความตัวบทต้นฉบับในฐานะผู้รับสาร
- 2) ผู้แปลต้องเลือกหรือกำหนดสิ่งต่างๆ ในตัวบทฉบับแปล ผู้แปลเลือกเน้นลักษณะใด ก็ต้องเลือกวิธีการแปลที่เหมาะสม
- 3) ผู้แปลต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในการนำตัวบทไปใช้งาน

ข้อควรปฏิบัติข้างต้นเป็นกรอบการวิจัยแบบกว้างที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ กล่าวคือ ผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวบทในฐานะผู้รับสาร เมื่อทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับแล้ว จึงกำหนดลักษณะของภาษาที่ต้องการศึกษาเป็นพิเศษ เช่น ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject เป็นต้น

2.1.3 ทฤษฎีวิัจจนกรรม (Speech act theory)

เฮอนิกซ์และคัสแมล (Honig and Kussmaul, 1982) อ้างถึงใน วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 45-54) นำทฤษฎีวิัจจนกรรมมาใช้ในการแปล ทั้งนี้ ทฤษฎีวิัจจนกรรมริเริ่มโดยออสติน (J.L. Austin, 1962) พัฒนาโดยเซิร์ล (J.R. Searle, 1965, 1969, 1976) โดยอ้างอิงจากการศึกษาภาษาที่ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งหน้าที่และลักษณะของภาษา อาจเรียกได้ว่าเป็นการศึกษาภาษาแนวปฏิบัตินิยม หมายความว่า ศึกษาคำพูดในฐานะการกระทำ ทฤษฎีวิัจจนกรรมนำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยมุ่งที่หน้าที่ของคำพูดและเจตนาของผู้พูดในการพูดคำนั้นๆ ซึ่งก่อให้เกิดการกระทำตามมา และนำมาศึกษาคำบ่งชี้เจตนา โดยมุ่งที่การกระทำขณะกล่าวคำนั้นๆ เป็นหลัก เนื่องจากผู้พูดย่อมพูดโดยมีจุดมุ่งหมายหรือมีเป้าหมายที่ผลักดันให้เกิดการกระทำบางประการ การนำทฤษฎีวิัจจนกรรมมาใช้ในการแปล คือ ผู้แปลต้องศึกษาหน้าที่ของคำและตีความเจตนาในการนำคำนั้นมาพูด เพื่อจะได้เข้าใจหน้าที่ของตัวบทและตีความเจตนาของตัวบทได้อย่างถูกต้อง ผู้แปลจะได้แปลตรงตามหน้าที่นั้น ตามการวิเคราะห์ของเซิร์ล องค์ประกอบของถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารมี 4 ประการ ดังนี้

- 1) การกล่าวถ้อยคำ
- 2) เนื้อความในถ้อยคำที่กล่าว
- 3) เจตนาในการกล่าวถ้อยคำ
- 4) ผลที่ผู้พูดคาดหวังให้เกิดหรือตั้งเป้าให้เกิด

อย่างไรก็ตาม รูปแบบหรือโครงสร้างของไวยากรณ์หนึ่งอาจแสดงเจตนาที่มากกว่าหนึ่งได้ เช่น ประโยคคำถามอาจมีจุดมุ่งหมายในการถาม หรือมีจุดมุ่งหมายในการเน้นย้ำให้ผู้ตอบยืนยันคำตอบตามที่ผู้ถามต้องการก็ได้ เป็นต้น ดังนั้น ผู้พูดอาจใช้รูปแบบหรือโครงสร้างของไวยากรณ์หนึ่งสื่อความหรือแสดงเจตนาอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่การแสดงเจตนาโดยตรง เรียกว่า วิัจจนกรรมแบบอ้อม (Indirect speech act) เช่น ใช้ประโยคคำถามแสดงการขอร้องทางอ้อม เป็นต้น ผู้แปลจึงต้องตีความเจตนาของผู้พูด แล้วพิจารณาหน้าที่ในการสื่อสารของคำนั้นประกอบกับบริบทแวดล้อม เช่น ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นต้น จึงจะเข้าใจความหมายทั้งโดยตรงและที่แฝงอยู่ และสามารถถ่ายทอดความเป็นภาษาปลายทางที่ถูกต้องได้

ในการถ่ายทอดความเป็นภาษาปลายทาง ผู้แปลจะต้องเลือกคำและเรียบเรียงเนื้อความให้เหมาะสมตามขนบที่นิยมใช้กันในภาษาปลายทางด้วย เช่น ภาษาเยอรมันนิยมใช้โครงสร้างกรรมวาจก (Passive voice) ในการสั่งหรือเรียกร้องให้ผู้ฟังกระทำ เห็นได้จากเอกสารประกอบการใช้ยา หรือตำราอาหาร ส่วนภาษาอังกฤษไม่นิยมใช้โครงสร้างดังกล่าวในการสั่ง

หรือเรียกร้องให้ผู้ฟังกระทำ แต่นิยมใช้โครงสร้างประโยคคำสั่ง (Imperative sentence) ดังนั้น เมื่อแปลจากภาษาเยอรมันเป็นภาษาอังกฤษ จึงต้องปรับโครงสร้างประโยคด้วย

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีวิจักษณ์กรรมร่วมในงานวิจัยนี้ด้วย เพราะเป็นทฤษฎีที่ยึดความหมายซึ่งได้จากการตีความเจตนาของผู้พูดมากกว่ายึดรูปแบบทางภาษา เพราะผู้พูดอาจสื่อความหมายไม่ตรงตามรูปแบบทางภาษาที่ปรากฏ อีกทั้งยังเป็นทฤษฎีที่เน้นให้ผู้แปลถ่ายทอดความหมายเป็นต้นฉบับแปลตามชนบทที่นิยมในภาษาปลายทางด้วย สอดคล้องกับแนวทางการแปลแบบตีความในข้อ 2.1.1 ข้างต้น ผู้วิจัยจึงคิดว่า ทฤษฎีนี้น่าจะช่วยในการวิเคราะห์ความหมายซึ่งได้จากการตีความเจตนาของผู้พูดในการเจาะจงใช้โครงสร้างของไวยากรณ์หนึ่งเป็นการเฉพาะ และในการพิจารณาการถ่ายทอดความหมายดังกล่าวเป็นภาษาปลายทางได้

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับตัวบท

ไรส์ (Reiss, 1983, Reiss and Vermeer, 1984 อ้างถึงใน วรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 114-115) อ้างอิงทฤษฎีของบ็อลเลอร์ (Buhler, 1934) เรื่องลักษณะการใช้ภาษา 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) เพื่อการบรรยาย (2) เพื่อการแสดงออก และ (3) เพื่อการเรียกร้อง ในการสรุปว่าเจตนาในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะกำหนดหน้าที่หลักของตัวบท และหน้าที่นั้นจะกำหนดประเภทของตัวบท ดังนี้

- 1) ใช้ภาษาเพื่อบรรยายสิ่งต่างๆ ตัวบทจะมีหน้าที่ในการบรรยาย นั่นคือ ตัวบทประเภทให้ข้อมูล (Informative text) เช่น ข่าว
- 2) ใช้ภาษาเพื่อให้ผู้เขียนได้แสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึก ตัวบทจะมีหน้าที่ในการแสดงออก นั่นคือ ตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก (Expressive text) เช่น พรรณนา
- 3) ใช้ภาษาเพื่อเรียกร้องให้ผู้อ่านกระทำ ตัวบทจะมีหน้าที่ในการเรียกร้อง นั่นคือ ตัวบทประเภทปฏิบัติการ (Operative text) เช่น โฆษณา

ไรส์ (1983: 20 อ้างถึงใน วรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 118-120) จึงนำเสนอแนวทางการแปลตามประเภทของตัวบท ดังนี้

- 1) ตัวบทประเภทให้ข้อมูล (Informative text) ให้ความสำคัญแก่นเนื้อหาเป็นหลัก การแปลจึงต้องเน้นรักษาความหมายของตัวบทต้นฉบับให้ถูกต้องครบถ้วน
- 2) ตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก (Expressive text) ให้ความสำคัญแก่ผู้เขียนเป็นหลัก การแปลจึงต้องเน้นอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนถ่ายทอดไว้ในตัวบทต้นฉบับ

- 3) ตัวบทประเภทปฏิบัติการ (Operative text) ให้ความสำคัญแก่พฤติกรรมเป็นหลัก การแปลจึงต้องเน้นหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับในการจูงใจให้กระทำ

แนวทางการแปลตัวบทประเภทเน้นการแสดงออกของไรส์สอดคล้องกับแนวทางการแปลตัวบทวรรณกรรม (Literary text) ของ Newmark (1996: 8-14 อ้างถึงใน สุพรรณณี ปิ่นมณี, 2555: 24) ซึ่งกล่าวถึงตัวบทวรรณกรรมว่าเป็นจินตนาการเกี่ยวกับมนุษย์ ไม่ใช่ข้อเท็จจริง ผู้แปลจะถ่ายทอดเพียงความหมายที่ปรากฏให้เห็นผิวเผินไม่ได้ แต่ต้องตระหนักถึงความหมายแฝงที่ซ่อนอยู่ด้วย รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น เสียง จังหวะ และภาษาแสดงอารมณ์ ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น หมายความว่า ผู้แปลหรือผู้วิจัยการแปลจะต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบต่างๆ ของนวนิยายเสียก่อน จึงจะสามารถวิเคราะห์ตัวบทนวนิยายได้ ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวคิดของ Perrine and Arp (1993) ที่อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างของตัวบทนวนิยาย โดยมีองค์ประกอบหลักๆ ดังนี้

1) โครงเรื่อง (Plot)

โครงเรื่อง คือ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกัน ต่อเนื่องกัน ร้อยเรียงกัน มีการนำเสนออย่างเป็นลำดับ โครงเรื่องจะขาดปมขัดแย้ง (Conflict) ไม่ได้ ปมขัดแย้งอาจเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกัน ความต้องการที่ขัดแย้งกัน หรือความคิดความเชื่อที่ขัดแย้งกัน ก็ได้ ปมขัดแย้งหลักๆ ในนวนิยายมีทั้งหมด 4 ชนิด ได้แก่ (1) ทางกาย (2) ทางใจ (3) ทางอารมณ์ และ (4) ทางศีลธรรม และตัวละครอาจมีปมขัดแย้งดังนี้

- 1) ระหว่างบุคคลกับบุคคล ซึ่งหมายรวมถึงบุคคลกับกลุ่มบุคคลด้วย
- 2) ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอก เช่น ธรรมชาติ สังคม หรือ โชคชะตา เป็นต้น
- 3) ระหว่างบุคคลกับตัวเองหรือปัจจัยภายใน

นอกจากปมขัดแย้งแล้ว โครงเรื่องยังมีการทำให้ผู้อ่านสงสัย (Suspense) ด้วย ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของนวนิยายที่ดึงดูดความสนใจผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวด้วยการสร้างความสงสัยว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไป หรือเรื่องราวจะจบลงอย่างไร Suspense อาจแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนหรือซ่อนเร้นในเนื้อเรื่องก็ได้ และจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อผู้อ่านมีทั้งความกระหายใคร่รู้และความกระวนกระวายใจเพราะความผูกพันที่มีต่อตัวละคร ในนวนิยายสืบสวนสอบสวน Suspense เกิดจากคำถามว่า ใครคือฆาตกร ในขณะที่นวนิยายประเภทอื่น Suspense อาจเกิดจากคำถามว่าทำไมหรืออย่างไรก็ได้ เช่น พฤติกรรมของตัวละครหนึ่งจะส่งผลต่อเรื่องราวและเหตุการณ์ในอนาคตของตัวละครนั้นอย่างไร เครื่องมือหนึ่งที่ผู้เขียนมักจะใช้ในการสร้าง Suspense คือ ปริศนา (Mystery) หรือ สถานการณ์อันไม่ปกติที่ผู้อ่านต้องการคำตอบในนวนิยายสืบสวน

สอบสวน ผู้อ่านจะตามติดผู้เล่าเรื่องซึ่งมักจะตามรอยปริศนาไปจนกว่า การสืบสวนสอบสวนจะสิ้นสุด ทั้งนี้ การสร้างความประหลาดใจ (Surprise) ก็เป็นอีก ลักษณะหนึ่งที่เกิดคู่กับ Suspense โดย Surprise เกิดจากความไม่รู้ของผู้อ่าน ทำให้ คาดเดาไม่ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อเหตุการณ์ต่อไปที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย ผู้อ่าน จึงประหลาดใจ อย่างไรก็ตาม การสร้าง Surprise ต้องพิจารณาความสมเหตุสมผลและ จุดประสงค์ด้วย หมายความว่า นอกจากจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเกินความคาดหมายแล้ว ควรจะช่วยสนับสนุนความหมายโดยรวมของเนื้อเรื่องด้วย จึงจะเป็น Surprise ที่ดี

Perrine and Arp (1993: 48) แนะนำแนวทางในการวิเคราะห์โครงเรื่องว่า ให้ติดตาม การขมวดปม (Rising action) จุดวิกฤต (Climax) ตลอดจนการคลี่คลายปม (Falling action) เพื่อดูหน้าที่และความหมายของโครงเรื่องจากความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างเหตุการณ์ การวิเคราะห์โครงเรื่องจะช่วยให้ผู้แปลหรือผู้วิจารณ์เข้าใจ บริบทสถานการณ์การใช้ภาษาของตัวละครมากขึ้นจากความสัมพันธ์กันของเหตุการณ์ ทำให้ตีความเจตนาของตัวละครในการเลือกใช้ ประโยคเคล็ดที่ผู้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ภายใต้บริบทสถานการณ์นั้นๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ทั้งนี้ การวิเคราะห์การสร้าง Suspense และ Surprise อันเป็นลักษณะเด่นใน นวนิยายสืบสวนสอบสวน จะช่วยให้ประเมินได้ว่าส่วนใดในต้นฉบับเกี่ยวข้องกับ การสร้าง Suspense และ Surprise ดังกล่าว และเมื่อประเมินได้แล้ว ผู้แปลหรือผู้วิจารณ์ การแปลก็จะตัดสินใจเลือกวิธีการแปลที่เหมาะสมในการถ่ายทอด Suspense และ Surprise เป็นภาษาปลายทางได้

2) ตัวละคร (Character)

ตัวละครในนวนิยายแบ่งประเภทตามมุมมองของเรื่องเป็น (1) ตัวดำเนินเรื่องหลัก (Protagonist) ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นตัวดีเสมอไป แต่เรื่องราวจะต้องดำเนินโดยมี ตัวดำเนินเรื่องหลักเป็นศูนย์กลางของปมขัดแย้งทั้งหมด และ (2) อุปสรรคขัดขวาง (Antagonist) ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นตัวละคร หรือไม่จำเป็นต้องเป็นตัวร้ายเสมอไป แต่ เป็นแรงขับเคลื่อนฝั่งตรงข้าม ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล สิ่งไม่มีชีวิต เช่น ธรรมชาติ หรือสังคม เป็นต้น หรืออาจจะเป็นลักษณะนิสัยของตัวดำเนินเรื่องหลักเองก็ได้ ตัวละครกับ โครงเรื่องจึงมีความเกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากธรรมชาติของ มนุษย์นั้นเข้าใจยากกว่า มีความลับซับซ้อนกว่า การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ผ่านตัวละครจึงยากกว่าผ่านโครงเรื่อง เนื่องจากนวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* เล่าเรื่องผ่านตัวละครหมอเชปปาร์ดเพียงคนเดียว และเรื่องราวดำเนินโดยมี หมอเชปปาร์ดเป็นศูนย์กลาง หมายความว่า ผู้เล่าเรื่องและตัวดำเนินเรื่องหลักเป็นคน เดียวกัน การวิเคราะห์ตัวละคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หมอเชปปาร์ด จึงมีความสำคัญ เพราะช่วยให้ผู้แปลหรือผู้วิจารณ์เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร หรือ

แรงจูงใจในการกระทำของตัวละคร ซึ่งส่งผลต่อความหมายของตัวบท เช่น การใช้ภาษาของหมอเชปปาร์ด เป็นต้น ผู้แปลหรือผู้วิจยการแปลจะได้เข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ในบทสนทนาหรือบทบรรยาย แล้วถ่ายทอดความหมายนั้นได้อย่างถูกต้อง

3) ธีม (Theme)

ธีม คือ แนวคิด (Concept) ที่เป็นแกนหลักของเรื่อง ใจความที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารนี้มาจากเป้าหมายหรือหน้าที่ของนวนิยาย เป็นต้นว่า สนับสนุนมุมมองชีวิตอะไร หรือเปิดเผยแง่มุมชีวิตอะไร เช่น นวนิยายสืบสวนสอบสวนอาจมีจุดมุ่งหมายเพียงตั้งคำถามให้ผู้อ่านได้ค้นหาคำตอบ พร้อมกันนั้นก็พยายามไม่ให้ผู้อ่านเจอคำตอบนั้นจบจบจนบทสุดท้ายของนวนิยาย

4) มุมมอง (Point of View)

มุมมอง คือ การนำเสนอเรื่องราว ซึ่งผู้เขียนอาจนำเสนอด้วยตัวเอง หรือผ่านตัวละครก็ได้ นอกจากผู้เล่าเรื่องจะเล่าเรื่องราว บรรยายตัวละคร และบอกเล่าความคิด ความรู้สึกและการกระทำของตัวละครแล้ว ยังสอดแทรกความคิดเห็นของตนเองด้วยการแบ่งประเภทของมุมมองพิจารณาจากคำถามดังต่อไปนี้

- 1) ใครเล่าเรื่อง และเล่าอย่างไร
- 2) ผู้เล่าเรื่องรู้มากแค่ไหน
- 3) ผู้เล่าเรื่องรู้ความคิดความรู้สึกของตัวละครอื่นมากแค่ไหน และรายงานให้ผู้อ่านทราบมากแค่ไหน

จากคำถามข้างต้น สามารถสรุปเป็นมุมมองได้ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) มุมมอง Omniscient คือ การเล่าเรื่องโดยใช้สรรพนามบุรุษที่สาม อาจเป็นผู้เขียนหรือตัวละครใดตัวละครหนึ่งที่อยู่ทุกอย่างและไม่มีข้อจำกัดใดๆ จะเดินทางไปไปที่ใดก็ได้ จะดูความคิดความรู้สึกของใครก็ได้ ผู้เล่าเรื่องจะบอกเล่าการตีความและความเห็นของตนเองสอดแทรกในเนื้อเรื่องตรงไหนก็ได้ มุมมองนี้จึงเป็นมุมมองที่ทำให้เห็นภาพรวมของเรื่องกว้างที่สุด
- 2) มุมมอง Limited omniscient คือ การเล่าเรื่องโดยใช้สรรพนามบุรุษที่สาม ซึ่งเป็นตัวละครใดตัวละครหนึ่ง จึงเกิดข้อจำกัดที่ว่า เรื่องราวในนวนิยายเป็นเรื่องราวที่เล่าผ่านมุมมองของผู้เล่าเรื่องเท่านั้น ผู้เล่าเรื่องรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเอง แต่ไม่รู้จักความคิดความรู้สึกจริงของตัวละครอื่น ผู้เล่าเรื่องจะเล่าเกี่ยวกับตัวละครอื่นจากสิ่งที่ตัวเองได้เห็น ได้ยิน ผนวกกับการตีความและความเห็นของตัวเอง

- 3) มุมมอง First person คือ การเล่าเรื่องโดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ซึ่งเป็นตัวละครใดตัวละครหนึ่ง ในมุมมองนี้ ผู้เขียนจะหายไป กล่าวคือ จะไม่มีความคิดเห็นจากผู้เขียนเลย มุมมองนี้มีข้อจำกัดเหมือนมุมมอง Limited omniscient แต่แตกต่างกันที่ผู้เล่าเรื่องคือผู้ประสบเหตุการณ์โดยตรง เรื่องราวที่เล่าจึงมาจากประสบการณ์ของผู้เล่าเรื่องเอง ดังนั้น ผู้อ่านอาจยึดถือว่าเป็นความจริงได้บ้าง
- 4) มุมมอง Objective คือ การเล่าเรื่องที่เหมือนมองผ่านกล้อง ผู้เล่าเรื่องจะเดินทางไปมาได้ แต่จะรายงานเพียงสิ่งที่ได้เห็นและได้ยิน ไม่มีการตีความหรือให้ความเห็น ผู้อ่านจะมีสถานะเสมือนผู้ชมภาพยนตร์

มุมมองแต่ละมุมมองมีทั้งข้อเด่นและข้อด้อย ผู้เขียนจะเลือกใช้มุมมองใดก็ต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของเรื่องนั้นๆ เช่น เป้าหมายของนวนิยายสืบสวนสอบสวน คือ สร้างความประหลาดใจให้แก่ผู้อ่าน ผู้เขียนจึงมักจะเลี่ยงการใช้มุมมองของฆาตกรหรือนักสืบผู้ชาญฉลาด เพราะอาจเปิดเผยความลับที่ปกปิดไว้ตั้งแต่ต้น ในทางตรงกันข้ามสำหรับนวนิยายที่มุ่งสำรวจจิตใจของฆาตกร การเลือกใช้มุมมองของฆาตกรอาจจะมีประสิทธิภาพมากกว่า การวิเคราะห์มุมมองจะช่วยให้ผู้แปลหรือผู้วิจารณ์แปลเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น และประเมินได้ว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์หนึ่งมีความน่าเชื่อถือมากแค่ไหน เพราะการเล่าเรื่องผ่านตัวละครใดตัวละครหนึ่ง ความคิดความรู้สึกของตัวละครนั้นย่อมมีผลต่อการตีความเรื่องก่อนเล่า ผู้เขียนเจาะจงเลือกมุมมองใดมุมมองหนึ่งเพราะหวังผลอะไร เช่น เพื่อปกปิดข้อมูลบางอย่างไปจนตอนสุดท้ายของหนังสือ เพื่อรักษา Suspense เพื่อสร้าง Surprise หรือเพื่อนำทางผู้อ่านไปผิดทางด้วยการใช้ตัวละครที่เข้าใจผิดเป็นผู้เล่าเรื่อง เป็นต้น

ตามที่ระบุไว้ข้างต้นเกี่ยวกับการทำให้ผู้อ่านสงสัย (Suspense) สำหรับนวนิยายสืบสวนสอบสวนนั้น ผู้อ่านจะได้รับความบันเทิงจากการค้นหาคำตอบของคำถามที่ว่า ใครคือฆาตกรเป็นหลัก ดังนั้น Suspense จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของตัวบทประเภทนี้ Iwata (2008: 169-173 cited in Espunya, 2014: 195) อธิบายว่า ผู้เขียนสร้าง Suspense ในนวนิยายสืบสวนสอบสวน ด้วยการกำหนดให้เรื่องราวเล่าผ่านมุมมองจำกัดของตัวดำเนินเรื่องหลัก (Protagonist) ซึ่งกำลังเผชิญสถานการณ์ที่เป็นปัญหา หรือเป็นผู้พบเห็นตัวละครอื่นกำลังเผชิญสถานการณ์ที่เป็นปัญหา Suspense เกิดจากการตอบสนองทั้งทางพฤติกรรมและทางจิตใจของตัวดำเนินเรื่องหลักที่มีต่อตัวละครอื่นหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหา เช่น ตัวดำเนินเรื่องหลักเห็นตัวละครอื่นกระทำบางอย่าง เกิดความรู้สึกบางอย่าง ปฏิกริยาของตัวดำเนินเรื่องหลักนี้เองที่ทำให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์ของผู้อ่าน ไม่ใช่สถานการณ์ที่เป็นปัญหาโดยตรง กล่าวโดยสรุป มุมมองของผู้เล่าเรื่อง คือ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สุดที่ผู้เขียนใช้ในการสร้าง Suspense ในนวนิยายสืบสวนสอบสวน

มุมมองมีบทบาทในการสร้าง Suspense เพราะผู้อ่านรู้เรื่องราวทั้งหมดจากการเล่าของตัวละครนวนิยายสืบสวนสอบสวนมีการเล่าเรื่องหลายลักษณะ ตัวอย่างเช่น Brumme (2014: 165) วิเคราะห์กรณีศึกษาต่างๆ พบว่า ผู้เขียนนวนิยายสืบสวนสอบสวนกำหนดให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลเสมือนอยู่ในสถานการณ์การเล่าปากต่อปาก และผู้อ่านต้องนำข้อมูลทั้งหลายที่ปวงนั้นมาปะติดปะต่อเชื่อมโยงกันเองเพื่อไขปริศนา ประเด็นนี้สำคัญต่อผู้แปล เพราะถ้าผู้แปลอธิบายคำใบ้หรือความหมายแฝงของข้อมูลเสียหมดจนกลายเป็นการเฉลย Suspense ก็จะไม่เกิด ส่วน Seago (2014: 208) พบว่านวนิยายสืบสวนสอบสวนมีลักษณะการเล่าเรื่องที่ขาดหายและซ้อนกันสองช่วงเวลา หมายความว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา ตัวละครทุกตัวที่เกี่ยวข้องจะกลายเป็นผู้เล่าเรื่องของตัวเอง ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องย้อนเวลา พร้อมกันนั้น ผู้เล่าเรื่องของตัวบทก็จะเล่าเรื่องที่เป็นปัจจุบัน การเล่าเรื่องทั้งสองช่วงเวลาจะดำเนินควบคู่กันไปจนตัวละครนั้นก็สืบพบข้อสรุปและตัวผู้กระทำคามผิด และเนื่องจากมีผู้เล่าเรื่องที่หลากหลาย ลำดับเหตุการณ์ก็อาจไม่เรียงกัน มุมมองอาจเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาตามการเล่าของตัวละคร เรื่องเล่าอาจขาดหายและถูกเติมด้วยสมมติฐานหรือการอนุมานเกี่ยวกับแรงจูงใจ การกระทำ และวิธีการอันเป็นเหตุเป็นผลกัน ผู้เขียนอาจอาศัยช่องว่างเหล่านี้สร้าง Red herring¹ หรือก็คือ สิ่งที่ยิ่งเบนความสนใจหรือลวงผู้อ่านให้เข้าใจผิด แบ่งเป็น 2 ประเภท (Seago: 209) ได้แก่

1) ใช้การอนุมานของผู้อ่าน (Exploitation of inferences)

ผู้อ่านอาจเติมช่องว่างด้วยสิ่งที่ตัวเองรู้ หรือผู้อ่านอาจอาศัยความรู้ความเข้าใจของตัวเองตีความสิ่งที่อ่าน เช่น ตัวละครนักสืบเฉลยเบาะแสบางอย่าง ตัวละครอีกตัวทำของหล่น ผู้อ่านคนหนึ่งอาจตีความว่าเป็นการกระทำที่สื่อพิรุณ และอนุมานว่าตัวละครที่มีพิรุณคือผู้กระทำความผิด แต่ผู้อ่านอีกคนหนึ่งอาจไม่ตีความเช่นนี้ก็ได้ ถ้าผู้แปลตีความในฐานะผู้อ่าน แล้วถ่ายทอดตามที่ตนตีความทั้งหมด ก็อาจทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่ได้เลือกความหมายของเบาะแสเอง Brumme (2014: 165) ให้ความเห็นด้วยว่า ในบางครั้ง ผู้เขียนก็สร้าง Suspense จากความกำกวมทางไวยากรณ์ ถ้าผู้อ่านตีความไปในทางหนึ่ง ผู้อ่านก็จะหลงทาง แต่ถ้าตีความไปในอีกทางหนึ่ง ผู้อ่านก็จะรู้คำตอบทันที ผู้แปลจึงต้องตระหนักและทำความเข้าใจเทคนิคการสร้าง Suspense ให้ถ่องแท้ก่อนจะถ่ายทอดความหมาย

2) ใช้การลำดับความสำคัญของข้อมูล (Rhetorical manipulation of plot-significant information)

ผู้เขียนนำเสนอมูลสำคัญด้วยการแสดงให้เห็นว่าข้อมูลนั้นไม่สำคัญ เช่น การเรียงลำดับในโครงสร้างประโยค ผู้เขียนอาจวางข้อมูลสำคัญในอนุประโยค และวาง

¹ Red herring คือ การเบี่ยงเบนความสนใจจากใจความสำคัญของเรื่อง คำนี้มีที่มาจากการฝึกดมกลิ่นของสุนัขล่าเนื้อ หลังสุนัขจ่ากลิ่นสัตว์ที่ควรจะล่าแล้ว นักล่ามักใช้ปลาแฉิ่งสีแดง (red herring) ลวงสุนัขให้หลงกลิ่นอีกที่

ข้อมูล Red herring ในประโยคหลัก ในการแปลที่จำเป็นต้องปรับโครงสร้างประโยคในภาษาปลายทางเพื่อให้ตัวบทฉบับแปลมีภาษาสละสลวย ข้อมูลสำคัญอาจย้ายตำแหน่งจากอนุประโยคไปอยู่ประโยคหลักได้ ผู้แปลต้องตระหนักว่าการแปลอาจส่งผลกระทบต่อการใช้เบาะแสของผู้เขียนได้

ทั้งนี้ การใช้มุมมองสร้าง Suspense มี 2 แนวทาง (Espunya, 2014: 195-204) ดังนี้

1) ใช้ความคิดและคำพูด (Speech and thought representation)

ผู้เขียนเลือกถ่ายทอดเรื่องราวผ่านมุมมองของตัวละครใดตัวละครหนึ่ง ความคิดของตัวละครนั้นจะกำหนดกรอบการมองเห็นของผู้อ่าน แต่ในขณะเดียวกัน ผู้เขียนจะรักษาระยะห่างระหว่างผู้อ่านกับตัวละครด้วย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิงจาก Suspense ในฐานะผู้สังเกตการณ์ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ Seago (2014: 208) กล่าวว่า ผู้เขียนนวนิยายสืบสวนสอบสวนต้องให้เบาะแสดแก่ผู้อ่าน แต่มิได้หมายความว่า ผู้เขียนจะไม่ควบคุมการรับรู้ของผู้อ่าน หรือหลอกผู้อ่านไปผิดทาง ผู้เขียนอาจพยายามดึงความสนใจของผู้อ่านด้วยการให้ข้อมูลเพียงบางส่วน ให้เบาะแสดโดยทำให้ดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกับปริศนา ซ่อนหลักฐานสำคัญ ให้ข้อเท็จจริงโดยไม่ให้บริบท ซึ่งทำให้มองไม่เห็นความเชื่อมโยงกัน และในทางกลับกัน อาจพยายามเน้นความเชื่อมโยงกันของข้อมูลซึ่งเปิดเผยในภายหลังว่าเป็นข้อมูลลวงก็ได้

2) ใช้ความไม่แน่นอน (Markers of uncertainty)

ความไม่แน่นอนเกิดจากการที่ตัวละครไม่รู้ความจริงของสถานการณ์หรือตัวละครอื่น เมื่อเปลี่ยนจากไม่รู้เป็นรู้ เช่น ตัวละครนักสืบเฉลยส่วนหนึ่งของปริศนา ผู้อ่านอาจรู้สึกว่าคุณคาดเดาเนื้อเรื่องไม่ได้ และความคาดเดาไม่ได้นั้นก็ทำให้เกิดการเตรียมตัวก่อนถึงเหตุการณ์ (Foreshadowing) หมายถึง เกิดการสันนิษฐานว่าอาจมีอะไรหรือไม่มีอะไรเกิดขึ้นในอนาคต

Seago (2014: 208) ให้ความเห็นว่า ความแตกต่างทางโครงสร้างเป็นอุปสรรคต่อนักแปลในการรักษาความกำกวมของตัวบทต้นฉบับ เช่น การเปิดให้อนุมาน การปิดบังตัวตนของตัวละคร และการให้ข้อมูลลวงผู้อ่านไปผิดทาง ในการแปล ผู้แปลไม่สามารถหลีกเลี่ยงการปรับโครงสร้างเนื้อหาและรูปแบบของตัวบทต้นฉบับได้ การสร้าง Suspense ก็เช่นกัน นักแปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนมักจะแปลขาดหรือแปลเกินเพื่อให้ตัวบทฉบับแปลมีความต่อเนื่องและชัดเจนขึ้น แต่ก็อาจมีผลทำให้ Suspense และ Foreshadowing ไม่เด่นชัดเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาการแปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่สำคัญ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแปล

Newmark (1988: 45-47) กล่าวว่า ปัญหาการแปลที่ผู้แปลต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ การเลือกประเภทและชนิดของการแปลให้เหมาะสมกับตัวบท โดยนำเสนอการแปล 2 ประเภท ได้แก่ (1) เน้นที่ภาษาต้นทาง (SL emphasis) และ (2) เน้นที่ภาษาปลายทาง (TL emphasis) ทั้งสองประเภทแยกย่อยเป็น 8 ชนิด ดังนี้

เน้นที่ภาษาต้นทาง (SL emphasis)

- 1) Word-for-word translation
การแปลคำต่อคำ มุ่งรักษาคำในตัวบทต้นฉบับด้วยการเลือกความหมายที่นิยมใช้มากที่สุดโดยไม่พิจารณาบริบท
- 2) Literal translation
การแปลตรงตัว มุ่งรักษาคำในตัวบทต้นฉบับเหมือนการแปลคำต่อคำ แต่ปรับโครงสร้างทางไวยากรณ์ในตัวบทต้นฉบับเป็นโครงสร้างในภาษาฉบับแปลที่ใกล้เคียงที่สุด
- 3) Faithful translation
การแปลที่มุ่งถ่ายทอดเจตนาของผู้เขียนอย่างซื่อตรง จึงแปลความหมายของคำต่างๆ รวมทั้งคำทางวัฒนธรรมในตัวบทต้นฉบับด้วยโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปล
- 4) Semantic translation
การแปลที่มีลักษณะเหมือน Faithful translation ทุกประการ แตกต่างกันเพียง Semantic translation จะคำนึงถึงศิลปะ หรือความสุนทรีย์ร่วมด้วย จึงปรับภาษาฉบับแปลให้เป็นธรรมชาติสำหรับผู้อ่านในภาษาปลายทาง

เน้นที่ภาษาปลายทาง (TL emphasis)

- 5) Communicative translation
การแปลที่มุ่งรักษาความหมายตามบริบทในตัวบทต้นฉบับ เนื้อความในตัวบททั้งสองจะต้องตรงกัน และต้องใช้ภาษาฉบับแปลที่ทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางยอมรับด้วย
- 6) Idiomatic translation
การแปลที่มุ่งถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจ ไม่คำนึงถึงโครงสร้างของภาษาต้นทาง จึงอาจปรับเปลี่ยนความหมายของคำหรือวลีบ้าง เช่น การใช้สำนวนในภาษาปลายทางซึ่งไม่มีในภาษาต้นทาง เป็นต้น
- 7) Free translation
การแปลที่มุ่งรักษาใจความสำคัญ ไม่รักษารูปแบบใดๆ ในตัวบทต้นฉบับ หรืออาจเป็นการถอดความ (Paraphrase)
- 8) Adaptation
การแปลที่อิสระที่สุด อาจดัดแปลงทั้งเนื้อความและรูปแบบในตัวบทต้นฉบับ เพื่อปรับวัฒนธรรมต้นทางเป็นวัฒนธรรมปลายทาง

อย่างไรก็ตาม แม้จะจำแนกการแปลเป็น 8 ชนิด แต่ Newmark (1988: 47-48) ก็มีความเห็นว่า มีเพียง Semantic translation และ Communicative translation เท่านั้น ที่ควรนำมาใช้ในการแปลจริง เพราะเป็นการแปลที่มุ่งทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการรักษาความครบถ้วนถูกต้องของ ความหมายกับการรักษาความเป็นธรรมชาติของภาษาในต้นฉบับ โดย Semantic translation จะเน้นการรักษารูปแบบในต้นฉบับต้นฉบับมากกว่า จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการแปลต้นฉบับประเภทเน้นการแสดงออก (Expressive text) ส่วน Communicative translation จะเน้นความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาปลายทางมากกว่า ดังนั้น จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการแปลต้นฉบับประเภทให้ข้อมูล (Informative text) และต้นฉบับประเภทปฏิบัติการ (Operative text)

ในทำนองเดียวกัน สัจฉวี สายบัว (2540: 43-46) จำแนกประเภทของการแปลเป็น 2 ประเภท สอดคล้องกับแนวคิดของ Newmark (1988) ข้างต้น คือ (1) การแปลแบบตรงตัว (Literal translation) และ (2) การแปลแบบเอาความ (Free translation) ทั้งนี้ การจำแนกดังกล่าวมิได้หมายความว่า การแปลแต่ละประเภท จะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง หากแต่การแปลประเภทหนึ่งมีลักษณะหนึ่งโดดเด่นกว่าอีกลักษณะหนึ่งเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่า การแปลนั้นจะมีลักษณะเดียวและไม่มีอีกลักษณะเลย ตามรายละเอียดดังนี้

1) การแปลแบบตรงตัว (Literal translation)

การแปลที่พยายามรักษารูปแบบ (Form) ของการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับต้นฉบับให้มากที่สุด เช่น รูปคำ การเรียงคำ รูปประโยค การเรียงประโยค และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน โดยภาษาในต้นฉบับแปลจะไม่ขัดธรรมชาติของภาษาในต้นฉบับต้นฉบับก็ต่อเมื่อโครงสร้างของต้นฉบับแปลใกล้เคียงกับโครงสร้างของต้นฉบับต้นฉบับ

2) การแปลแบบเอาความ (Free translation)

การแปลที่ไม่เน้นรักษารูปแบบของต้นฉบับต้นฉบับ เพราะให้ความสำคัญแก่ความหมายและความเข้าใจของผู้รับสารมากกว่า กล่าวคือ ใช้รูปแบบอื่นในการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับต้นฉบับ รวมถึงใช้การเรียงลำดับที่ต่างกันไป เพื่อสื่อความหมายของต้นฉบับต้นฉบับให้ครบถ้วนถูกต้อง อ่านเข้าใจง่าย ไม่เกิดความกำกวมหรือความเข้าใจผิด

สัจฉวี สายบัว (2540: 48) กล่าวด้วยว่า อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการแปลแบบตรงตัวหรือการแปลแบบเอาความก็จำเป็นต้องปรับบทแปลบางส่วน เพื่อที่ว่า เมื่อถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งแล้ว ผู้อ่านฉบับแปลจะมีปฏิกิริยาตอบสนองใกล้เคียงกับผู้อ่านต้นฉบับ ดังนั้น การปรับบทแปลจะทำก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นและเป็นไปตามเป้าหมายของการแปล กล่าวคือ ผู้แปลควรมุ่งรักษาความหมาย และปรับรูปแบบอย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น และพึงดูเป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง ทั้งนี้ การปรับรูปแบบของต้นฉบับประเภทเน้นการแสดงออกแตกต่างจากอีกสองต้นฉบับ เพราะรูปแบบมีความสำคัญในการสื่อความหมาย การปรับบทแปลมี 2 ระดับ (สัจฉวี สายบัว: 64-78) ดังนี้

1) ระดับคำ

- 1.1) การเติมคำอธิบาย อาจเติมในเนื้อหา หรือเติมในรูปเชิงอรรถก็ได้ การเติมคำอธิบายในเนื้อหา ดีกว่าการเติมในรูปเชิงอรรถ และสามารถทำได้ 2 วิธี คือ (1) การเติมลักษณะนาม เช่น 'Conifer' เป็น 'ต้นสนคอปิเฟอร์' หรือ 'American football' เป็น 'การแข่งขันอเมริกันฟุตบอล' เป็นต้น และ (2) การเติมข้อความอธิบาย แต่ควรระวังไม่ให้ยาวเกินไป
- 1.2) การใช้วลีหรือประโยคที่บอกลักษณะแทนคำ
- 1.3) การใช้คำที่มีความหมายกว้างกว่าแทนคำที่มีความหมายเฉพาะกว่า เช่น ภาษาไทยไม่มีคำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงเหมือนกับคำว่า 'Crimson' ในภาษาอังกฤษ ผู้แปลอาจเทียบเคียงด้วยคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันแต่กว้างกว่า คือ 'Red' หรือ 'สีแดง' เป็นคำหลัก แล้วใช้คำขยาย เช่น 'เข้ม' 'เลือดคนก' 'เลือดหมู' เป็นต้น
- 1.4) การเติมตัวเชื่อม เนื่องจากโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษบอกความสัมพันธ์ระหว่างวลีหรือประโยคในตัวเองอยู่แล้ว ซึ่งโครงสร้างประโยคภาษาไทยจะไม่บอก เช่น โครงสร้างประโยค 'Having heard the news, John decided to leave the town.' บอกความสัมพันธ์ทางเวลาอยู่แล้ว ไม่ต้องมีตัวเชื่อม เมื่อแปลเป็นภาษาไทยจึงต้องเติมตัวเชื่อม 'พอได้ข่าว จอห์นก็ตัดสินใจออกจากเมือง' เป็นต้น
- 1.5) การตัดคำหรือสำนวน ในกรณีที่ไม่ใช่สาระสำคัญของตัวบทต้นฉบับ รวมถึงการตัดคำซ้ำที่สื่อความหมายเดียว ซึ่งแปลแล้วขัดธรรมชาติของภาษาในฉบับแปล

2) ระดับโครงสร้าง

- 2.1) ระดับเสียง คือ การแทนเสียง หรือการถ่ายถอดตัวอักษร (Transliteration) ใช้ในการถ่ายถอดชื่อ หรือการทับศัพท์
- 2.2) ระดับโครงสร้างคำ คือ การปรับบทแปลเพื่อแก้ปัญหาการแปลเรื่อง (1) คำในภาษาต่างกันมีคุณสมบัติและหน้าที่ทางไวยากรณ์ในประโยคต่างกัน เช่น คำกริยาในภาษาอังกฤษเปลี่ยนรูปตามประธาน แต่คำกริยาในภาษาไทยไม่เปลี่ยน เป็นต้น และ (2) คำในภาษาต่างกันมีบอกความหมายเกี่ยวกับเพศ (Gender) พจน์ (Number) กาล (Tense) และอื่นๆ ต่างกัน เช่น คำว่า 'Boy' หมายถึงเด็กผู้ชาย 1 คน เมื่อเติมหน่วยพิเศษ 's' ทำยคำ จะหมายถึงเด็กผู้ชายหลายคน แต่คำในภาษาไทยจะไม่เติมหน่วยพิเศษเช่นนี้ เป็นต้น
- 2.3) ระดับประโยค เป็นการปรับบทแปลที่พบบ่อยครั้ง เมื่อโครงสร้างประโยคภาษาต้นทางขัดธรรมชาติของภาษาปลายทาง มีลักษณะดังนี้
 - การปรับการเรียงคำในวลีหรือประโยค
 - การเปลี่ยนวลีเป็นประโยค และประโยคเป็นวลี
 - การปรับรูปปฏิเสธ เช่น 'We saw nobody in the room.' ผู้แปลอาจปรับจากรูปปฏิเสธที่กรรมเป็นรูปปฏิเสธที่คำกริยา 'เราไม่พบใครเลยในห้องนั้น'

- การปรับรูปกรรตุวาก และกรรรมวาก (Active and passive voice) เช่น 'It is clear that we are well matched.' ผู้แปลอาจปรับจากกรรรมวากเป็นกรรตุวาก 'ใครๆ ก็เห็นได้ที่เราเหมาะสมกันอย่างที่สุด'
- การเพิ่มและละคำในประโยค ไม่ใช่การเติมคำอธิบาย และการตัดคำซ้ำ แต่เป็นการปรับ เพราะความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา เช่น โครงสร้างประโยคภาษาไทยจะรูปประธานได้ เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษ ต้องเติมรูปประธานเข้าไปด้วย เป็นต้น

2.4) ระดับสูงกว่าประโยค หน่วยของภาษาระดับสูงกว่าประโยค (Discourse) คือ หน่วยของภาษาที่ประกอบด้วยประโยคที่อยู่ภายใต้หัวข้อเดียวกันตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไป การปรับการเรียงลำดับวลีหรือประโยคในโครงสร้างระดับนี้เรียกว่าการปรับทำนองการเขียน (Style)

แนวทางการปรับบทแปล 2 ระดับของสัญญาณี สายบัว (2540: 64-78) มีบางส่วนที่สอดคล้องกับเทคนิคการแปลที่สุพรรณิ ปิ่นมณี (2555, 20-23) นำเสนอ โดยอ้างอิงจากกลยุทธการแปลของ Malone (1988: 15-61) ได้แก่ Equation, Substitution, Divergence, Convergence, Amplification, Reduction, Diffusion, Condensation และ Reordering (การจัดลำดับประโยคใหม่) เพื่อประยุกต์ใช้ในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยทั้งในระดับคำและระดับโครงสร้าง สรุปเป็นแนวคิดได้ดังนี้

แนวคิดการแปลในระดับคำ

1) การใช้คำยืม หรือคำทับศัพท์ (Loan word or borrowed word)

จากกลยุทธ Equation (การใช้คำยืม) และ Substitution (การปรับคำในภาษาอื่นให้เป็นภาษาตัวเอง) ผู้แปลสามารถนำคำในภาษาต้นทางมาใช้เป็นภาษาปลายทางได้โดยการปรับคำเป็นส่วนหนึ่งของภาษาปลายทาง เรียกว่า คำยืม (Loan word) เช่น ภรรยา สามี เป็นต้น และการถอดตัวอักษร (Transliteration) เป็นคำใหม่ที่สื่อความหมายได้เท่ากับคำในภาษาต้นทาง เรียกว่า คำทับศัพท์ (Borrowed word) เช่น เว็บบอร์ด คลิก เป็นต้น

2) การเลือกความหมายเดียวจากหลายๆ ความหมาย (One form with variety of meanings)

จากกลยุทธ Divergence (การเลือกใช้คำเดียวจากหลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันอยู่เหมาะสม) คำหนึ่งคำมีหลายความหมาย บริบทจะจำกัดให้เหลือเพียงหนึ่งความหมาย ผู้แปลจึงต้องเลือกความหมายที่ถูกต้องตรงตามบริบท

3) การเลือกรูปแบบเดียวจากหลายๆ รูปแบบ (One meaning with variety of forms)

จากกลยุทธ Convergence (การถ่ายทอดหลายคำที่มีความหมายเดียวกัน) วัฒนธรรมต่างกันย่อมให้ความสำคัญแก่สิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมต่างกัน สิ่งใดได้รับความสำคัญมากก็จะมีคำของสิ่งนั้นมาก ดังนั้น แต่ละวัฒนธรรมจะมีจำนวนคำของสิ่งๆ หนึ่งไม่เท่ากัน เช่น คำกริยา 'หิ้ว' 'แบก' 'อุ้ม' ฯลฯ ในภาษาไทย แปลเป็นภาษาอังกฤษคำเดียวว่า 'Carry' เป็นต้น

4) การเติม (Addition)

จากกลยุทธ Amplification (การเติมข้อความเพื่อเพิ่มความเข้าใจ) และ Diffusion (การขยายข้อความเพื่อให้ถูกไวยากรณ์หรือเพื่อให้ความหมายชัดเจนขึ้น) การขยายความเพื่อทำให้ข้อความ

สมบูรณ์ขึ้น และทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจง่ายขึ้น สามารถทำได้ โดยปกติจะใช้ในกรณี
ที่ตัวบทต้นฉบับมีการละคำหรือวลี แต่ถ้าตัวบทฉบับแปลไม่มีคำหรือวลีนั้น ผู้อ่านจะไม่เข้าใจ และ
ในกรณีที่ไม่ได้ละคำหรือวลี แต่ความหมายของคำหรือวลีนั้นเป็นที่รับรู้เฉพาะผู้อ่านในภาษา
ต้นทาง ผู้อ่านในภาษาปลายทางจะไม่เข้าใจ

5) การตัด (Deletion)

จากกลยุทธ์ Reduction (การตัดข้อความซ้ำซ้อน กำกวม) ข้อมูลที่ผู้อ่านในภาษาปลายทางทราบ
ดีอยู่แล้ว ซึ่งซ้ำซ้อน ไม่สำคัญ ไม่มีประโยชน์ และอาจเป็นปัญหาสำหรับผู้อ่านในภาษาปลายทาง
สามารถตัดได้

6) การใช้คำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ (Generalization)

จากกลยุทธ์ Condensation (การกระชับคำที่ใช้ แต่ความหมายคงเดิม) คำทางวัฒนธรรมต้นทาง
บางคำมีลักษณะเฉพาะมาก ไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมปลายทาง หากแปลอาจสร้างความสับสน
จึงใช้คำจำแนกประเภทที่สามัญกว่าแทนที่ แล้วผู้แปลจะเติมข้อความอธิบายหรือไม่ก็ได้ เช่น 'รำ
แม่บทแสดงท่าต่างๆ เช่น เทพนม สอดสร้อยมาลา กวางเดินดง เมฆลาล้อแก้ว เสือทำลายห้าง
ช้างทำลายโรง หนุมานผลาญยักษ์ พระลักษมณ์แผลงฤทธิ์ ฯลฯ' แปลเป็น 'The master tunes in
Thai classical dance portray the actions of celestial beings, humans and the natural
environment.'

7) การแทนที่ด้วยสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมปลายทาง (Cultural substitution)

ผู้แปลต้องตัดสินใจว่า ระหว่างผู้อ่านเข้าใจเนื้อความกับผู้อ่านเรียนรู้สิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมต้นทาง
อย่างใดตอบสนองจุดประสงค์ของการแปลมากกว่า ถ้าความเข้าใจของผู้อ่านคือเป้าหมาย ผู้แปล
อาจใช้สิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมปลายทางซึ่งใกล้เคียงกันแทนที่สิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมต้นทางซึ่งผู้อ่าน
ในภาษาปลายทางไม่รู้จัก

แนวคิดการแปลในระดับโครงสร้าง

8) การปรับโครงสร้างใหม่ (Reformation)

เนื่องจากภาษาไทยมีรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างแตกต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาอังกฤษ
เรียงคำคุณศัพท์ก่อนคำนาม 'Good student' แต่ภาษาไทยเรียงคำคุณศัพท์หลังคำนาม 'นักเรียน
ที่ดี' เป็นต้น เมื่อถ่ายทอดภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง จึงต้องปรับโครงสร้างวลี (Word
reformation) และโครงสร้างประโยค (Sentence reformation) ให้เป็นไปตามแบบแผนของภาษา
ปลายทาง เช่น ปรับประโยคกรรมวาจกในภาษาอังกฤษเป็นกรรตุวาจกในภาษาไทย เพราะเป็น
ธรรมชาติมากกว่า เป็นต้น

ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า สัจฉวี สายบัว (2540) และสุพรรณิ ปันมณี (2555) นำเสนอแนวทางการปรับ
บทแปลสองระดับเหมือนกัน คือ ระดับคำและระดับโครงสร้าง ส่วนที่สอดคล้องกันในระดับคำ ได้แก่ การเติมคำ
การตัดคำ และการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ส่วนที่สอดคล้องกันในระดับโครงสร้าง คือ การปรับโครงสร้างคำ

และประโยคตามแบบแผนภาษาปลายทาง ผู้วิจัยจะนำแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแปลทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ประยุกต์ใช้ในการกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปล ซึ่งจะกล่าวในบทที่ 3 ต่อไป

2.3 ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject

'it' คือ สรรพนาม (Pronoun) ใช้แทนสัตว์หรือสิ่งไม่มีชีวิตที่เคยพูดถึงแล้ว หรือกำลังพูดถึงอยู่ ใช้แทน ทารก หรือคนในประโยคคำถาม เช่น 'Who is it?' ใช้แทนข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ที่เป็นที่รู้กันดี หรือเกิดขึ้น แล้ว เช่น

1) Where's your car?

2) It's in the garage.

'it' ในประโยค (2) ใช้แทนคำนาม 'your car' ที่เคยพูดถึงแล้วในประโยค (1)

Biber et al. (1999: 328, 332) อธิบายว่า โดยปกติสรรพนาม 'it' เป็นบุรุษสรรพนาม (Personal pronoun) ที่มี ลักษณะเป็น Non-personal reference อยู่แล้ว หมายความว่า ไม่ใช่แทนคำนามที่เป็นบุคคล แตกต่างจากบุรุษ สรรพนามอื่น เช่น 'I' 'You' 'We' ที่ใช้แทนคำนามที่เป็นบุคคล เป็นต้น และภาษาอังกฤษมีการใช้สรรพนาม 'it' แบบ Impersonal pronoun ด้วย หมายความว่า ใช้สรรพนาม 'it' แบบไม่ได้แทนสิ่งใดเลย (Non-referential pronoun) และสรรพนาม 'it' เพียงทำหน้าที่เสมือน (Dummy pronoun) เท่านั้น โดยนิยมใช้ในตำแหน่งประธาน ของประโยคมากกว่าตำแหน่งกรรม

It was not as cold as on the previous night.

'it' ไม่ได้แทนคำนามใดๆ

ประโยคในภาษาอังกฤษประกอบด้วยภาคประธาน (Subject) และภาคแสดง (Predicate) ดังนั้น ประโยคที่มี คำกริยาแท้ (Finite clause) ที่ไม่ใช่ประโยคคำสั่ง (Imperative clause) จะต้องมีประธานเสมอ Huddleston and Pullum (2005: 13-15) กล่าวว่า ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษกำหนดให้ประธานต้อง (1) อยู่ในรูปนามวลี และ (2) มีตำแหน่งตายตัวหน้าคำกริยา การที่ประธานต้องอยู่ในรูปนามวลีหมายความว่านามวลีคือชนิดของคำ (Category) ส่วนการที่ประธานต้องอยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยาหมายความว่าประธานคือหน้าที่ของคำ (Function) ตัวอย่างเช่น

1) His guilt was obvious.

2) That he was guilty was obvious.

'His guilt' ในประโยค (1) และ 'That he was guilty' ในประโยค (2) มีหน้าที่เหมือนกัน คือ ประธาน ของประโยค แต่มีชนิดแตกต่างกัน 'His guilt' เป็นนามวลี ส่วน 'That he was guilty' เป็นอนุประโยคที่มีประธานและคำกริยา

ด้วยเหตุนี้ ในกรณีที่อนุประโยคอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค อาจมีการใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตำแหน่งประธานของประโยคแทน โดยสรรพนาม 'it' นั้นจะเป็นประธานที่ไม่มีความหมายในตัวเอง (Semantically empty or non-referential subject) Biber et al. (1999: 332) กล่าวว่า การใช้สรรพนาม 'it' แบบพิเศษ (Special uses of 'it') เช่นนี้ มีลักษณะหลักๆ 3 ลักษณะ ดังนี้

1) 'it' as an 'Empty subject'

Empty subject 'it' เกิดขึ้นเมื่อไม่มีผู้กระทำอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค โดยเฉพาะในประโยคบอกสภาพอากาศ เวลา และระยะทาง เช่น

It's cold. (บอกสภาพอากาศ)

It's eight o'clock in the morning. (บอกเวลา)

It's a long way from here to there. (บอกระยะทาง)

สรรพนาม 'it' อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค แต่ไม่มีความหมายในตัวเอง เช่นเดียวกัน คำกริยาก็ไม่บ่งบอกการกระทำ แต่อยู่ในตำแหน่งกริยาของประโยค เพื่อให้โครงสร้างประโยค สมบูรณ์ทางไวยากรณ์ เนื่องจากประโยคในภาษาอังกฤษทุกประโยคต้องมีภาคประธานและภาคแสดง Alexander (1988: 78) เสริมว่า ประโยคในภาษาอังกฤษบางประโยค นอกเหนือจากประโยคบอกสภาพอากาศ เวลา และระยะทาง ก็นิยมใช้สรรพนาม 'it' ในลักษณะ Empty subject เช่น 'It doesn't matter.' และ 'It's no use.' เป็นต้น รวมถึงสำนวนในภาษาอังกฤษ (Idiom) บางสำนวน ก็ใช้สรรพนาม 'it' ในลักษณะ Empty subject เช่น 'It is always darkest before the dawn.' เป็นต้น

2) 'it' as an 'Anticipatory subject'

Greenbaum (2004: 113) อธิบายว่า โดยปกติ ภาษาอังกฤษไม่นิยมใช้อนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม (Nominal clause) ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค โดยพบว่ามักจะย้ายตำแหน่งอนุประโยคดังกล่าวไปท้ายประโยค แล้วใช้สรรพนาม 'it' ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแทน เช่น

1) That the season has started so early seems a pity.

2) It seems a pity that the season has started so early.

ประธานจริงของคำกริยา คือ That-clause 'That the season has started so early' แต่ไม่นิยมวางในตำแหน่งประธานของประโยคตามประโยค (1) จึงย้ายตำแหน่งไปท้ายประโยค แล้วใช้สรรพนาม 'it' ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแทนตามประโยค (2)

3) To say when they are arriving is impossible.

4) It's impossible to say when they are arriving.

ประธานจริงของคำกริยา คือ To-infinitive clause 'To say when they are arriving' แต่ไม่นิยมวางในตำแหน่งประธานของประโยคตามประโยค (3) จึงย้ายตำแหน่งไปท้ายประโยค แล้วใช้สรรพนาม 'it' ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแทนตามประโยค (4)

อย่างไรก็ตาม แม้จะพบประโยคที่ย้ายตำแหน่งเช่นนี้มากกว่าประโยคที่ไม่ย้ายตำแหน่ง แต่ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษก็ถือว่าประโยคที่ไม่ย้ายตำแหน่งเป็นประโยคปกติ ส่วนประโยคที่ย้ายตำแหน่งเรียกว่า Extraposition ประธานของคำกริยาที่ย้ายตำแหน่งไปท้ายประโยค เรียกว่า 'The postponed subject' ส่วนประธานของประโยคที่ได้จากการใช้สรรพนาม 'it' ในต้นประโยค เรียกว่า 'The anticipatory subject' อาจเว้นแต่ Nominal clause รูปแบบ -ing ที่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยคได้โดยยังฟังดูเป็นธรรมชาติสำหรับผู้ใช้ภาษาอังกฤษ เช่น 'Having a good self-image keeps me sane.' และ 'Finding rattlesnake dens provided rare excitement.' เป็นต้น สรุปได้ว่า Anticipatory subject คือ การใช้สรรพนาม 'it' ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค ตามด้วยอนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นค่านาม

3) The use of 'it' in 'Cleft sentences'

Biber et al. (1999: 155, 332, 958-959) อธิบายว่า ประโยคเคลิฟต์ (Cleft sentences) คือ ประโยคความเดียวที่แบ่งเป็นสองส่วนได้ แต่ละส่วนมีคำกริยาเป็นของตัวเอง หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการย้ายตำแหน่งของข้อมูล จากเดิมสื่อด้วยประโยคเดียวกลายเป็นสื่อด้วยสองประโยค เพื่อเน้นหนักเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหรือให้ความสำคัญแก่ส่วนหนึ่งมากกว่าอีกส่วนหนึ่ง ด้วยการวางส่วนที่เน้นไว้หลัง 'Empty subject (it)' และ 'Empty verb (be)' และตามด้วยอนุประโยค Relative-like dependent clause การเน้นเช่นนี้อาจทำให้เกิดความหมายแย้ง (Contrast) ได้

ประโยคเคลิฟต์	ประโยคปกติ
It was a fibre tip refill that I was trying to get, but I didn't buy a fibre tip refill.	I was trying to get a fibre tip refill.
It's a car I want.	I want a car.

เมื่อเปรียบเทียบประโยคเคลิฟต์กับประโยคปกติ จะเห็นว่าเนื้อความเหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่ประโยคเคลิฟต์แบ่งประโยคความเดียวเป็นสองประโยคซ้อนกัน มีการย้ายตำแหน่งข้อมูลส่วนหนึ่งไปต้นประโยค และส่วนนั้นเกิดการเน้นมากกว่า

It-cleft sentences หรือประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ส่วนที่เน้นจะปรากฏอยู่ส่วนต้นของประโยค หมายความว่า โครงสร้างประโยคนี้เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลและความเชื่อมโยงกันของข้อมูล ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' มีโครงสร้างดังนี้

It + A form of the verb 'be' + X + Relative-like dependent clause

(Biber et al., 1999: 959)

- 1) สรรพนาม 'it' ที่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค
- 2) คำกริยา 'be' ในรูปต่างๆ
- 3) X คือ ส่วนที่เน้น ซึ่งอาจเป็นนามวลี (Noun phrase) บุพบทวลี (Prepositional phrase) กริยาวิเศษณ์วลี (Adverb phrase) หรือวิเศษณานุประโยค (Adverbial clause) ทั้งนี้ ในบางกรณี ส่วนที่เน้นอาจอยู่ในตำแหน่งแรกของประโยคก็ได้ เช่น

He it was who ushered in the new head of state to the dais in Prague castle where the oath was sworn.

การย้ายตำแหน่งข้อมูลไปต้นประโยคผนวกกับโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ทำให้เกิดความหมายของการเน้นและการจำกัดขึ้น คือ 'it was he and no one else'

- 4) ส่วนที่เหลือของประโยค คือ อนุประโยค Relative-like dependent clause ซึ่งขึ้นต้นด้วย 'Who' 'That' หรือ 'Which' ทั้งนี้ จากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ผู้วิจัยสังเกตว่า ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ซึ่งอนุประโยคขึ้นต้นด้วย 'Who' หรือ 'That' ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยาใน Relative-like dependent clause อาจละ 'Who' หรือ 'That' นั้นได้ เช่น

Really, of course, it was Ursula Bourne's white apron (**that**) he saw as she was stealing down to the summer-house.

It was M. Poirot (**who**) he wanted to see, she said.

Halliday and Matthiessen (2004) อธิบายว่า โครงสร้างของภาษาหรือไวยากรณ์มีขึ้นเพื่อทำหน้าที่ของภาษาประการแรก นั่นคือ ทำให้เราเข้าใจประสบการณ์ของมนุษย์ (Ideational metafunction) และประการที่สอง นั่นคือ แสดงให้เห็นการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interpersonal metafunction) ทั้งสองหน้าที่นี้เกิดร่วมกันผ่านการลำดับเหตุการณ์ การเปลี่ยนจากเรื่องหนึ่งไปยังอีกเรื่องหนึ่ง อาจเรียกได้ว่าเป็นความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องของตัวบท หน้าที่นี้เรียกว่า Textual metafunction กล่าวคือ ผู้พูดใช้ภาษาเพื่อทำให้สารที่ต้องการจะสื่อกลมกลืนไปกับตัวบท

หรือบทสนทนา Textual metafunction จึงหมายรวมถึงระบบไวยากรณ์ทั้งหมดที่ทำให้ตัวบทเกิดการเชื่อมโยงความภายในและเกิดการเชื่อมโยงความกับบริบทภายนอก โดยอาศัยโครงสร้างที่ทำให้ประโยคมีความหมายเป็นสาร เรียกว่า Thematic structure ซึ่งมีรูปแบบของการสื่อสารที่อาจแตกต่างกันในแต่ละภาษา สำหรับภาษาอังกฤษ ประโยคจะมีหน้าที่เป็นสารเมื่อเกิดความเชื่อมโยงกันระหว่างประเด็นที่ผู้พูดต้องการจะสื่อที่เรียกว่า Theme กับส่วนที่เหลือที่เรียกว่า Rheme ภาษาอังกฤษกำหนด Theme และ Rheme ด้วยลำดับในประโยค Theme คือส่วนที่กล่าวถึงก่อน เพื่อแสดงว่าเป็นประเด็นของการสื่อสาร ผู้พูดเลือกกล่าวถึงก่อนเพื่อให้ผู้ฟังเชื่อมโยงความได้ หมายความว่า ผู้พูดต้องคิดแล้วว่าผู้ฟังมีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวกับ Theme มาก่อนแล้ว จึงจะสามารถเข้าใจความและเชื่อมโยงข้อมูลใหม่ (New information: ข้อมูลที่ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังยังไม่รู้) กับข้อมูลเดิม (Given information: ข้อมูลที่ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังรู้อยู่แล้ว) กล่าวคือ โครงสร้าง Theme และ Rheme เป็นโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลใหม่ด้วยการอ้างอิงข้อมูลเดิมที่มีร่วมกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่าโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ก็เป็นโครงสร้างหนึ่งที่มีลักษณะเช่นนี้ Huddleston and Pullum (2005: 251-253) อธิบายว่า โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ คือ โครงสร้างของการให้ข้อมูล ด้วยการแบ่งประโยค Non-cleft เป็นสองส่วน ได้แก่ (1) ส่วนต้นของประโยค (Foregrounded element) คือ It + A form of the verb 'be' + The focused information และ (2) ส่วนท้ายของประโยค (Backgrounded element) คือ อนุประโยค Relative-like dependent clause ซึ่งขึ้นต้นด้วย 'Who' 'That' หรือ 'Which' และมีการใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy pronoun ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค ทั้งนี้ การใช้โครงสร้างเช่นนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ เป็นข้อสันนิษฐาน (Presupposition) หรือก็คือ ข้อมูลที่ผู้พูดเชื่อว่าเป็นจริง ไม่ว่าจะความเป็นจริงจะเป็นอย่างไรก็ตาม ตัวอย่างเช่น

- 1) Sue introduced Jim to Pat.
- 2) It was Sue who introduced Jim to Pat.

ประโยค (1) มีความหมายว่า Sue แนะนำ Jim ให้ Pat รู้จัก ส่วนประโยค (2) เน้นความหมายที่ว่า Sue คือคนที่แนะนำ Jim ให้ Pat รู้จัก (ใครเป็นผู้กระทำ) นอกจากประโยค (1) จะไม่เน้นความหมายดังกล่าวแล้ว ยังอาจสื่อความหมายอื่นได้อีก เช่น Sue ทำอะไร Sue แนะนำ Pat ให้รู้จักใคร Sue แนะนำ Jim ให้รู้จักใคร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ประโยค (1) สามารถตอบคำถามหรือข้อสันนิษฐานได้หลากหลายกว่า เช่น 'What did Sue do?' 'Who introduced Jim to Pat?' 'Who did Sue introduce to Jim?' 'Who did Sue introduce to Pat?' ในขณะที่ประโยค (2) จะจะจงความหมายที่ว่าใครเป็นผู้กระทำ จนทำให้ตอบคำถามได้เพียง 'Who introduced Jim to Pat?'

จากตัวอย่างข้างต้น นอกจากโครงสร้างประโยคเคลิฟต์จะนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อสันนิษฐานคือ ข้อมูลเดิมแล้ว ยังนำเสนอข้อมูลใหม่ผ่านการปฏิเสธข้อมูลเฉพาะส่วนด้วย หมายความว่า การวางสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ไว้ในตำแหน่งประธานของประโยค และการวางข้อมูลที่เน้นไว้ต้นประโยค ทำให้เกิดการเน้นข้อมูลเฉพาะส่วนซึ่งเป็นข้อมูลที่เคยพูดถึงแล้ว และการเน้นนั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อความหมายที่นอกเหนือจากความหมายที่ได้จากโครงสร้างประโยคปกติ ตัวอย่างจากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* มีดังนี้

1) It wasn't Annie who told me.

2) Annie didn't tell me.

ประโยค (1) ใช้โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ นั่นคือ It + wasn't (Negative form of the verb 'be') + Annie (The focused information) + who told me (Relative-like dependent clause) ส่วนประโยค (2) ใช้โครงสร้างประโยคปกติ นั่นคือ Annie (Subject) + didn't tell me (Predicate) จากการวิเคราะห์ประโยค (1) ร่วมกับบริบทในเรื่อง พบว่าข้อมูลที่เน้นเป็นข้อมูลที่มีการกล่าวถึงไปแล้ว กล่าวคือ หมอเชปปาร์ดจะเล่าเรื่องคนเสียชีวิต (เรื่องที่ 1) แต่แคโรไลน์ทราบจาก 'Annie' แล้ว พอหมอเชปปาร์ดจะเล่ารายละเอียดการเสียชีวิต (เรื่องที่ 2) แคโรไลน์ก็ทราบแล้วเช่นกัน หมอเชปปาร์ดจึงอาศัยข้อมูลเดิมที่ว่า 'Annie' คือคนที่เล่าเรื่องที่ 1 ในการสันนิษฐานว่า 'Annie' คือคนที่เล่าเรื่องที่ 2 ด้วย แคโรไลน์จึงต้องปฏิเสธว่า 'It wasn't Annie who told me.' เพราะรู้ว่าข้อสันนิษฐานมีอยู่บางส่วนถูกต้องและบางส่วนไม่ถูกต้อง แคโรไลน์ใช้ประโยคเคลิฟต์เพื่อเจาะจงว่าข้อสันนิษฐานใดที่ไม่ถูกต้อง นั่นคือ 'Annie' แต่ข้อสันนิษฐานอื่นอย่าง 'someone told me.' ยังถูกต้อง ซึ่งโครงสร้างประโยคปกติจะบอกเพียงแต่ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างผู้กระทำกริยากับกริยาว่าใครทำหรือไม่ทำอะไร

2.4 โครงสร้างประโยคภาษาไทย และประธานของประโยคในภาษาไทย

ตามที่ระบุไว้ข้างต้นในข้อ 2.1.3 การถ่ายความเป็นภาษาปลายทาง ผู้แปลจะต้องเลือกคำและเรียบเรียงเนื้อความให้เหมาะสมตามขนบที่นิยมใช้กันในภาษาปลายทาง หมายความว่า ในการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย นอกจากผู้แปลหรือผู้วิจัยการแปลจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject แล้ว ยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างประโยคภาษาไทยด้วย รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประธานของประโยค ลักษณะการนำเสนอข้อมูลด้วยการลำดับคำ และการเน้นหน่วยความหมายในประโยค

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548: 197) อธิบายว่า แม้ว่าไวยากรณ์ไทยจะมีบางส่วนที่ตั้งรูปแบบโครงสร้างตามไวยากรณ์อังกฤษ แต่ภาษาไทยก็มีระเบียบแตกต่างจากของภาษาอังกฤษในรายละเอียด นั่นคือ ภาษาไทยไม่นิยมชนิดของคำ หมายถึง คำในภาษาไทยไม่มีข้อสังเกตชนิดของคำแน่นอนเหมือนกับคำในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปแตกต่างกันชัดเจนตามชนิดของคำ

คำว่า 'ดี'		คำว่า 'good'	
เขาไม่รักดี	คำนาม	goodness	คำนาม
สินค้าดีราคาแพง	คำวิเศษณ์	good	คำวิเศษณ์
อนาคตจะดี	คำกริยา	well	คำกริยาวิเศษณ์

จากตัวอย่างข้างต้น เนื่องจากภาษาไทยไม่ผันรูปหน่วยคำตามชนิดของคำ เราจึงยึดตำแหน่งหรือลำดับก่อนหลังเป็นหลักวินิจฉัยชนิดของคำและหน้าที่ของคำ เพราะถ้าตำแหน่งของคำในประโยคเปลี่ยน ความหมายของประโยคก็เปลี่ยน เช่น เสือกินคน และ คนกินเสือ เป็นต้น หรืออาจไม่ได้ความหมายเลย เช่น กินคนเสือ หรือ เสือคนกิน เป็นต้น ในขณะที่บางภาษา ถึงตำแหน่งของคำในประโยคเปลี่ยน ความหมายของประโยคก็ยังคงเดิม หมายความว่า ตำแหน่งของคำในประโยคนั้นสำคัญสำหรับภาษาไทยเพราะบอกหน้าที่ของคำแต่ละคำได้

ในการทำความเข้าใจตำแหน่งหรือลำดับก่อนหลัง ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างประโยคภาษาไทยและประธานของประโยคควบคู่กันไปด้วย พระยาอุปกิตศิลปสารให้นิยามประโยคว่า 'ถ้อยคำที่มีเนื้อความครบบริบูรณ์' (2548: 192) โครงสร้างประโยคภาษาไทยประกอบด้วย

- 1) ภาคประธาน คือ ส่วนที่ผู้พูดกล่าวถึงก่อน เพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าสำคัญ มักเป็นคำนาม สรรพนาม หรือคำอื่นๆ ที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับคำนาม
- 2) ภาคแสดง คือ ส่วนที่มีคำแสดงอาการของภาคประธานให้ได้รับความครบถ้วนว่าภาคประธานแสดงอาการอย่างไร และอยู่ท้ายภาคประธาน

กล่าวได้ว่า ประโยคต้องมีทั้งภาคประธานและภาคแสดง และทั้งสองภาคต้องมีความหมายครบถ้วน ประโยคในภาษาไทยแบ่งเป็น 4 รูป (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 211-213) ได้แก่ (1) ประโยคกรรตุ คือ ประโยคที่พูดถึงกรรตุการก (ผู้กระทำ) ก่อน (2) ประโยคกรรม คือ ประโยคที่พูดถึงกรรมการก (ผู้ถูกทำ) ก่อน (3) ประโยคกริยา คือ ประโยคที่เรียงคำกริยาไว้หน้าประโยค และ (4) ประโยคกิริต คือ ประโยคที่แทรกกริตการก (ผู้รับใช้) เข้าไปในประโยคกรรตุหรือประโยคกรรมก็ได้ หรือประโยคที่เรียงกริตการกไว้หน้าประโยคก็ได้ เช่น กรรตุการกเป็นประธาน 'ครูให้ศิษย์อ่านหนังสือ' กริตการกเป็นประธาน 'ศิษย์ถูก(ครู)ให้อ่านหนังสือ' และกรรมการกเป็นประธาน 'หนังสือถูก(ครู)ให้(ศิษย์)อ่าน' ล้วนเป็นประโยคกิริตทั้งสิ้น ประโยคทุกรูปมีลักษณะหนึ่งร่วมกัน คือ ถ้าประโยคต้องการพูดถึงสิ่งใด เพื่อให้สิ่งนั้นเด่นจะต้องให้เป็นประธาน ซึ่งก็คือเรียงอยู่ข้างหน้าหรือพูดถึงก่อน ตัวอย่างเช่น ประโยคกรรตุคือประโยคที่ต้องการพูดถึงผู้กระทำ เพื่อให้ผู้กระทำเด่นจึงให้ผู้กระทำเป็นประธาน คือ เรียงอยู่ข้างหน้า ส่วนประโยคกริยาคือประโยคที่ต้องการให้คำกริยาเด่น จึงพูดถึงคำกริยาก่อนประธาน โดยประโยคกริยาแตกต่างจากประโยคกรรตุที่ละประธานไว้ในฐานที่เข้าใจ กล่าวคือ ในประโยคกริยา ผู้พูดเพียงต้องการเน้นคำกริยาให้เด่นกว่าประธาน หมายความว่า ประโยคนี้ยังมีประธาน และสามารถสลับตำแหน่งให้ประธานอยู่ข้างหน้าได้ เช่น

เกิดโรคระบาดขึ้นที่นี่

โรคระบาดเกิดขึ้นที่นี่

ส่วนในประโยคละประธาน ไม่ปรากฏประธานในประโยค ต้องหาประธานจากบริบทสถานการณ์เอง เช่น

คินกุกุญแจได้ทีนี่

จริงๆ คือ (คุณ)คินกุกุญแจได้ทีนี่

ดังนั้น ในการวินิจฉัยชนิดของคำและหน้าที่ของคำ รวมถึงภาคต่างๆ ของประโยค นอกจากลำดับก่อนหลังแล้วยังต้องสังเกตใจความของประโยคประกอบด้วย อนึ่ง เนื่องจากประธานคือส่วนสำคัญของประโยค ประธานของประโยคจึงต้องเป็นคำนาม สรรพนาม หรือคำอื่นๆ ที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับคำนาม (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 214-216) ดังนี้

1) คำนาม 5 พวก ได้แก่

- สามานยนาม คือ คำนามสามัญ ใช้เรียกทั่วไป เช่น คน แก้ว ปลา บ้าน ฯลฯ
- วิสามานยนาม คือ คำนามวิสามัญ เป็นชื่อเฉพาะ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดุสิต ฯลฯ
- สมุหนาม คือ คำนามบอกหมวดหมู่ ใช้เรียกสิ่งๆ ที่รวมกัน หรือมีจำนวนมาก เช่น สงฆ์ คณะครู ฯลฯ
- ลักษณะนาม คือ คำนามบอกลักษณะของสามานยนาม เช่น ลำ (เรือ) เล่ม (มิด) แห่ง (ปากกา) ฯลฯ
- อาการนาม คือ คำนามบอกกิริยาอาการ หรือความปรากฏ เช่น ความตาย ความรัก การเรียน ฯลฯ

2) สรรพนาม 6 พวก ได้แก่

- บุรุษสรรพนาม คือ คำแทนคำนามที่บอกบุรุษ เช่น เขา ผม เรา ท่าน มัน ฯลฯ
- ประพันธสรรพนาม คือ คำแทนคำนามที่ติดกัน ได้แก่ ที่ ซึ่ง อัน ผู้
- วิภาคสรรพนาม คือ คำแทนคำนามที่บอกการจำแนก เช่น ต่าง บ้าง กัน บรรดา ฯลฯ
- นิยมสรรพนาม คือ คำแทนคำนามที่ชี้เฉพาะ เช่น นี่ นั่น โน้น โน้น ฯลฯ
- อนิยมสรรพนาม คือ คำแทนคำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ เช่น ใครก็เคยทำผิด อะไรก็ไม่สำคัญแล้ว ฯลฯ
- ปฤจฉาสรรพนาม คือ คำแทนคำนามที่บอกการถาม เช่น ใครเอาของฉันไป เมื่อไรจะกลับ ฯลฯ

3) กิริยาสภาวะมาลา ไม่ใช่กิริยาของประโยคแต่เป็นส่วนของประโยค

- อกรรมกิริยา คือ คำกิริยาที่ใจความครบ ไม่ต้องมีกรรม เช่น นอนได้แล้ว
- สกรรมกิริยา คือ คำกิริยาที่ใจความไม่ครบ ต้องมีกรรม เช่น กินข้าวข้างนอกนะ
- วิกตรรกกิริยา คำกิริยาที่ไม่มีความในตัวเอง ต้องอาศัยความของคำที่อยู่ข้างท้าย ใจความจึงจะครบ เช่น เป็นนักเรียนไม่สนุก

- 4) คำวิเศษณ์ คือ คำประกอบคำนาม สรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ เพื่อให้เนื้อความชัดเจนขึ้น คำวิเศษณ์ใช้เป็นประธานของประโยคได้ เช่น ไม้มากจะเป็นเหยื่อ
- 5) วลี คือ คำที่ติดกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป เป็นส่วนหนึ่งของประโยค ไม่มีเนื้อความครบถ้วน
 - นามวลี คือ วลีที่มีคำนามอยู่หน้า เช่น การเดินทางไปส่งหลานที่โรงเรียนทุกวันเป็นการออกกำลังกาย
 - สรรพนามวลี คือ วลีที่มีสรรพนามอยู่หน้า เช่น เราทุกคนต้องร่วมมือกัน
 - กริยาวลี คือ วลีที่มีคำกริยาอยู่หน้า เช่น นอนตื่นสายจะไปทำอะไรกัน

วิจิตร ภาณุพงษ์ (2530: 2, 13) ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวคิดไวยากรณ์ไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร (2548) ว่า ตำราไวยากรณ์ของพระยาอุปกิตศิลปสารกล่าวถึงแต่ภาษาเขียน อ้างอิงจากข้อความที่ว่า ประโยคต้องประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง ซึ่งไม่ครอบคลุมภาษาพูดเพราะภาษาพูดไม่จำเป็นต้องมีครบทั้งสองภาคก็เป็นประโยคได้ เช่น ‘เหนื่อยแล้ว’ มีภาคแสดงอย่างเดียว แต่ก็ยังเป็นประโยคเพราะเข้าใจได้ว่าประธานของประโยคคือตัวผู้พูดเอง เป็นต้น และเสริมว่าภาษาพูดสำคัญเพราะภาษาพูดมาก่อนภาษาเขียน บางภาษามีแต่ภาษาพูดเพราะยังไม่มีระบบภาษาเขียน อีกทั้งภาษาพูดยังใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ทุกคน ส่วนภาษาเขียนใช้เฉพาะกลุ่มผู้ได้รับการศึกษาเท่านั้น ดังนั้น ระเบียบที่แท้จริงของภาษาก็คือระเบียบของภาษาพูด

ในการศึกษาระบบไวยากรณ์ไทย หรือการศึกษาว่าส่วนประกอบของคำส่วนใดบอหน้าที่ทางไวยากรณ์บ้างนั้น ส่วนใหญ่แล้ว จะบอกไม่ได้ถ้าคำอยู่คำเดียว หน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำจะปรากฏขึ้นเมื่อคำรวมกันเป็นกลุ่มคำ หรือก็คือประโยค การศึกษาระบบไวยากรณ์ไทยจึงเป็นการศึกษาส่วนประกอบของประโยค กล่าวคือ เมื่อคำเรียงกันในประโยค คำมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างไรบ้าง (วิจิตร ภาณุพงษ์, 2530: 19) อย่างไรก็ตาม ภาษาไทยไม่แสดงความเกี่ยวข้องของคำในประโยคด้วยการผันรูปคำ จึงต้องพิจารณาส่วนของประโยคที่รวมกันเป็นประโยค หรือก็คือ หน่วยโครงสร้างประโยคที่รวมกันเป็นโครงสร้างประโยค ส่วนของประโยคหรือหน่วยโครงสร้างประโยค คือ หน่วยไวยากรณ์ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่างๆ ของประโยค (วิจิตร ภาณุพงษ์: 20) ประกอบด้วย

1) ส่วนมูลฐาน

ประโยคต้องมีส่วนมูลฐานเสมอ ประโยคสามัญสั้นๆ ซึ่งส่วนของประโยคมีคำเดียว เช่น คำนาม หรือคำกริยา ส่วนมูลฐานจะสลัดที่ไม้ได้เลย เช่น

ฝน	ตก
น้ำ	เดือด

จึงถือว่า คำทุกคำมีตำแหน่งคงที่ และตำแหน่งทุกตำแหน่งสำคัญ เพราะอยู่ในตำแหน่งนั้นจึงเกิดหน้าที่ของคำ ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถกำหนดหน้าที่ของคำนามโดยอาศัยตำแหน่งของคำกริยาเป็นหลักได้ ดังนี้

- เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคข้างหน้าคำกริยา เรียกว่า หน่วยประธาน
- เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคข้างหลังคำกริยา เรียกว่า หน่วยกรรมตรงหรือหน่วยกรรมรอง
- เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคคำพัง เรียกว่า หน่วยนามเดี่ยว

และกำหนดหน้าที่ของคำกริยาโดยอาศัยคำนามข้างหลังคำกริยาเป็นหลักได้ ดังนี้

- เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคโดยไม่มีหน่วยกรรม เรียกว่า หน่วยกรรม
- เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคโดยมีหน่วยกรรม เรียกว่า หน่วยกรรม
- เมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคโดยมีทั้งหน่วยกรรมตรงและหน่วยกรรมรอง เรียกว่า หน่วยกรรม

อย่างไรก็ตาม ประโยคยาวสลับซับซ้อน ซึ่งส่วนของประโยคมีค่ามากกว่า 1 คำ ส่วนมูลฐานอาจสลับที่ได้โดยไม่ทำให้ความหมายรวมของประโยคเปลี่ยน แต่แตกต่างกันเรื่องการเน้น กล่าวคือ ส่วนที่อยู่ต้นประโยค จะเน้นมากกว่าส่วนที่อยู่ท้ายประโยค เช่น

ประโยคไม่สลับที่ คุณ เห็นอย่ใหม่ กับข้าวร้านนี้ อร่อยนะ	ประโยคสลับที่ เห็นอย่ใหม่ คุณ อร่อยนะ กับข้าวร้านนี้
---	--

2) ส่วนเสริม

ส่วนที่มีตำแหน่งไม่แน่นอน อยู่ต้นหรือท้ายประโยคก็ได้เพราะความหมายแทบไม่แตกต่างกัน แต่จะแตกต่างกันที่การเน้นหนัก เมื่ออยู่ต้นประโยคจะเน้นมากกว่าอยู่ท้ายประโยค

นworรณ พันธุเมธา (2553: 180-201) สรุปแนวคิดของพระยาอุปกิตศิลปสาร (2548) และวิจิตร ภาณุพงษ์ (2530) ผนวกกับแนวคิดของบรรจบ พันธุเมธา (2514 อ้างถึงใน นworรณ พันธุเมธา: 184-201) โดยอธิบายว่า ประโยคคือกลุ่มคำที่สัมพันธ์กันเพื่อแสดงเหตุการณ์หรือสภาพบางอย่าง ประโยคส่วนมากจึงประกอบด้วยคำนามและคำกริยา ส่วนประกอบของประโยคจึงประกอบด้วยหน่วยประโยคสำคัญ 2 หน่วย คือ หน่วยนามและหน่วยกริยาบางประโยคอาจมีหน่วยเสริมเพิ่มเติม สำหรับการพิจารณาว่าหน่วยนามใดเป็นประธาน พบว่าพระยาอุปกิตศิลปสารและวิจิตร ภาณุพงษ์ ใช้เกณฑ์ตำแหน่งในประโยค คือ ในประโยคปกติ คำที่อยู่ต้นประโยคหรือคำที่อยู่หน้าคำกริยาถือเป็นประธาน ส่วน บรรจบ พันธุเมธา ใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์

ระหว่างหน่วยนามกับหน่วยกริยา คือ หน่วยนามที่เป็นผู้กระทำกริยาถือเป็นประธาน อย่างไรก็ตาม มีปัญหาว่า บางประโยค สองหลักเกณฑ์ข้างต้นขัดกัน เช่น

รถซ่อมแล้ว

รถเป็นผู้ถูกทำ แต่อยู่หน้าหน่วยกริยา ถ้าใช้เกณฑ์ตำแหน่งในประโยค รถเป็นประธาน แต่ถ้าใช้เกณฑ์ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามกับหน่วยกริยา รถเป็นกรรม

สำหรับปัญหานี้ นววรรณ พันธุมธธา (2553: 196) เห็นว่าเลือกใช้เกณฑ์ใดก็ได้ แต่สำหรับอีกปัญหาที่บาง ประโยคไม่มีความสัมพันธ์กันแบบผู้กระทำและผู้ถูกทำ เช่น

นิตสวย

นิตไม่ใช่ผู้กระทำ นิตจึงไม่ใช่ประธานตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามกับหน่วยกริยา แต่นิต อยู่ต้นประโยคจึงเป็นประธานตามเกณฑ์ตำแหน่งในประโยค

นววรรณ พันธุมธธา (2553: 198) เสนอแนวคิดให้ปรับเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามกับหน่วยกริยา โดย หน่วยนามที่เป็นเจ้าของกริยาโดยตรงให้ถือว่าเป็นประธาน ซึ่งรวมทั้งหน่วยนามบอกผู้กระทำ เช่น 'นิตวิ่ง' หน่วย นามบอกผู้มีส่วน เช่น 'นิตฉลาด' และหน่วยนามบอกผู้ประสบ เช่น 'นิตรักแม่' เช่นนี้แล้ว เกณฑ์ทั้งสองก็จะ สอดคล้องกัน

นอกจากนี้ นววรรณ พันธุมธธา (2553: 251) ยังอธิบายแนวคิดเรื่องลำดับคำในภาษาไทยซึ่งค่อนข้างมี ตำแหน่งแน่นอน หากเรียงลำดับผิด ความหมายก็จะเปลี่ยนหรือผิดไวยากรณ์ได้ บางประโยคอาจดูเหมือน เปลี่ยนลำดับได้โดยความหมายไม่เปลี่ยน เช่น 'น้อยเป็นเพื่อนกับเขา' และ 'เขาเป็นเพื่อนกับน้อย' เป็นต้น แต่เมื่อ พิจารณาอย่างละเอียดจะพบว่า ความหมายไม่เหมือนกัน นั่นคือ คำนามที่อยู่หน้าคำกริยาคือสิ่งที่ผู้พูดต้องการ กล่าวถึง คือสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้พูด คำนามที่อยู่หลังคำกริยาไม่สำคัญเท่ากับคำนามที่อยู่หน้าคำกริยา และมีเพียงเพื่อช่วยเสริมความหมาย ประโยคในภาษาไทยจึงมีการเรียงลำดับ 3 รูปแบบ โดยมักมีประธาน เรื่องเก่า และเรื่องหลัก เป็นสิ่งเดียวกัน (นววรรณ พันธุมธธา: 252-270) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ประธาน-กริยา-กรรม เป็นการเรียงลำดับในประโยคส่วนมาก ถือว่าเป็นประโยคปกติ ในบาง ประโยค ประธานอาจอยู่ในตำแหน่งอื่นเพราะเกิดการเรียงลำดับรูปแบบอื่นขึ้น
- 2) เรื่องเก่า-เรื่องใหม่ เรื่องเก่าคือเรื่องที่อยู่รู้แล้ว เรื่องใหม่คือเรื่องที่อยู่ยังไม่รู้ ผู้พูดจะเล่าเรื่องที่ รู้ก่อนเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นให้สามารถติดตามเรื่องต่อได้ ส่วนเรื่องใหม่จะเรียงไว้ท้ายสุด เว้น แต่ผู้พูดต้องการเน้นเรื่องใหม่ จึงค่อยวางไว้ต้นประโยค
- 3) เรื่องหลัก-เรื่องขยาย ผู้พูดมักจะเริ่มต้นประโยคด้วยเรื่องที่ต้องการพูดแล้วขยายความ เรื่องหลัก และเรื่องขยายย่อมมีความหมายสัมพันธ์กัน แต่ในบางประโยคอาจเห็นได้ไม่ชัดเจน

2.5 งานวิจัยเกี่ยวกับการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 1: บทนำ ข้อ 1.1 และบทที่ 2: ทบทวนวรรณกรรม ข้อ 2.3 สรรพนาม 'it' ในภาษาอังกฤษ ใช้แทนสัตว์และสิ่งไม่มีชีวิต ไม่ใช่แทนคน ส่วนสรรพนาม 'มัน' ในภาษาไทย ใช้แทนคน สัตว์ และสิ่งของ นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังมีการใช้สรรพนาม 'it' เป็นประธานของประโยคโดยไม่แทนสิ่งใด ไม่มีความหมายในตัวเอง (สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject) แต่มีอยู่เพื่อให้โครงสร้างประโยคสมบูรณ์ทางไวยากรณ์ ทำให้ผู้อ่านสนใจข้อมูลที่น่าเสนอมากกว่าตัวตน บุคลิก และอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด สอดคล้องกับการใช้ภาษาในการเขียนรายงาน ซึ่งหลีกเลี่ยงการใช้บุรุษสรรพนาม (Personal pronoun เช่น 'I' 'You' 'We') เพื่อรักษาความเป็นกลาง ความไม่อคติลำเอียง แม้ว่าจริงๆ แล้ว ตัวบทวนิยายจะมีระดับการใช้ภาษาที่แบบแผนก็ตาม โดยเฉพาะบทสนทนาที่อาจใช้ภาษาปาก ในขณะเดียวกัน แม้ว่าภาษาไทยจะมีการใช้สรรพนาม 'มัน' เป็นประธานของประโยคโดยไม่สื่อความหมายถึงสิ่งใด คล้ายคลึงกับภาษาอังกฤษ แต่ก็ยังมีข้อแตกต่างอยู่บ้าง กล่าวคือ ภาษาไทยไม่นิยมใช้สรรพนาม 'มัน' ในภาษาระดับทางการ เช่น รายงาน เถาในภาษาระดับไม่ทางการ เช่น การสนทนา ดังนั้น จากความเหลื่อมกันของความหมาย การแปลสรรพนาม 'it' ทุกคำว่า 'มัน' อาจทำให้ผู้แปลถ่ายทอดความหมายได้ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมชาติในภาษาไทย

อนึ่ง ภาษาอังกฤษใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในโครงสร้างประโยคเคลิฟต์เพื่อเน้นข้อมูลเฉพาะ ซึ่งการเน้นนั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อความหมายที่นอกเหนือจากความหมายที่ได้จากโครงสร้างประโยคปกติ เช่น ตอบข้อสันนิษฐานบางอย่าง สร้างความหมายแย้ง (Contrast) เป็นต้น แต่ภาษาไทยไม่มีโครงสร้างประโยคที่เทียบเท่ากับโครงสร้างดังกล่าว และมีวิธีการเน้นคำเน้นความในรูปแบบอื่นๆ ดังนั้น การวิจัยนี้ นอกจากจะศึกษาปัญหาการถ่ายทอดความหมายที่สื่อไม่ตรงตามรูปแบบทางภาษาแล้ว ยังศึกษาปัญหาการถ่ายทอดความหมายที่มักไม่ได้สื่อผ่านคำเป็นหลัก แต่สื่อผ่านโครงสร้างประโยคที่รูปแบบทางภาษาสัมพันธ์กับความหมาย เช่น การเน้น การสร้างความแตกต่าง เป็นต้น

ผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มี 1 ชิ้น คือ สารนิพนธ์เรื่อง *การศึกษากลวิธีการแปล Dummy Subject 'it' ในตัวบทประเภทให้ข้อมูล : กรณีศึกษาเรื่อง 'นักสืบเศรษฐศาสตร์' และ 'เศรษฐศาสตร์แห่งชีวิต' ของปราณี พุ่มบางป่า (2552: 69) ซึ่งพบว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า การแปล Dummy Subject 'it' ในตัวบทประเภทให้ข้อมูล จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว การเพิ่มคำแปล การปรับบทแปล และการละไม่แปล ทั้งนี้ ปราณี พุ่มบางป่า (47) เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject รวมทั้งสิ้น 3 ประเภท คือ*

- 1) Empty Subject
- 2) Anticipatory Subject
- 3) Subject in Cleft Construction

โดยพบว่ามีการใช้ Dummy subject 'it' ประเภท Anticipatory Subject มากที่สุด รองลงมาได้แก่ประเภท Empty Subject และประเภท Subject in Cleft Construction ตามลำดับ ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 48) วิเคราะห์และจำแนกกลวิธีการแปลไว้ 4 แบบ คือ

- 1) แปลตรงตัว
- 2) ปรับบทแปล
- 3) เพิ่มคำแปล
- 4) ละไม่แปล

และพบว่าการแปล Dummy subject 'it' ประเภท Empty Subject และประเภท Anticipatory Subject ใช้กลวิธีการแปลครบ 4 แบบ โดยประเภท Empty Subject ใช้การปรับบทแปลมากที่สุด และใช้การละไม่แปลน้อยที่สุด ส่วนประเภท Anticipatory Subject ใช้การปรับบทแปลมากที่สุด และใช้การแปลตรงตัวน้อยที่สุด แต่การแปล Dummy subject 'it' ประเภท Subject in Cleft Construction ใช้กลวิธีการแปลเพียง 3 แบบ ได้แก่ การแปลตรงตัว การปรับบทแปล และการละไม่แปล โดยใช้การปรับบทแปลมากที่สุด ใช้การละไม่แปลน้อยที่สุด และไม่พบการเพิ่มคำแปล ทั้งนี้ เนื่องจาก Dummy subject 'it' ประเภท Subject in Cleft Construction มีโครงสร้างที่แตกต่างจาก Dummy subject 'it' อีกสองประเภท เพราะประกอบด้วยส่วนต้นของประโยคและส่วนท้ายของประโยค ดังนั้น การปรับบทแปลเพื่อแปล Dummy subject 'it' ประเภท Subject in Cleft Construction จึงมีความเกี่ยวข้องกับทั้งสององค์ประกอบดังกล่าวด้วยในลักษณะที่โดดเด่น 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การปรับเป็นประโยคละประธาน โดยปรับส่วนต้นของประโยคเป็นคำนามหรือนามวลี และแปลส่วนท้ายของประโยคเป็นส่วนขยายคำนามหรือนามวลี
- 2) การปรับส่วนต้นของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน และปรับส่วนท้ายของประโยคเป็นส่วนหนึ่งของภาคแสดง
- 3) การปรับส่วนท้ายของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน และปรับส่วนต้นของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของวิกตรรกิริยา

ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 75) ตั้งข้อสังเกตว่า การแปล Dummy subject 'it' ประเภท Subject in Cleft Construction ไม่พบการเพิ่มคำแปล อาจเป็นเพราะด้วยโครงสร้างประโยคเค็ฟต์ประกอบด้วยส่วนต้นของประโยคและส่วนท้ายของประโยค ผู้แปลจึงสามารถปรับส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นประธานของประโยคได้เลย ไม่จำเป็นต้องเพิ่มคำแปลให้เยิ่นเย้อ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการแปล Dummy subject 'it' ทั้งสามประเภทใช้กลวิธีการปรับบทแปลมากที่สุด และใช้รูปแบบการปรับเป็นประโยคละประธานมากที่สุดด้วย ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 65, 72) ให้ความเห็นว่า การปรับบทแปลเป็นกลวิธีที่เหมาะสมในการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เนื่องจาก (1) สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างประโยคภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาละ

ประธาน กล่าวคือ ประธานของประโยคสามารถละได้ แตกต่างจากภาษาอังกฤษซึ่งข้อกำหนดทางไวยากรณ์ กล่าวว่าย่ประโยคจะต้องมีประธานเสมอ และ (2) สอดคล้องกับทฤษฎี Skopostheorie ของไรส์และแฟร์เมียร์ (1984) ซึ่งกล่าวว่างานแปลต้องยึดหน้าที่ของงานแปลเป็นสำคัญ งานแปลด้วยทประเภทำให้ข้อมูลมีจุดมุ่งหมายที่จะรักษาเนื้อหาและข้อมูล การปรับบทแปลจึงเป็นกลวิธีที่เหมาะสม เพราะทำให้ถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนที่สุด โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบทางภาษา ส่วนการแปลตรงตัวไม่เหมาะสม เพราะสรรพนาม 'มัน' ใช้แทนสัตว์หรือสิ่งของ ไม่ใช่สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ดังนั้น การแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ว่า 'มัน' จึงไม่สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างประโยคภาษาไทย ปราณี พุ่มบางป่า (71-72) จึงประมวลแนวทางการแปล Dummy subject 'it' ในตัวบทประเภทำให้ข้อมูล จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ดังนี้

- 1) การปรับให้เป็นประโยคละประธาน
- 2) การหาประธานให้ประโยค คือ การปรับบทแปลเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าใครคือผู้กระทำกริยา โดยประธานของประโยคมาจาก
 - การทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับแล้วเลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้ตรงตามความหมายของตัวบทต้นฉบับ
 - การปรับ Infinitive phrase หรืออนุพทวลี เป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน
 - การปรับประโยคหรืออนุประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน
- 3) การเพิ่มคำสรรพนาม คำนาม หรือนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน
- 4) การละไม่แปล

อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้จำกัดอยู่ที่ภาษาเขียน และตัวบทประเภทำให้ข้อมูลเท่านั้น

นอกจากงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า (2552) แล้ว ผู้วิจัยยังพบงานวิจัยเกี่ยวกับการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายแตกต่างจากตัวบทประเภทำให้ข้อมูล เรื่อง *กลวิธีการแปลหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วน* ของอัญชลี สิงห์น้อย (2553: 73-74) ซึ่งพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปล 3 วิธีหลัก ได้แก่ การแปลแบบตรงตัว การแปลแบบเสรี และการแปลแบบสื่อความ โดยพบว่าการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาได้แก่การแปลแบบเสรี และการแปลแบบสื่อความ ตามลำดับ แต่ละกลวิธีมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การแปลแบบตรงตัว
 - ใช้โครงสร้างประโยคคู่เทียบ คือ ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในภาษาไทย เช่น 'มันเป็นเรื่องที่ฉันอยากทำคนเดียวมากกว่า'

2) การแปลแบบเสรี

- ใช้โครงสร้างประโยคปกติ เช่น 'ฉันชอบทำกิจกรรม'
- ใช้โครงสร้างวลี เช่น 'ที่ที่ผมชอบไปตอนอากาศดี'

3) การแปลแบบสื่อความ

- ใช้โครงสร้างประโยคปรากฏ ด้วยคำกริยา 'มี' เช่น 'มีค้างคาวอยู่ฝูงใหญ่'
- ใช้โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ขึ้นต้นด้วย Wh เช่น 'คนที่ชอบทำกิจกรรมคือฉัน'

อัฒชลี สิงห์น้อย (2553: 77-79) ให้ความเห็นว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด เนื่องจากหน่วยสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'มัน' ในภาษาไทย เป็นคู่เทียบหน่วยสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ในภาษาอังกฤษอยู่แล้ว แต่ไม่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างประโยคภาษาไทยรูปแบบอื่น แม้ว่าจะสามารถใช้ประโยคคู่เทียบหน่วยสร้างประโยคดังกล่าวได้ก็ตาม อีกทั้ง งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการใช้โครงสร้างประโยคภาษาไทยถ่ายทอดการเน้นที่ปรากฏในหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วนในภาษาอังกฤษ แต่ไม่กล่าวถึงความหมายโดยนัยที่ได้จากการเน้น ทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่า การถ่ายทอดการเน้นนั้นเป็นการถ่ายทอดความหมายที่ครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ ทั้งที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในโครงสร้างประโยคเคลิฟต์มีจุดมุ่งหมายที่จะสื่อความหมายอันนอกเหนือจากความหมายที่ได้จากโครงสร้างประโยคปกติด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อทำความเข้าใจความหมายของประโยคเคลิฟต์และกลวิธีการถ่ายทอดความหมายนั้นให้เกิดความเทียบเท่ากันทางความหมายกับตัวบทต้นฉบับ

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือวิชาการ งานวิจัย และสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประมวลเป็นองค์ความรู้และประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระเบียบวิธีวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การเลือกตัวบท

ผู้วิจัยสนใจศึกษาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก (Expressive text) เนื่องจากมีเป้าหมายของการแปลแตกต่างจากของตัวบทประเภทให้ข้อมูล (Informative text) โดยการแปลตัวบทประเภทเน้นการแสดงออกจะให้ความสำคัญแก่การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและความหมายแฝงที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับ ผู้วิจัยเลือกนวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของเอกาธา คริสตี้ มาเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากพบว่าสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject มีบทบาทสำคัญในการเล่าเรื่องและการสร้าง Suspense ให้ผู้อ่านติดตาม

นวนิยายสืบสวนสอบสวนมีจุดมุ่งหมายกระตุ้นให้ผู้อ่านค้นหาคำตอบ แต่ในขณะเดียวกันก็ป้องกันไม่ให้ผู้อ่านเจอคำตอบนั้นก่อนถึงบทสุดท้ายของนวนิยาย การเล่าเรื่องและมุมมองที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าเรื่องกับผู้อ่านจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ใช้มุมมอง First person หรือก็คือ เล่าเรื่องโดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง ในที่นี้คือตัวละครหมอเชปปาร์ด ดังนั้นเรื่องราวในนวนิยายจึงเล่าผ่านมุมมองของหมอเชปปาร์ดเพียงคนเดียวเท่านั้น ผู้เล่าเรื่องรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเองและเล่าจากประสบการณ์ที่ตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมแต่ไม่รู้ความคิดความรู้สึกจริงของตัวละครอื่น ผู้เล่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับตัวละครอื่นจากสิ่งที่ตัวเองได้เห็น ได้ยิน ผนวกกับการตีความและความเห็นของตัวเอง แต่ภายหลังนวนิยายเรื่องนี้กลับเปิดเผยว่าผู้เล่าเรื่องเป็นฆาตกร ผู้เล่าเรื่องไม่ได้เล่าทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเอง นับว่าแตกต่างจากนวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่องอื่น ซึ่งมักจะหลีกเลี่ยงการใช้มุมมองของฆาตกร เพราะอาจเปิดเผยความลับที่ปกปิดไว้ตั้งแต่ต้นได้ แสดงว่าการที่ผู้เขียนเจาะจงเลือกมุมมองของหมอเชปปาร์ดย่อมต้องหวังผลบางอย่าง เช่น เพื่อปกปิดข้อมูลบางอย่างไปจนตอนสุดท้ายของหนังสือ เพื่อรักษา Suspense เพื่อสร้าง Surprise หรือเพื่อนำทางผู้อ่านไปผิดทาง เป็นต้น

เนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้มีมุมมองที่เสี่ยงจะเปิดเผยความลับของผู้เล่าเรื่อง ซึ่งก็คือฆาตกร ผู้เขียนจึงเน้นความสำคัญของการใช้ภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาของหมอเชปปาร์ด โดย เอกาธา คริสตี้ ตั้งข้อสังเกตนี้แทนผู้อ่านผ่านตัวละครนักสืบในเรื่อง (ปัวโรต์) เช่นกัน

You have recorded all the facts faithfully and exactly—though you have shown yourself becomingly reticent as to your own share in them.

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 23 หน้า 266)

You see now why I drew attention to the reticence of your manuscript, murmured Poirot. It was strictly truthful as far as it went—but it did not go very far, eh, my friend?

(*The Murder of Roger Ackroyd* บทที่ 24 หน้า 279)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าบรูว์สเตอร์ตั้งข้อสังเกตว่า หมอเชปปาร์ดเล่าเรื่องโดยกันตัวเองออกจากเนื้อเรื่อง ซึ่งภายหลังเฉลยว่าเพื่อไม่ให้ความลับเปิดเผย แต่การที่ผู้เขียนเลือกใช้มุมมอง First person ทำให้ผู้อ่านเชื่อว่าเรื่องราวที่ได้อ่านมาจากประสบการณ์จริงของผู้เล่าเรื่อง และผู้อ่านสามารถยึดถือว่าเป็นความจริงได้ หมายความว่า หมอเชปปาร์ดต้องใช้ภาษาที่ไม่แสดงตัวตน บุคลิก และอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง เพื่อปกปิดความจริง และในขณะเดียวกัน ก็ต้องใช้ภาษาให้เสมือนว่าผู้เล่าเรื่องกำลังแสดงแต่ข้อเท็จจริง เช่นเดียวกับการเขียนรายงานหรือบทความ เพื่อให้น่าเชื่อถือ

การใช้สรรพนาม 'it' เป็นลักษณะของภาษาอังกฤษลักษณะหนึ่งที่ช่วยสร้างความหมายดังกล่าวในตัวบทได้ เพราะสรรพนาม 'it' ใช้แทนสัตว์หรือสิ่งไม่มีชีวิตซึ่งเคยพูดถึงแล้วหรือกำลังพูดถึงอยู่ และใช้แทนข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ซึ่งเป็นที่รู้กันดีหรือเกิดขึ้นแล้ว เมื่อไม่ได้ใช้แทนคำนามที่เป็นคน สรรพนามนี้จึงไม่แสดงตัวตน บุคลิก และอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด สอดคล้องกับการใช้ภาษาในการเขียนรายงาน ซึ่งหลีกเลี่ยงการใช้ Personal pronoun เช่น 'I' 'You' 'We' เพื่อรักษาความเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียง นอกจากนี้ ยังมีการใช้สรรพนาม 'it' แบบพิเศษ หรือก็คือ การใช้สรรพนาม 'it' ที่ไม่มีความหมายในตัวเอง แต่มีอยู่เพื่อทำให้โครงสร้างประโยคสมบูรณ์ทางไวยากรณ์ เป็นการโน้มน้าวผู้อ่านให้สนใจแต่ข้อมูลที่นำเสนอมากกว่าตัวผู้เล่าเรื่อง การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์

ผู้วิจัยเลือกหนังสือแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ของพิรุณรัตน์ เนื่องจากเป็นสำนวนแปลล่าสุดที่ได้รับการตีพิมพ์ขณะดำเนินการวิจัย คือ พ.ศ. 2557 ในขณะที่ตัวบทต้นฉบับตีพิมพ์ตั้งแต่ ค.ศ. 1926 (พ.ศ. 2469) และสำนวนแปลอื่น ยกตัวอย่างเช่น สำนวนแปลของกิติมา อมรทัต ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ครั้งล่าสุด พ.ศ. 2548 ก็เป็นการนำสำนวนเดิมที่เคยตีพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2523 มาตีพิมพ์ซ้ำ นอกจากนี้ พิรุณรัตน์เป็นนักแปลที่มีผลงานแปลและประสบการณ์แปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนค่อนข้างมาก การเลือกสำนวนแปลของพิรุณรัตน์มีส่วนช่วยแสดงให้เห็นว่า นักแปลนวนิยายสืบสวนสอบสวนสมัยใหม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเล่าเรื่องและการสร้าง Suspense ของนวนิยายสืบสวนสอบสวน ตลอดจนการใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์ รวมถึงความหมายของการใช้อย่างไร และจะมีวิธีการจัดการกับปัญหาการแปลนี้อย่างไร

3.2 การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและการวิเคราะห์ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject

ผู้วิจัยศึกษาประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ตามแนวทางที่ได้กล่าวไว้โดยละเอียดในบทที่ 2: ทบทวนวรรณกรรม ข้อ 2.3 ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาสรุปเพื่ออธิบายหลักการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและการวิเคราะห์ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ดังนี้

ประโยคเคลิฟต์ (Cleft sentences) คือ ประโยคความเดียวที่แบ่งเป็นสองส่วน แต่ละส่วนมีคำกริยาเป็นของตัวเอง เพื่อเน้นหนักเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหรือให้ความสำคัญแก่ส่วนหนึ่งมากกว่าอีกส่วนหนึ่ง โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject มีลักษณะดังนี้

It + A form of the verb 'be' + X + Relative-like dependent clause

(Biber et al., 1999: 959)

- 1) สรรพนาม 'it' ที่อยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค
- 2) คำกริยา 'be' ในรูปต่างๆ
- 3) X คือ ส่วนที่เน้น ซึ่งอาจเป็นนามวลี (Noun phrase) บุพบทวลี (Prepositional phrase) กริยาวิเศษณ์วลี (Adverb phrase) หรือวิเศษณานุประโยค (Adverbial clause) ทั้งนี้ ในบางกรณี ส่วนที่เน้นอาจอยู่ในตำแหน่งแรกของประโยคก็ได้
- 4) ส่วนที่เหลือของประโยค คือ อนุประโยค Relative-like dependent clause ซึ่งขึ้นต้นด้วย 'Who' 'That' หรือ 'Which' ทั้งนี้ ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ซึ่งอนุประโยคขึ้นต้นด้วย 'Who' หรือ 'That' ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยา บางประโยคมีการละ 'Who' หรือ 'That' นั้นได้

ผู้วิจัยอาศัยเกณฑ์ด้านรูปแบบโครงสร้างตามที่ระบุไว้ข้างต้นในการคัดเลือกประโยคเคลิฟต์มาวิเคราะห์ ส่วนในการวิเคราะห์ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* นั้น ผู้วิจัยศึกษาหน้าที่ของประโยคเคลิฟต์ที่เกิดขึ้นในบริบทแวดล้อมเฉพาะของการสื่อสาร หรือก็คือ ค้นหาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างประโยคเคลิฟต์กับเนื้อความ เช่น ประโยคเคลิฟต์ที่เกิดขึ้นในบริบทสถานการณ์ใดบ้าง เกิดขึ้นเพราะอะไร และมีหน้าที่อะไรในสถานการณ์นั้น เป็นต้น ผู้วิจัยต้องตีความเจตนาของผู้พูดในการใช้ประโยคเคลิฟต์นั้นประกอบ เพื่อค้นหาความหมายที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ จึงจะเข้าใจตัวบทและตีความเจตนาของตัวบทได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น บริบทสถานการณ์ของการสื่อสารจึงเป็นเกณฑ์ข้อหนึ่งในการวิเคราะห์การใช้และการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject

นอกจากนั้น เนื่องจากหน้าที่ของประโยคเคลิฟต์ในการสื่อสารคือ สร้างความเชื่อมโยงกันระหว่างประเด็นที่ผู้พูดต้องการจะสื่อกับความที่เหลือ ซึ่งสิ่งใดเป็นประเด็นของการสื่อสารจะกำหนดด้วยลำดับในประโยค กล่าวคือ ส่วนที่กล่าวถึงก่อนเป็นประเด็นของการสื่อสาร ผู้ฟังจะเชื่อมโยงความที่เหลือจากส่วนนั้นในขณะเดียวกัน การวางประเด็นของการสื่อสารไว้ต้นประโยคก็ทำให้เกิดการเน้นข้อมูลส่วนนั้นมากกว่าส่วนอื่น

ด้วย และการที่ผู้พูดเลือกใช้ประโยคเคลิฟต์เพื่อเน้นข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งเป็นพิเศษแทนที่จะสื่อสารด้วยประโยคปกติ ผู้พูดย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายเป็นการเฉพาะ ดังนั้น ผู้วิจัยจะนำลักษณะของข้อมูลที่ปรากฏในตำแหน่งของการเน้น (ตำแหน่ง 'X') เช่น เน้นคนที่กระทำ เน้นเวลาที่เกิดเหตุ เป็นต้น มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์การใช้และการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ด้วย

3.3 การกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปล

ผู้วิจัยศึกษากลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ตามแนวทางที่ได้กล่าวไว้โดยละเอียดในบทที่ 2: ทบทวนวรรณกรรม ข้อ 2.2 ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาสรุปเพื่ออธิบายหลักการกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปล 2 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับโครงสร้างประโยค และ (2) ระดับคำ ทั้งนี้ กลวิธีการแปลระดับโครงสร้างประโยคมี 2 วิธีหลัก ได้แก่ (1) การแปลแบบตรงตัว และ (2) การแปลแบบเอาความหรือการปรับบทแปล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การแปลแบบตรงตัว

การแปลที่เน้นรักษารูปแบบของการถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับ เช่น รูปคำ การเรียงคำ รูปประโยค และการเรียงประโยค เป็นต้น

2) การแปลแบบเอาความหรือการปรับบทแปล

การแปลที่ไม่เน้นรักษารูปแบบของการถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับ ใช้รูปแบบอื่นในการถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับ รวมถึงปรับการเรียงคำในวลีหรือประโยคให้เหมาะสมตามขนบที่นิยมใช้กันในภาษาไทยด้วย ได้แก่

- ประธาน-กริยา-กรรม
- เรื่องเก่า-เรื่องใหม่
- เรื่องหลัก-เรื่องขยาย

ในการวิเคราะห์กลวิธีการปรับบทแปล ผู้วิจัยจะพิจารณาว่า มีการปรับองค์ประกอบหลักของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ ได้แก่ (1) ส่วนต้นของประโยค หรือ ประโยคหลัก (It + A form of the verb 'be' + Noun/Phrase) และ (2) ส่วนท้ายของประโยค หรือ อนุประโยค (Relative-like dependent clause) อย่างไรบ้าง ตัวอย่างเช่น

- การหาประธาน และการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นประธานของประโยค
- การละประธานของประโยค
- การเปลี่ยนวลีเป็นประโยค และประโยคเป็นวลี
- การเพิ่มและละคำในประโยค ซึ่งไม่ใช้การเติมคำอธิบาย และการตัดคำซ้ำ แต่เป็นการปรับเพราะความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา

ไม่ว่าผู้แปลจะเลือกคงรูปแบบหรือจะเลือกเปลี่ยนรูปแบบของตัวบทต้นฉบับ ถ้าการเลือกนั้นทำให้ความหมายเปลี่ยน ผู้แปลอาจชดเชยด้วยการใช้กลวิธีการแปลในระดับคำ ตัวอย่างเช่น

- การเติมลักษณะนาม หรือคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ
- การเติมตัวเน้น เนื่องจากโครงสร้างประโยคเคลิฟต์บอกการเน้นในตัวมันเองอยู่แล้ว ซึ่งโครงสร้างประโยคภาษาไทยจะไม่บอก เมื่อแปลเป็นภาษาไทยจึงต้องเติมตัวเน้น
- การเติมคำซ้ำที่สื่อความหมายเดียวกัน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) เก็บรวบรวมประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทต้นฉบับเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ตามเกณฑ์ด้านรูปแบบโครงสร้าง ดังที่ระบุไว้ในข้อ 3.2
- 2) เก็บรวบรวมประโยคในตัวบทฉบับแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ซึ่งแปลมาจากประโยคเคลิฟต์ดังกล่าว
- 3) จำแนกประเภทประโยคเคลิฟต์ตามบริบทสถานการณ์ของการสื่อสาร และตามลักษณะของข้อมูลที่วางในตำแหน่งของการเน้น
- 4) จำแนกประเภทกลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในระดับโครงสร้างประโยค และในระดับคำ
- 5) จัดทำตารางแจกแจงความถี่เพื่อวิเคราะห์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) วิเคราะห์หน้าที่ของประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ ดังที่ระบุไว้ในข้อ 3.2
- 2) วิเคราะห์กลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในระดับโครงสร้างประโยค และในระดับคำ ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ ดังที่ระบุไว้ในข้อ 3.3
- 3) จัดทำตารางนำเสนอการวิเคราะห์ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject และกลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ดังกล่าว
- 4) ประมวลผล และเปรียบเทียบกลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย กับงานวิจัยที่ศึกษาตัวบทประเภทให้ข้อมูล

3.6 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษากลวิธีการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในนวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของอากาธา คริสตี้ และหนังสือแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ของพิรุณรัตน์ ว่าเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 1: บทนำ ข้อ 1.3 หรือไม่ พร้อมอภิปรายผล

บทที่ 4 ผลการวิจัย

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในตัวบทนวนิยายกรณีศึกษานวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของอากาธา คริสตี้ และหนังสือแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ของพิรุณรัตน์

4.1 การวิเคราะห์การใช้ประโยคเคล็ฟต์ในตัวบทต้นฉบับ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของอากาธา คริสตี้ พบว่ามีจำนวนประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject รวมทั้งสิ้น 63 ประโยค ตามเกณฑ์การคัดเลือกประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ดังที่ระบุไว้ในบทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย ข้อ 3.2 ส่วนในการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 63 ประโยคตามเกณฑ์การวิเคราะห์ประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ดังที่ระบุไว้ในบทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย ข้อ 3.2 แบ่งออกเป็นสองระดับ ได้แก่ (1) ระดับมหภาค (Macroanalysis) วิเคราะห์บริบทสถานการณ์ของการสื่อสารหรือการใช้ประโยคเคล็ฟต์ในตัวบทต้นฉบับ และ (2) ระดับจุลภาค (Microanalysis) วิเคราะห์กลุ่มความหมายของคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยค รายละเอียดการวิเคราะห์ต้นฉบับแสดงไว้ในภาคผนวก

4.1.1 การวิเคราะห์ระดับมหภาค (บริบทสถานการณ์ของการสื่อสาร)

จากจำนวนประโยคเคล็ฟต์ในตัวบทต้นฉบับทั้งหมด 63 ประโยค พบว่ามีการใช้ประโยคเคล็ฟต์ในบทบรรยายจำนวน 21 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 33.34 และในบทสนทนาจำนวน 42 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 66.67 รายละเอียดบริบทสถานการณ์การใช้ประโยคเคล็ฟต์แสดงในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 บริบทสถานการณ์ของการสื่อสาร

บริบทสถานการณ์	จำนวนที่พบใน บทบรรยาย (ประโยค)	จำนวนที่พบใน บทสนทนา (ประโยค)	รวม (ประโยค)	รวม (ร้อยละ)	ตัวอย่างประโยค
สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคดี ไม่มีเจ้าหน้าที่ ตำรวจปรากฏร่วม ¹	0	23	23	36.51	Mrs Ackroyd, I said, was it you who left the silver table open? (หมอมเซปาร์ตสอบถาม คุณนายแอ็กครอยด์)

บริบทสถานการณ์	จำนวนที่พบใน บทบรรยาย (ประโยค)	จำนวนที่พบใน บทสนทนา (ประโยค)	รวม (ประโยค)	รวม (ร้อยละ)	ตัวอย่างประโยค
สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคดี มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ปรากฏร่วม	3	11	14	22.22	Now, as I was saying, it wasn't you with Mr Ackroyd at nine-thirty this evening? (เจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวน พันตรีบลันด์)
สถานการณ์ที่ กล่าวถึงแคโรไลน์ ²	9	1	10	15.88	To tell the truth, it was precisely my sister Caroline who was the cause of my few minutes' delay. (หมอเชปปาร์ดอธิบายนิสัย แคโรไลน์)
สถานการณ์ที่ไม่ เกี่ยวข้องกับคดี ³	0	6	6	9.52	It is not Captain Paton Mademoiselle Flora loves. (บัวโรต์แก้ไขความเข้าใจผิด ของพันตรีบลันด์)
สถานการณ์ที่หมอ เข้าไปมีส่วนร่วม ⁴	6	0	6	9.52	It was of Miss Russell that I had been reminded that night outside the gates of Fernly Park. (หมอเชปปาร์ดพบบุคคล ปริศนาแล้วนี่ก็ออกว่าคล้าย คนรู้จัก)
สถานการณ์ที่ ผู้เขียนให้เบาะแส ⁵	3	1	4	6.35	I think I can safely say that it was at this moment that a foreboding of the future first swept over me. (หมอเชปปาร์ดตระหนักว่า คุณนายเฟอรรัสจะเปิดโปง เรื่องแบล็คเมลล์)
รวม	21	42	63	100.00	

- ¹สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคดี ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม หมายถึง บริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์ รวมถึงกรณีที่ตัวละครบางตัวซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น บิวโรต์และหมอเชปปาร์ด สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคดีจากตัวละครอื่น แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคดี และคลี่คลายคดี โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม
- ²สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์ หมายถึง บริบทสถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์ พี่สาวของผู้เล่าเรื่อง
- ³สถานการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดี หมายถึง บริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์ รวมถึงที่เกิดหลังคดี แต่เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับคดี หรือตัวละครเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับคดี
- ⁴สถานการณ์ที่หมอเข้าไปมีส่วนร่วม หมายถึง บริบทสถานการณ์ที่หมอเชปปาร์ด ผู้เล่าเรื่อง เข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องเล่านั้นโดยตรง ไม่เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ รวมถึงบทบรรยายความคิด ความรู้สึกส่วนตัวของหมอเชปปาร์ดด้วย
- ⁵สถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแส หมายถึง บริบทสถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแสหรือคำใบ้ ผู้อ่านอาจจะเดาได้หรือไม่สงสัยเลยจนเมื่อเหตุการณ์คลี่คลายจึงนึกได้ว่าเคยได้รับคำใบ้แล้ว

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าในภาพรวม มีการใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดีแต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วมมากที่สุด กล่าวคือ ตัวละครที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ประโยคเคลิฟต์เพื่อสนทนากันเรื่องคดีมากที่สุด สอดคล้องกับการเป็นนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่ตัวเอกเป็นนักสืบเชลยศักดิ์ นั่นคือ ตัวเอกไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่มีบทบาทสำคัญในการสอบถามข้อมูล การแสดงความคิดเห็น และการคลี่คลายคดี จำนวนการใช้ประโยคเคลิฟต์จึงมีมากตามไปด้วย เช่นเดียวกับการใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดีและมีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดอันดับสอง แสดงว่าหน้าที่และความหมายของประโยคเคลิฟต์สัมพันธ์กับบทสนทนาเชิงสืบสวนสอบสวนของเรื่องนี้ในภาพรวม อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทบรรยายที่เกี่ยวข้องกับคดี ไม่ว่าจะไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วมหรือไม่ก็ตาม น้อยกว่าการใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทบรรยายที่กล่าวถึงแคโรไลน์ (พี่สาวของผู้เล่าเรื่อง) ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดในบทบรรยายทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้เล่าเรื่องผ่านมุมมองบุรุษที่หนึ่ง หมอเชปปาร์ดที่เป็นผู้เล่าเรื่องจึงเป็นตัวละครเดียวที่ใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทบรรยาย แสดงว่าประโยคเคลิฟต์มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการเล่าเรื่องของหมอเชปปาร์ด ซึ่งรวมถึงบทบรรยายที่กล่าวถึงแคโรไลน์ทั้งหมดด้วย ทำให้เห็นว่าหมอเชปปาร์ดมีเจตนาในการใช้ประโยคเคลิฟต์เล่าเรื่องเกี่ยวกับพี่สาวในจำนวนที่มากกว่าการใช้ในบริบทสถานการณ์อื่น ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นนี้ต่อไป

เมื่อพิจารณาเฉพาะการใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทสนทนา พบว่ามีตัวละครที่ใช้ประโยคเคลิฟต์รวมทั้งสิ้น 11 ตัว ตัวละครส่วนใหญ่ใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทสนทนาเพียงตัวละคร 1-2 ประโยค มีตัวละครที่ใช้ประโยคเคลิฟต์ในจำนวนที่โดดเด่นเพียง 3 ตัว (โดยตัวละครที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะถือเป็น 'เจ้าหน้าที่ตำรวจ' ตัวเดียว เพราะมีจุดร่วมที่ชัดเจน) รายละเอียดตัวละครที่ใช้ประโยคเคลิฟต์ในบทสนทนาในจำนวนที่โดดเด่นแสดงในตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตัวละครที่ใช้ประโยคเคล็ดลับในบทสนทนา (เฉพาะจำนวนที่โดดเด่น)

บริบทสถานการณ์	บิวโรต์ (ประโยค)	หมอ (ประโยค)	ตำรวจ (ประโยค)	รวม (ประโยค)	รวม (ร้อยละ)
สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคดี ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม	16	5	0	21	63.64
สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคดี มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม	1	0	7	8	24.24
สถานการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดี	2	0	0	2	6.06
สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์	0	1	0	1	3.03
สถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแส	0	1	0	1	3.03
รวม (ประโยค)	19	7	7	33	100

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าบิวโรต์ใช้ประโยคเคล็ดลับในบทสนทนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.24 ของประโยคเคล็ดลับในบทสนทนาทั้งหมด (42 ประโยค) สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของบิวโรต์ในการสืบสวนสอบสวนกับจำนวนประโยคเคล็ดลับที่ใช้ รองลงมาได้แก่ หมอเซปปาร์ตและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในจำนวนที่เท่ากัน ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าจุดร่วมของตัวละครทั้ง 3 ตัว คือ มีบทบาทสำคัญในการสืบสวนสอบสวน เช่น หมอเซปปาร์ตเป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์ เป็นผู้รับแจ้งโทรศัพท์เรื่องฆาตกรรม ตลอดจนเป็นผู้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคดีจากตัวละครอื่น ข้อมูลจากตารางข้างต้นยังบอกได้ว่า บิวโรต์ใช้ประโยคเคล็ดลับในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดีแต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดีและมีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม เช่น ขณะสอบสวนผู้อยู่ในเหตุการณ์ เป็นต้น และหมอเซปปาร์ตใช้ในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดีแต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม ตามลำดับ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า บิวโรต์และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้สืบสวนสอบสวน ใช้ประโยคเคล็ดลับมากที่สุดในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดี และบทสนทนาที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม ตามลำดับ สอดคล้องกับอาชีพและบทบาทในเรื่อง แต่หมอเซปปาร์ต ซึ่งควรจะมีบทบาทเป็นผู้ต้องสงสัยเหมือนตัวละครอื่น เพราะไม่ใช่ทั้งนักสืบและเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลับใช้ประโยคเคล็ดลับในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดี เพื่อสอบถามข้อมูลจากตัวละครอื่นก็ดี เพื่อเสนอความเห็นขึ้นาคดีก็ดี เสมือนเป็นนักสืบหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้เห็นว่าหมอเซปปาร์ตกำลังสวมบทบาทไปในทิศทางเดียวกับบิวโรต์และเจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านการใช้ภาษา ซึ่งการสวมบทบาทดังกล่าวมีส่วนทำให้ผู้อ่านตัดหมอเซปปาร์ตออกจากการเป็นฆาตกร

เช่นเดียวกับนักสืบและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในแง่นี้ ประโยคเคลิฟต์ในนวนิยายเรื่องนี้จึงมีบทบาทในการสร้างอัตลักษณ์ตัวละครที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนคดี

ตัวอย่างประโยคเคลิฟต์ที่หมอเชปพาร์ดใช้ในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดี จากภาคผนวกหน้า 127:

I hear now that it was you who asked to speak to him.

หมอเชปพาร์ดสอบถามคุณนายแอกครอยด์จนทราบว่า แอกครอยด์ไม่ได้เรียกเออร์ชูลาเข้าไปในห้องทำงาน แต่เออร์ชูลาต่างหากที่ขอเข้าพบแอกครอยด์ หมอเชปพาร์ดจึงใช้ประโยคเคลิฟต์ถามเชิงคาดคั้นเออร์ชูลา เสมือนเป็นนักสืบหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

4.1.2 การวิเคราะห์ระดับจุลภาค (ลักษณะของคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยค)

ในข้อ 4.1.1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในระดับมหภาคเพื่อให้เห็นภาพรวมของบริบทการใช้ประโยคเคลิฟต์ในเรื่อง ในข้อนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การใช้ประโยคเคลิฟต์ในระดับจุลภาคเพื่อให้เห็นรายละเอียดการใช้ประโยคเคลิฟต์ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ จะวิเคราะห์ค่านามหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยคตามเกณฑ์การวิเคราะห์ ดังที่ระบุไว้ในบทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย ข้อ 3.2 ซึ่งโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject มีลักษณะดังนี้

It + A form of the verb 'be' + **Noun/Phrase** + Relative-like dependent clause

(Biber et al., 1999: 959)

Noun/Phrase อยู่ในตำแหน่งของการเน้น ผู้พูดใช้ประโยคเคลิฟต์เพื่อเน้นข้อมูลในตำแหน่งนั้นเป็นพิเศษ แทนที่จะสื่อสารด้วยประโยคปกติ ผู้พูดจึงมีจุดมุ่งหมายเป็นการเฉพาะ จากการใช้วิเคราะห์ พบว่ามีการใช้ประโยคเคลิฟต์รวมทั้งสิ้น 9 รูปแบบ (Patterns) ได้แก่ (1) เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงหรือมีความหมายเกี่ยวกับคน (2) เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงหรือมีความหมายเกี่ยวกับเวลา (3) เน้นคำหรือวลีที่เป็นสิ่งของหรือวัตถุ (4) เน้นคำหรือวลีที่เป็นนามธรรม (5) เน้นคำบุพบทหรือบุพบทวลี (6) เน้นคำกริยาวิเศษณ์หรือกริยาวิเศษณ์วลี และ (7) รูปปฏิเสธของประโยคเคลิฟต์ รายละเอียดคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยคแสดงในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ลักษณะของคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยค

รูปแบบประโยคเคล็ดลับ	จำนวนที่พบในบทบรรยาย (ประโยค)	จำนวนที่พบในบทสนทนา (ประโยค)	รวม (ประโยค)	รวม (ร้อยละ)	ตัวอย่างประโยค
เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงคน	11	18	29	46.03	I hear now that it was <u>you</u> who asked to speak to him.
เน้นคำหรือวลีที่เป็นนามธรรม	6	6	12	19.05	Are you quite sure it is <u>the truth</u> we want?
รูปปฏิเสธของประโยคเคล็ดลับ	0	9	9	14.29	It <u>wasn't</u> till later that I noticed it was gone.
เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงเวลา	3	3	6	9.52	It was <u>at that moment</u> that I knocked down the rack that held my pieces.
เน้นคำบุพบทหรือบุพบทวลี	1	3	4	6.35	It was <u>of Miss Russell</u> that I had been reminded that night outside the gates of Fernly Park.
เน้นคำหรือวลีที่เป็นสิ่งของหรือวัตถุ	0	2	2	3.17	Really, of course, it was <u>Ursula Bourne's white apron</u> he saw as she was stealing down to the summer-house.
เน้นคำกริยาวิเศษณ์หรือกริยาวิเศษณ์วลี	0	1	1	1.59	And <u>here</u> it was that the innate weakness of Ralph Paton showed itself.
รวม	21	42	63	100	

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่า มีจำนวนประโยคเคลิฟต์ที่เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงคนมากที่สุด ทั้งในบทบรรยายและบทสนทนา คือ 11 และ 18 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 52.38 ของประโยคเคลิฟต์ในบทบรรยายทั้งหมด และ 42.86 ของประโยคเคลิฟต์ในบทสนทนาทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนประโยคเคลิฟต์ที่เน้นคำกริยาวิเศษณ์หรือกริยาวิเศษณ์วลีมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 ประโยค ทั้งนี้ ในบทบรรยายพบประโยคเคลิฟต์เพียง 4 รูปแบบ ได้แก่ (1) เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงหรือมีความหมายเกี่ยวกับคน (2) เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงหรือมีความหมายเกี่ยวกับเวลา (3) เน้นคำหรือวลีที่เป็นนามธรรม และ (4) เน้นคำบุพบทหรือบุพบทวลี ส่วนบทสนทนาพบประโยคเคลิฟต์ครบทุกรูปแบบ

นอกจากที่แสดงไว้ในตารางข้างต้น ยังพบด้วยว่ามีประโยคเคลิฟต์ที่เน้นคำหรือวลีที่พูดถึงคนจำนวน 13 ประโยคในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดี นับว่าเป็นจำนวนที่มากที่สุดในกลุ่มประโยคเคลิฟต์รูปแบบนี้ทั้งหมด โดยบิวโรต์เป็นผู้ใช้ประโยคเคลิฟต์รูปแบบดังกล่าวในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับคดีมากที่สุด คือ 10 ประโยค จาก 13 ประโยคนั้น อีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าในเรื่องนี้ นักสืบนิยมใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นคนเพื่อเสนอความเห็นซึ่งน่าเชื่อถือเพื่อคลี่คลายคดีที่ดี ดังที่แสดงไว้ในตัวอย่างข้างล่างนี้ ทั้งนี้เนื่องจากประเด็นสำคัญของข้อมูลอยู่ที่ผู้กระทำในเหตุการณ์นั้นๆ และการเปิดเผยตัวฆาตกรนั่นเอง

ตัวอย่างประโยคเคลิฟต์ที่บิวโรต์ใช้เสนอความเห็น จากภาคผนวกหน้า 130:

But Major Blunt was under the impression that it was you to whom Mr Ackroyd was speaking.

บิวโรต์อนุมานว่า ไม่มีคนอยู่กับเอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง ซึ่งค้านคำให้การพยานที่ต่างได้ยินเสียงของเอ็กครอยด์กำลังพูดกับใครสักคนในห้องนั้นเวลานั้น บิวโรต์จึงให้เหตุผลสนับสนุนข้อสันนิษฐานของตัวเองว่า ในขณะที่เรย์มอนด์คิดว่าเป็นหมอเชปปาร์ด พันตรีปล้นกลับคิดว่าเป็นเรย์มอนด์ แต่ทุกคนมีพยานหลักฐานที่อยู่กันหมด ดังนั้น อาจเป็นไปได้ว่า แท้จริงแล้ว ไม่มีใครอยู่ในห้องนั้นเวลานั้นเลยก็ได้

ตัวอย่างประโยคเคลิฟต์ที่บิวโรต์ใช้คลี่คลายคดี จากภาคผนวกหน้า 134:

It was you who blackmailed Mrs Ferrars.

บิวโรต์คลี่คลายคดีฆาตกรรม ซึ่งแรงจูงใจของฆาตกรมีที่มาจากการแบล็คเมลล์ จึงใช้ประโยคเคลิฟต์เฉลยตัวการที่แบล็คเมลล์คุณนายเฟอร์ราส์

อนึ่ง จากการวิเคราะห์ระดับมหภาคในข้อ 4.1.1 ผู้วิจัยพบว่า หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคลิฟต์กล่าวถึงแคโรไลน์ในจำนวนที่มากกว่าที่ใช้ในบริบทสถานการณ์อื่น ผู้วิจัยจึงสังเกตลักษณะของคำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยค ซึ่งหมอเชปปาร์ดใช้ในบทบรรยายที่กล่าวถึงแคโรไลน์เพิ่มเติม พบว่ามีจำนวนประโยคเคลิฟต์ที่เน้นคำหรือวลีที่เป็นนามธรรมมากที่สุด โดยหมอเชปปาร์ดใช้รูปแบบนี้เพื่อเน้นลักษณะนิสัยของแคโรไลน์บาง

ประการให้เด่นเป็นพิเศษ เช่น สอดรู้สอดเห็น ช่างนินทา คิดไปเอง เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยที่ตรงข้ามกับลักษณะนิสัยของหมอเชปปาร์ดที่หมอเชปปาร์днаเสนอเอง เช่น มีความเป็นมืออาชีพ มีความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

ตัวอย่างประโยคเคล็ดลับที่ใช้เน้นนิสัยช่างนินทาของแคโรไลน์ จากภาคผนวกหน้า 105:

It was really this last named trait of hers which was causing me these pangs of indecision.

หมอเชปปาร์ดบรรยายนิสัยต่างๆ ของแคโรไลน์ เช่น ชอบฟังเรื่องนินทา แต่นิสัยที่ทำให้หมอเชปปาร์ดไม่อยากจะสนทนากับแคโรไลน์ คือ ชอบเอาเรื่องที่ได้ยินมาไปเล่าต่อ จึงใช้ประโยคเคล็ดลับที่เน้นนิสัยช่างนินทาของแคโรไลน์

ตัวอย่างประโยคเคล็ดลับที่ใช้เน้นนิสัยชอบสอดรู้สอดเห็นของแคโรไลน์ จากภาคผนวกหน้า 106:

No, it was good sound mongoose instinct which took her to our local wood.

แคโรไลน์ยอมเดินเข้าป่าเพื่อแอบฟังบทสนทนาระหว่างวอร์ดกับหญิงสาวปริศนา หมอเชปปาร์ดจึงใช้ประโยคเคล็ดลับที่เน้นนิสัยชอบสอดรู้สอดเห็นของแคโรไลน์

ตัวอย่างประโยคเคล็ดลับที่ใช้เน้นนิสัยคิดไปเองของแคโรไลน์ จากภาคผนวกหน้า 107:

Had Poirot really come to gain information about Miss Russell, or was it only Caroline's tortuous mind that interpreted everything according to her own ideas?

แคโรไลน์คิดว่าบัวโรต์ไม่ได้มาพบหมอเชปปาร์ดเพราะต้องการข้อมูลทั่วไปตามที่กล่าวอ้าง แต่เพราะต้องการข้อมูลเฉพาะของรัสเซลล์ และเชื่อว่าบัวโรต์สงสัยรัสเซลล์เหมือนตน หมอเชปปาร์ดไม่เชื่อแคโรไลน์ จึงใช้ประโยคเคล็ดลับที่เน้นนิสัยคิดไปเองของแคโรไลน์

ตัวอย่างการนำเสนอตัวเองของหมอเชปปาร์ด จากเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd*:

As a professional man, I naturally aim at discretion. Therefore I have got into the habit of continually withholding all information possible from my sister. She usually finds out just the same, but I have the moral satisfaction of knowing that I am in no way to blame.

หมอเชปปาร์ดบรรยายตัวเองว่ามีความเป็นมืออาชีพ ไม่แพร่พรายข้อมูล ซึ่งตรงกันข้ามกับแคโรไลน์

ในขณะเดียวกัน หมอเชปปาร์ดยังสร้างระยะห่างระหว่างตัวเองกับพี่สาว ผ่านการแสดงความคิดเห็นขบขัน หรือความไม่เห็นด้วยกับคำพูดหรือการกระทำของพี่สาว เพื่อจูงใจผู้อ่านให้คล้อยตามว่าหมอเชปปาร์ดรักษาความไม่ลำเอียงของข้อมูล ไม่เข้าข้างพี่สาว และเชื่อว่าเรื่องเล่าของพี่สาวผ่านมุมมองของหมอเชปปาร์ตนั้นถูกต้องครบถ้วน

ตัวอย่างการสร้างระยะห่างจากแคโรไลน์ จากภาคผนวกหน้า 102:

Anyone would have thought it was Caroline's uncle who had been murdered.

หมอเชปปาร์ดถามฟลอราเกี่ยวกับการจ้างบิวโรตส์สืบสวนคดี แต่แคโรไลน์แย้งตอบจนฟลอราไม่ได้ตอบ หมอเชปปาร์ดจึงจำคาถุญ และใช้ประโยคเคล็ดลับเน้น Caroline's uncle เพื่อประชดประชันพฤติกรรมของแคโรไลน์ มีข้อสังเกตว่า หมอเชปปาร์ดไม่ใช่คำว่า our uncle ทั้งที่ถ้าเป็นลุงของแคโรไลน์ก็ต้องเป็นลุงของหมอเชปปาร์ดด้วยอยู่แล้วเพราะเป็นพี่น้องกัน ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าหมอเชปปาร์ดไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมทำตัวเหมือนรู้ดีของพี่สาว

ดังนั้น เมื่อหมอเชปปาร์ดจูงใจผู้อ่านว่าแคโรไลน์เป็นตัวละครที่ไม่น่าเชื่อถือ (Unreliable character) ด้วยการใส่ประโยคเคล็ดลับเน้นย้ำนิสัยที่ไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่ไม่น่าเชื่อถือข้างต้น แม้ว่าแคโรไลน์จะให้ข้อมูลถูกต้องหรือเบาะแสชัดเจนเพียงใด หมอเชปปาร์ดก็จะใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นย้ำความไม่ถูกต้องของข้อมูล หรือความไม่สำคัญของข้อมูล จึงมีแนวโน้มที่ผู้อ่านจะมองข้ามข้อมูล หรือสงสัยที่จะเชื่อความคิดเห็นของแคโรไลน์ และอาจมีส่วนช่วยดึงความสนใจของผู้อ่านให้ไปผิดทางและห่างไกลจากข้อเท็จจริงที่สามารถโยงถึงหมอเชปปาร์ดได้

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 155:

At the time I had no suspicion whatever, but since—well, it was mere idle talk on my sister's part that first put the idea into my head.

หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นความเห็นของแคโรไลน์เรื่องคุณนายเฟอร์ราร์สหาสามีตัวเองว่าเป็นเพียงการพูดเรื่อยเปื่อย ต่อมาภายหลังพบว่าเป็นความจริง และหมอเชปปาร์ดทราบดีอยู่แล้ว

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 107:

Had Poirot really come to gain information about Miss Russell, or was it only Caroline's tortuous mind that interpreted everything according to her own ideas?

หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นความเห็นของแคโรไลน์เรื่องบิวโรตส์สงสัยบางอย่างเกี่ยวกับรัสเซลล์ว่าเป็นเพียงการคิดไปเอง ต่อมาภายหลังพบว่าเป็นความจริง

จากการวิเคราะห์ประโยคเคล็ดลับทั้งหมดในดับบทต้นฉบับ พบว่าการใช้ประโยคเคล็ดลับมีความเกี่ยวข้องกับการสร้างเรื่องสืบสวนสอบสวน โดยเฉพาะการเล่าเรื่องในนวนิยายเรื่องนี้ เป็นต้นว่า ช่วยสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจบทบาทของตัวละครผ่านการใช้ภาษา เช่น บิวโรตส์และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นผู้สืบสวนสอบสวนที่ผู้อ่านสามารถกันออกจากการเป็นผู้ต้องสงสัยได้โดยอัตโนมัติ มีการใช้ประโยคเคล็ดลับในทิศทางเดียวกัน คือ สืบสวนสอบสวนคดี หรือสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคดี เพราะประโยคเคล็ดลับไม่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่พูดเป็นความคิดเห็นส่วนตัว กล่าวคือ ไม่ใช่สรรพนามที่แสดงตัวตนของผู้พูด เช่น 'I' หรือ 'You' แต่ใช้สรรพนามประเภท Dummy subject และใช้โครงสร้างประโยคซับซ้อน ซึ่งการใช้ภาษาในลักษณะนี้คล้ายคลึงกับการใช้ภาษาในงานเขียนเชิง

วิชาการ ซึ่งใช้ภาษาระดับทางการ ละตัวตนผู้เขียน และเน้นข้อเท็จจริงเป็นหลัก จึงไม่ใช่ Personal pronoun แต่ใช้ Impersonal pronoun เช่น 'it' แทน (Jordan, 1999: 88, 92) สอดคล้องกับการปฏิบัติตนเป็นมืออาชีพตามบทบาทของผู้ค้นหาความจริงในเรื่อง ซึ่งต้องวางตัวเป็นกลาง ปราศจากอคติส่วนตัว ดังนั้น การที่หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคลียร์สอบถามข้อมูลจึงเป็นการสวมบทบาทเสมือนนักสืบหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาจมีส่วนทำให้ผู้อ่านกันหมอเชปปาร์ดออกจากกรณเป็นผู้ต้องสงสัยด้วยอย่างแนบเนียน นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างระยะห่างระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังในกรณีบทสนทนา และระหว่างผู้เล่าเรื่องกับผู้อ่านในกรณีบทบรรยาย ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะได้รับข้อมูลที่ไมแสดงความคิด ความรู้สึก และตัวตนที่แท้จริงของฆาตกร หรือก็คือหมอเชปปาร์ด ทำให้ดูเหมือนว่าเรื่องเล่าและมุมมองของหมอเชปปาร์ดนั้นถูกต้อง รายงานแต่ข้อเท็จจริง ไม่อคติ ไม่ลำเอียง ไม่บิดเบือน และเชื่อถือได้ ความน่าเชื่อถือมีส่วนทำให้ผู้อ่านยึดถือมุมมองของหมอเชปปาร์ดเป็นหลัก ซึ่งมุมมองดังกล่าวมีบทบาทในการสร้าง Suspense เพราะผู้อ่านรู้เรื่องราวทั้งหมดจากการเล่าของหมอเชปปาร์ดคนเดียว หมอเชปปาร์ดอาจใจเย็นและอาศัยช่องว่างในเรื่องเล่าเบี่ยงเบนความสนใจของผู้อ่านหรือลวงผู้อ่านให้เข้าใจผิดได้

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 117:

It was at that moment that I knocked down the rack that held my pieces.

แคโรไลน์เล่าว่า บิวโรต์ทราบสถานที่ซ่อนตัวของราล์ฟแล้ว ในตอนนั้นเอง หมอเชปปาร์ดปิดไฟนกกกระจอกล้ม ทำให้ผู้อ่านไม่อาจทราบได้ว่า แท้จริงแล้ว พฤติกรรมดังกล่าวของหมอเชปปาร์ดเกิดขึ้นเพราะสิ่งใดแน่ เพราะหมอเชปปาร์ดตกใจที่พี่สาวพูดเรื่องนี้ในวงไฟ เพราะหมอเชปปาร์ดตกใจที่รู้เรื่องนี้จากพี่สาว หรือเพราะเหตุผลอื่น การใช้ประโยคเคลียร์เน้นเวลาขณะนั้นอาจกระตุ้นผู้อ่านให้สงสัยและตีความว่าเป็นการกระทำที่ส่อพิรุณ ซึ่งทำให้เกิด Suspense

การที่มุมมองของผู้อ่านถูกควบคุมโดยผู้เล่าเรื่องช่วยสนับสนุนกลเม็ดฆาตกรรมในนวนิยายเรื่องนี้ที่ผู้เล่าเรื่องเป็นคนเดียวกับฆาตกรให้ประสบความสำเร็จได้

4.2 การวิเคราะห์การแปลประโยคเคลียร์ในตัวบทฉบับแปล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษาเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ของฟิลิวนรัตน์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปลประโยคเคลียร์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ดังที่ระบุไว้ในบทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย ข้อ 3.3 แบ่งออกเป็นสองระดับ ได้แก่ (1) ระดับมหภาค (Macroanalysis) วิเคราะห์โครงสร้างประโยคในตัวบทฉบับแปล และ (2) ระดับจุลภาค (Microanalysis) วิเคราะห์กลุ่มความหมายของคำที่ปรากฏในโครงสร้างประโยค ทั้งนี้ รายละเอียดการวิเคราะห์ฉบับแปลแสดงไว้ในภาคผนวก

4.2.1 การวิเคราะห์ระดับมหภาค (โครงสร้างประโยค)

ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปรระดับโครงสร้างประโยค ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายของประโยคเคลิ์ฟต์ ตามเกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปรประโยคเคลิ์ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ดังที่ระบุไว้ในบทที่ 3: ระเบียบวิธีวิจัย ข้อ 3.3 แบ่งได้เป็นสองวิธีหลักๆ คือ (1) การแปลแบบตรงตัว และ (2) การแปลแบบเอาความหรือการปรับบทแปล รายละเอียดดกลวิธีการแปรประโยคเคลิ์ฟต์แสดงในตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 กลวิธีการแปรประโยคเคลิ์ฟต์

กลวิธีการแปรประโยคเคลิ์ฟต์	จำนวนที่พบในบทบรรยาย (ครั้ง)	จำนวนที่พบในบทสนทนา (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)	รวม (ร้อยละ)
แปลตรงตัว	2	1	3	4.76
ปรับบทแปล	19	41	60	95.24
รวม	21	42	63	100

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่ามีการใช้กลวิธีการแปลตรงตัวรวมทั้งสิ้น 3 ครั้ง โดยพบว่าเกิดขึ้นพร้อมกับวัฏจักรกริยา (คำกริยาที่ไม่มีความในตัวเอง ต้องอาศัยความของคำที่อยู่ข้างท้าย ใจความจึงจะครบ เช่น 'เป็น' 'คือ') ทุกครั้ง โครงสร้างประโยคภาษาไทยที่ได้จากกลวิธีการแปลตรงตัว มีลักษณะดังนี้

มัน + เป็น/คือ + คำนาม/วลีที่เน้น + ส่วนขยาย

ซึ่งสามารถเทียบเคียงรูปแบบโครงสร้างประโยคเคลิ์ฟต์ (It + A form of the verb 'be' + Noun/Phrase + Relative-like dependent clause) ได้ ทำให้สามารถทั้งรักษารูปแบบโครงสร้างและความหมายที่อาศัยโครงสร้างในการสื่อสารได้

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 139:

Really, of course, it was Ursula Bourne's white apron he saw as she was stealing down to the summer-house.

=แต่จริงๆ แล้วมันเป็นผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ซูลา เบิร์นที่กำลังแอบออกไปที่เรือนพักร้อน ประโยคนี้เน้นสิ่งที่พยานเห็นจริงๆ เพื่อยืนยันว่าคนที่พยานเห็นกับคนที่พยานเข้าใจว่าเป็นคนละคนกัน ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'มัน' ไว้ต้นประโยค หน้าคำกริยา 'เป็น' มีวลีที่ต้องการเน้น 'ผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ซูลา เบิร์น' ตามหลังคำกริยาดังกล่าว สามารถเทียบเคียงรูปแบบโครงสร้างประโยคเคลิ์ฟต์ (It + was + Ursula Bourne's white apron) และเทียบเคียงการเน้นของโครงสร้างประโยคเคลิ์ฟต์ได้

นอกจากนี้ จะเห็นว่ามีการใช้กลวิธีการปรับบทแปลในการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.24 หมายความว่าผู้แปลไม่เน้นรักษารูปแบบประโยคเคลิฟต์ในการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับ แต่ใช้รูปแบบอื่นในการถ่ายทอด รวมถึงเลือกปรับการเรียงคำในวลีหรือประโยคให้เป็นธรรมชาติในภาษาไทย อีกนัยหนึ่ง ผู้แปลหลีกเลี่ยงการใช้สรรพนาม 'มัน' เป็นประธานของประโยคโดยไม่สื่อความหมายถึงสิ่งใด เนื่องจากสรรพนาม 'มัน' ในภาษาไทย มีรูปแบบการใช้แตกต่างจากสรรพนาม 'it' ในภาษาอังกฤษ ตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2: ทบทวนวรรณกรรม ข้อ 2.5 ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีการปรับบทแปลต่อไป

จากการวิเคราะห์ พบว่ามีการใช้กลวิธีการปรับบทแปล ในการปรับองค์ประกอบหลักของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ ได้แก่ (1) ส่วนต้นของประโยค หรือ ประโยคหลัก (It + A form of the verb 'be' + Noun/Phrase) และ (2) ส่วนท้ายของประโยค หรือ อนุประโยค (Relative-like dependent clause) รวมทั้งสิ้น 4 วิธี ได้แก่

- 1) การหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธาน
- 2) การเพิ่มคำในประโยคเป็นประธาน เนื่องจากความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา
- 3) การละประธานของประโยค
- 4) การเปลี่ยนประโยคเป็นวลี

โดยพบในบทบรรยายเพียง 3 วิธี ขาดกลวิธีการเพิ่มคำในประโยคเป็นประธาน แต่พบในบทสนทนาครบ 4 วิธี รายละเอียดกลวิธีการปรับบทแปลแสดงในตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 กลวิธีการปรับบทแปล

กลวิธีการปรับบทแปล	จำนวนที่พบในบทบรรยาย (ครั้ง)	จำนวนที่พบในบทสนทนา (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)	รวม (ร้อยละ)
การหาประธาน/การปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธาน	12	32	44	73.33
การเพิ่มคำในประโยคเป็นประธาน	0	1	1	1.67
การละประธานของประโยค	2	4	6	10.00
การเปลี่ยนประโยคเป็นวลี	5	4	9	15.00
รวม	19	41	60	100

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่ามีการใช้กลวิธีการหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธานมากที่สุด คือ 44 ครั้ง มากที่สุดทั้งในบทบรรยายและบทสนทนาด้วย ในทางกลับกัน พบว่ามีการใช้กลวิธีการเพิ่มคำในประโยคเป็นประธานน้อยที่สุดคือ 1 ครั้ง กลวิธีการปรับบทแปล ในระดับโครงสร้างประโยคแต่ละวิธีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) การหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธาน ผู้แปลละไม่แปล It + A form of the verb 'be' และใช้คำนาม สรรพนาม หรือวลี ซึ่งได้จากคำหรือวลีที่เน้นในประโยคหลัก หรือจากคำใดคำหนึ่งที่ปรากฏในอนุประโยค ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค สัมพันธ์กับคำกริยาในฐานะผู้กระทำ

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 98:

It was Raymond who went upstairs on this errand.

=เรย์มอนด์เป็นคนรับหน้าที่นี้

ประโยคนี้เน้นคนเพียงคนเดียวจากหลายคนในห้อง โดยเป็นคนเดียวที่ได้รับมอบหมายให้ทำตามคำสั่งของตำรวจ ผู้แปลละไม่แปล 'It was' และใช้คำนามที่ได้จากประโยคหลัก 'เรย์มอนด์' ทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา 'เป็น' ซึ่งการเรียงคำนามที่เน้นไว้ต้นประโยค ผนวกกับการเติมลักษณนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'เรย์มอนด์' ทำให้เกิดการเน้นหนักที่คำเดียวกับต้นฉบับ

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 101:

To tell the truth, it was precisely my sister Caroline who was the cause of my few minutes' delay.

=บอกความจริงให้ก็ได้ ตัวการที่ทำให้ผมต้องทำเป็นไอ้เอ้อยู่ที่ห้องโถงครู่ใหญ่ก็คือพี่แคโรไลน์ของผมนั่นแหละ

ประโยคนี้เน้นคนที่เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมรีรอของหมอเซปปาร์ด ผู้แปลใช้วลีที่ได้จากอนุประโยค 'ตัวการที่ทำให้ผมต้องทำเป็นไอ้เอ้อยู่ที่ห้องโถงครู่ใหญ่' ทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา 'คือ' การย้ายลำดับหน้าหลังทำให้ตำแหน่งการเน้นเปลี่ยน แต่ผู้แปลเติมคำเน้น 'นั่นแหละ' เน้นความหมายของวลี 'พี่แคโรไลน์ของผม' ทำให้เกิดการเน้นหนักที่วลีเดียวกับต้นฉบับ

- 2) การเพิ่มคำในประโยคเป็นประธาน เนื่องจากความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา ผู้แปลละไม่แปล It + A form of the verb 'be' และเพิ่มคำจากบริบทสถานการณ์ ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค ทั้งนี้ เป็นการเพิ่มเพราะความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา ไม่ใช่การเติมคำอธิบาย

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 145:

I did catch just a fragment of it, said the secretary, and, supposing as I did that it was Dr. Sheppard who was with Mr Ackroyd, that fragment struck me as distinctly odd.

=ผมแค้ได้ยินแว่วๆ บางส่วนเท่านั้น เรย์มอนด์ตอบ สมมุติว่าคนคนนั้นเป็นคุณหมอ
เชปปาร์ดที่อยู่กับคุณแอ็กครอยด์ คำสนทนาที่ผมได้ยินก็แปลกดีเหมือนกัน
ประโยคนี้นั้นคนเพียงคนเดียวที่พยานเข้าใจว่าอยู่กับผู้ตาย ผู้แปลเพิ่มวลี ‘คนคนนั้น’
ทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา ‘เป็น’ เพราะภาษาไทยไม่ใช่สรรพนาม ‘มัน’ เรียกคุณ
หมอ ซึ่งเป็นบุคคลที่คนในหมู่บ้านเคارف วลีดังกล่าวจึงเป็นการปรับให้สอดคล้องกับ
บริบทสถานการณ์และโครงสร้างประโยคภาษาไทย การเติมลักษณนาม ‘คน’ ซึ่งเป็นคำ
จำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ ‘คุณหมอเชปปาร์ด’ ทำให้เกิดการเน้นหนักที่คำ
เดียวกับต้นฉบับ

3) การละประธานของประโยค

เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาละประธาน หมายความว่า สามารถละรูปประธานทาง
ไวยากรณ์ได้โดยที่ผู้อ่านยังเข้าใจและหาประธานจากบริบทสถานการณ์เองได้ การปรับ
บทแปลด้วยการละประธานของประโยคจึงสอดคล้องกับโครงสร้างประโยคภาษาไทย

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 154:

It's just possible that it was his voice Mr Raymond heard talking to Mr Ackroyd
asking for money which Mr Ackroyd refused.

=อาจเป็นเสียงของเขาก็ได้ที่เรย์มอนด์ได้ยินว่าพูดคุยอยู่กับคุณแอ็กครอยด์—เรียกร้อง
เอาเงินแต่ถูกคุณแอ็กครอยด์ปฏิเสธ

ประโยคนี้นั้นคนที่ตำรวจพยายามนำเสนอว่าเป็นเจ้าของเสียงที่พยานได้ยิน เนื่องจาก
พยานหลักฐานที่อยู่ของทุกคนใช้ไม่ได้ ตำรวจจึงย้อนกลับไปให้ผู้ต้องสงสัยคนเก่า ผู้แปล
ละไม่แปล ‘it was’ เพิ่มคำกริยา ‘เป็น’ ไว้ต้นประโยค และเรียงวลีที่เน้น ‘เสียงของเขา’ ไว้
หลังคำกริยาดังกล่าว การเรียงคำขยาย ‘อาจ’ หน้าวลีที่เน้น และคำเชื่อม ‘ก็ได้’ หลังวลีที่
เน้น ทำให้ประโยคมีความหมายของการนำเสนอตามต้นฉบับ

4) การเปลี่ยนประโยคเป็นวลี

ประโยคในภาษาไทย นอกจากจะเรียงลำดับแบบ ‘ประธาน-กริยา-กรรม’ แล้ว ยัง
เรียงลำดับแบบ ‘เรื่องหลัก-เรื่องขยาย’ ด้วย ดังนั้น การเปลี่ยนประโยคเป็นวลีเพื่อให้เกิด
ความสัมพันธ์ดังกล่าว จึงสอดคล้องกับโครงสร้างประโยคภาษาไทย

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 152:

After all, it's the ones on the window-sill that are really important.

=และถึงยังไง รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่างต่างหากที่สำคัญ

ประโยคนี้นั้นรอยเท้าที่ตำรวจเห็นว่าสำคัญเพียงรอยเดียวจากหลายๆ รอย ผู้แปลละไม่
แปล ‘it's’ และเปลี่ยนประโยคเป็นวลี โดยเรียงเป็นเรื่องหลัก ‘รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบ

หน้าต่าง' และเรื่องขยาย 'ที่สำคัญ' การเติมคำเน้น 'ต่างหาก' หลังวลี 'รอยเท้าที่ติดอยู่ บนขอบหน้าต่าง' ทำให้เกิดการเน้นหนักที่วลีเดียวกับต้นฉบับ

จากการวิเคราะห์ข้างต้น จะเห็นว่าผู้แปลพยายามถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับ ด้วยการปรับโครงสร้างประโยคให้เป็นธรรมชาติในภาษาไทย ทำให้โครงสร้างประโยคใน ตัวบทฉบับแปลสอดคล้องกับโครงสร้างประโยคภาษาไทยมากกว่ารูปแบบโครงสร้างประโยค ภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม สังเกตได้ว่า กลวิธีการแปลในระดับโครงสร้างประโยคเพียง ระดับเดียวไม่สามารถถ่ายทอดความหมายของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ได้ครบถ้วน ทุกประโยค ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลในระดับคำช่วยเสริมความหมายดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยจะ วิเคราะห์ต่อไป

4.2.2 การวิเคราะห์ระดับจุลภาค (คำที่ปรากฏในโครงสร้างประโยค)

นอกเหนือจากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลระดับโครงสร้างประโยคในข้อ 4.2.1 แล้ว ผู้วิจัยยัง วิเคราะห์กลวิธีการแปลระดับคำด้วย จากการวิเคราะห์ พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลระดับคำ รวมทั้งสิ้น 6 วิธี ได้แก่

- 1) การเติมคำเน้น
- 2) การเติมลักษณนาม
- 3) การเติมสรรพนาม
- 4) การใช้ (1) (2) หรือ (3) ร่วมกัน
- 5) การเติมคำซ้ำที่สื่อความหมายเดียวกัน
- 6) ไม่ปรากฏการเน้น แต่มีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้น

รายละเอียดการใช้กลวิธีการแปลระดับคำแสดงในตารางที่ 6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 กลวิธีการแปลระดับคำ

กลวิธีการแปล	จำนวนที่พบใน บทบรรยาย (ครั้ง)	จำนวนที่พบใน บทสนทนา (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)	รวม (ร้อยละ)
1) การเติมคำเน้น	8	9	17	26.98
แหละ	3	2	5	
เอง	3	1	4	
นั่น	1	2	3	
เลย	0	1	1	
ต่างหาก	0	1	1	
นี่	0	1	1	
แน่	1	0	1	
ต้อง	0	1	1	
2) การเติมลักษณนาม	2	13	15	23.81
เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และ ลักษณนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้	2	12	14	
เรียงลักษณนามหลังคำนามนั้นๆ	0	1	1	
3) การเติมสรรพนาม	1	1	2	3.18
เรียงสรรพนามหน้าคำกริยา และคำหรือวลีหลังคำกริยา	0	1	1	
เรียงสรรพนามไว้ต้นประโยค	1	0	1	
4) การใช้ (1) (2) หรือ (3) ร่วมกัน	4	2	6	9.52
เอง / เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้	2	0	2	
เอง / เรียงสรรพนามหน้าคำกริยา และคำหรือวลีหลังคำกริยา	1	0	1	
แหละ / เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้	0	1	1	
ต่างหาก / เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้	0	1	1	
ต่างหาก / เรียงสรรพนามหน้าคำกริยา และคำหรือวลีหลังคำกริยา	1	0	1	
5) การเติมคำซ้ำที่สื่อความหมายเดียวกัน	1	2	3	4.76
คำเน้น 'เท่านั้น' กับคำเน้น 'เพียง'	1	0	1	
คำเน้น 'เท่านั้น' กับคำเน้น 'แต่'	0	1	1	
คำขยาย 'อาจ' กับคำเชื่อม 'ก็ได้'	0	1	1	

กลวิธีการแปล	จำนวนที่พบใน บทบรรยาย (ครั้ง)	จำนวนที่พบใน บทสนทนา (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)	รวม (ร้อยละ)
6) ไม่ปรากฏการเน้น แต่มีการรักษาความหมาย โดยนัย	1	5	6	9.52
คำบอกกรอถาม 'หรือ'	0	1	1	
คำเสริม 'นะ'	0	1	1	
คำเสริม 'นะ'	0	1	1	
คำเสริม 'หรือ'	0	1	1	
คำกริยา 'แทน' ขยายคำกริยา	1	0	1	
คำขยาย 'เพิ่ง' ขยายคำกริยา	0	1	1	
7) ไม่ปรากฏการเน้น ความหมายโดยนัย ไม่ครบถ้วน	3	10	13	20.64
8) เน้นต่างจากต้นฉบับ ความหมายโดยนัย ไม่ครบถ้วน	1	0	1	1.59
รวม	21	42	63	100

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่ามีการใช้กลวิธีการเติมคำเน้นมากที่สุด คือ 17 ครั้ง และมากที่สุดเ็นบทบรรยายด้วย คือ 8 ครั้ง รองลงมาได้แก่การใช้กลวิธีการเติมลักษณะนาม และ การใช้กลวิธีการเติมคำเน้น การเติมลักษณะนาม หรือการเติมสรรพนามร่วมกัน ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะเ็นบทสนทนา พบว่ามีจำนวนการใช้กลวิธีการเติมลักษณะนามมากที่สุด คือ 13 ครั้ง กลวิธีการปรับบทแปลในระดับคำแต่ละวิธีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การเติมคำเน้น

การเติมคำที่มีความหมายเน้นคำหรือความที่อยู่ข้างหน้า ทำให้เกิดการเน้นหนักคำหรือความนั้นในประโยคภาษาไทย คำเน้นที่ปรากฏมีทั้งหมด 8 คำ ดังนี้

1.1) คำเน้น 'แหละ' ใช้ประกอบคำเพื่อเน้นความ เสริมการชี้เฉพาะ มักช่วยเน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 104:

It was then that I went on, goaded by Caroline's gibes, and rendered reckless by my triumph.

=ตอนนั้นแหละที่ผมตัดสินใจพูดออกมา ด้วยแรงยุจากพี่สาว บวกกับความขมใจจากการเล่นชชนะ

หมอเชปปาร์ดต้องการเน้นลำดับเวลาของเหตุการณ์ นอกจากผู้แปลจะวางวลีที่ต้องการเน้นไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนักแล้ว ยังเติมคำเน้น 'แหละ' เน้นวลี 'ตอนนั้น' ที่อยู่ข้างหน้าด้วย

- 1.2) คำเน้น 'เอง' เน้นความไม่ใช่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เมื่อขยายคำนามจะช่วยแสดงว่าผู้หนึ่งหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ เมื่อขยายคำกริยาจะช่วยแสดงว่าผู้กระทำกริยากระทำโดยไม่เกี่ยวกับผู้อื่น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 112:

It was then that I saw Flora.

=ตอนนั้นเองที่ผมมองเห็นฟลอรา

หมอเชปปาร์ดต้องการเน้นลำดับเวลาของเหตุการณ์ นอกจากผู้แปลจะวางวลีที่ต้องการเน้นไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนักแล้ว ยังเติมคำเน้น 'เอง' เน้นวลี 'ตอนนั้น' ที่อยู่ข้างหน้าด้วย

- 1.3) คำเน้น 'นั่น' เน้นความที่รู้จักกันอยู่หรือที่กล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 153:

After all, even if he is a bit balmy, it was a useful tip he gave me about those fingerprints.

=ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นคนไม่เต็มเต็งอยู่บ้าง แต่เรื่องลายนิ้วมือที่เขาบอกผมไว้นั่นมีประโยชน์ไม่น้อย

ตำรวจต้องการเน้นว่าได้ให้เครดิตบัวโรตอย่างยุติธรรมแล้ว เพื่อยืนยันว่าไม่ได้ใช้อคติในการประเมินข้อสันนิษฐานของบัวโรต แม้ว่าผู้แปลจะย้ายลำดับหน้าหลังในประโยค แต่การเติมคำเน้น 'นั่น' เน้นวลี 'เรื่องลายนิ้วมือที่เขาบอกผมไว้' ก็ทำให้เกิดการเน้นหนักที่วลีเช่นเดียวกับต้นฉบับ

- 1.4) คำเน้น 'เลย' ใช้ประกอบคำเพื่อเน้นความที่โดยสิ้นเชิง บอกความให้หนักแน่นขึ้น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 121:

It is not Captain Paton Mademoiselle Flora loves.

=คุณฟลอราไม่ได้รักผู้กองราล์ฟ ปาตันเลย

บัวโรตต้องการยกเลิกรายละเอียดเรื่องราล์ฟ แต่คงข้อมูลเรื่องมีคนหนึ่งที่ฟลอรารัก แม้ว่าผู้แปลจะย้ายลำดับหน้าหลังในประโยค แต่การเติมคำเน้น 'เลย' เน้นคำนาม 'ผู้กองราล์ฟปาตัน' ก็ทำให้ในภาพรวม ประโยคมีการเน้นหนักเช่นเดียวกับต้นฉบับ

- 1.5) คำเน้น 'ต่างหาก' หมายถึงอีกส่วนหนึ่ง หรือ ซึ่งเป็นส่วนอื่น ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งข้อความข้างหน้า

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 152:

After all, it's the ones on the window-sill that are really important.

=และถึงยังไง รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่างต่างหากที่สำคัญ

ตำรวจต้องการแย้งปัวโรต์เรื่องความสำคัญของรอยเท้าอื่นๆ นอกจากรอยบนขอบหน้าต่าง นอกจากผู้แปลจะวางวลีที่ต้องการเน้นไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนักแล้ว ยังเติมคำเน้น 'ต่างหาก' เน้นวลี 'รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่าง' ที่อยู่ข้างหน้า เพื่อให้เกิดการแย้งด้วย

- 1.6) คำเน้น 'นี้' ใช้ประกอบคำหรือความเพื่อให้รู้เฉพาะ

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 122:

It was the strain of that that drove her nearly mad.

=เรื่องนี้สร้างความตึงเครียดให้เธอจนแทบเป็นบ้า

อีกครอรอยต์ต้องการเน้นเรื่องที่ทำให้คุณนายเฟอวาร์สเป็นทุกข์จนนำไปสู่การฆ่าตัวตาย (ถูกแบล็คเมลล์เรื่องวางยาฆ่าสามีตัวเอง) นอกจากผู้แปลจะวางคำที่ต้องการเน้นไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนักแล้ว ยังเติมคำเน้น 'นี้' เน้นคำนาม 'เรื่อง' ที่อยู่ข้างหน้าด้วย

- 1.7) คำเน้น 'แน่' หมายถึงไม่เป็นอื่น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 102:

Anyone would have thought it was Caroline's uncle who had been murdered.

=ใครได้ยินประโยคนี้นี้เข้า ก็คงคิดว่าคนตายเป็นลุงของพี่สาวผมแน่

หมอเชปปาร์ดต้องการเน้นผู้เสียชีวิตสมมติเพื่อประชดประชันพฤติกรรมของแคโรไลน์ แม้ว่าผู้แปลจะย้ายลำดับหน้าหลังในประโยค แต่การเติมคำเน้น 'แน่' เน้นวลี 'ลุงของพี่สาวผม' ก็ทำให้เกิดการเน้นหนักที่วลีเช่นเดียวกับต้นฉบับ

1.8) คำเน้น 'ต้อง' ใช้ประกอบคำเพื่อเน้นความเชิงบังคับ

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 140:

It was the little discrepancy in time that first drew my attention to you—right at the beginning.

= เพราะเวลาที่ขัดกันเพียงนิดเดียวทำให้ผมต้องฟังเสียงคุณหอมมาตั้งแต่ต้น
 บิวโรต์ต้องการเน้นสิ่งทำให้เกิดความสงสัยในตัวหมอเซปปาร์ดี นอกจากผู้แปลจะ
 วางวลีที่ต้องการเน้น 'เวลาที่ขัดกันเพียงนิดเดียว' ซึ่งเป็นสาเหตุ 'ไว้ต้นประโยคให้
 เกิดการเน้นหนักแล้ว ยังเติมคำเน้น 'ต้อง' เน้นวลี 'ฟังเสียงคุณหอม' ในเชิงบังคับให้
 เกิดผลลัพธ์ ทำให้เกิดการเน้นหนักในการชี้ให้เห็นความน่าสงสัยตามต้นฉบับ

2) การเติมลักษณนาม

การเติมลักษณนาม ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของคำหรือวลีที่เน้น และ
 เรียงลำดับให้เกิดการเน้นหนักคำหรือวลีนั้นในประโยคภาษาไทย พบว่ามีทั้งหมด 2
 ลักษณะ ดังนี้

2.1) เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณนามหลังคำกริยา หรือ กลับกันได้ พบว่ามีจำนวนการใช้กลวิธีนี้ในการปรับบทแปลระดับคำมากที่สุด คือ 14 ครั้ง

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 126:

Mrs Ackroyd, I said, was it you who left the silver table open?

= คุณนายเป็นคนเปิดฝาโต๊ะเครื่องเงินทิ้งไว้ใช่ไหมครับ

หมอเซปปาร์ดีคาดคั้นคนที่เปิดฝาโต๊ะเครื่องเงินทิ้งไว้ ผู้แปลเรียงสรรพนาม
 'คุณนาย' หน้าคำกริยา และลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้ในภาพรวม
 ประโยคมีการเน้นหนักเช่นเดียวกับต้นฉบับ

2.2) เรียงลักษณนามหลังคำนามนั้นๆ

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 142:

It is to the murderer I speak.

= ผมจึงขอพูดกับฆาตกรผู้นั้นว่า...

บิวโรต์ทราบตัวคนร้ายแต่ไม่เปิดโปง เพราะต้องการให้สารภาพเอง จึงตั้งใจเน้นคำ
 ว่าฆาตกรเพื่อยืนยันว่าตนทราบจริงๆ ว่าเป็นใคร ผู้แปลเรียงลักษณนาม 'ผู้นั้น' เน้น
 คำนาม 'ฆาตกร'

3) การเติมสรรพนาม

การเติมสรรพนามของคำหรือวลีที่เน้น พบว่ามีทั้งหมด 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1) เรียงสรรพนามหน้าคำกริยา และคำหรือวลีหลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้นหนักคำหรือวลีนั้นในประโยคภาษาไทย

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 139:

Really, of course, it was Ursula Bourne's white apron he saw as she was stealing down to the summer-house.

=แต่จริงๆ แล้วมันเป็นผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ซูลา เบิร์นที่กำลังแอบออกไปที่เรือนพักร้อน

บิวโรต์เน้นสิ่งที่พยานได้เห็นจริงๆ ในคืนเกิดเหตุ ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'มัน' ไว้ต้นประโยค ทำให้เกิดการเน้นหนักที่วลี 'ผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ซูลา เบิร์น'

3.2) เรียงสรรพนามไว้ต้นประโยค

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 116:

I think I can safely say that it was at this moment that a foreboding of the future first swept over me.

=ผมคิดว่าผมน่าจะพูดได้ว่า นั่นเป็นครั้งแรกที่ผมมองเห็นเหตุการณ์ล่วงหน้าขึ้นมาวูบหนึ่ง

หมอเซปาร์ดีเน้นเหตุการณ์ที่เป็นเบาะแสของเรื่อง ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'นั่น' เน้นเหตุการณ์ที่กล่าวไปแล้ว ไว้ต้นประโยค ทำให้เกิดการเน้นหนักที่สรรพนาม 'นั่น' หรือก็คือเหตุการณ์ดังกล่าว

4) การใช้ (1) (2) หรือ (3) ร่วมกัน

ในประโยคหนึ่ง อาจใช้การเติมคำเน้น การเติมลักษณะนาม หรือการเติมสรรพนามร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเน้นหนักที่ความหมายเดียวกับต้นฉบับ

4.1) คำเน้น 'เอง' + เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณะนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 115:

It was of Miss Russell that I had been reminded that night outside the gates of Fernly Park.

=รัสเซลนี่เองคือคนที่ผมนึกถึงในคืนนั้นที่หน้าประตูบ้านเฟิร์นลีย์ปาร์ก

4.2) คำเน้น 'เอง' + เรียงสรรพนามหน้าคำกริยา และคำหรือวลีหลังคำกริยา

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 114:

It was nothing less than a flash of sheer genius that prompted me to ask the question I did.

=มันจึงเป็นความฉลาดของผมเองที่ถามเธอออกไปเลยว่า...

4.3) คำเน้น 'แหละ' + เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 134:

It was you who blackmailed Mrs Ferrars.

=เพราะคุณหมอนั่นแหละที่เป็นคนแบล็คเมล์คุณนายเฟอวาร์ต

4.4) คำเน้น 'ต่างหาก' + เรียงคำนาม สรรพนาม หรือวลีหน้าคำกริยา และลักษณนามหลังคำกริยา หรือกลับกันได้

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 127:

I hear now that it was you who asked to speak to him.

=แต่ผมเพิ่งได้ยินมาว่าคุณต่างหากที่เป็นฝ่ายขอเข้าไปพูดคุยกับเขา

4.5) คำเน้น 'ต่างหาก' + เรียงสรรพนามหน้าคำกริยา และคำหรือวลีหลังคำกริยา

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 106:

No, it was good sound mongoose instinct which took her to our local wood.

=ไม่ใช่แน่ มันเป็นสัญชาตญาณของพังพอนต่างหากที่ชักนำที่สาวผมให้เดินเข้าไปในป่า

- 5) การเติมคำซ้ำที่สื่อความหมายเดียวกัน
 การเติมคำสองคำที่สื่อความหมายใกล้เคียงกัน เมื่อเรียงทั้งสองคำหน้าหลังคำหรือวลีที่เน้น จะทำให้ความหมายของคำหรือวลีนั้นเน้นหนักมากขึ้น

5.1) คำเน้น 'เท่านั้น' กับคำเน้น 'เพียง'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 107:

Had Poirot really come to gain information about Miss Russell, or was it only Caroline's tortuous mind that interpreted everything according to her own ideas?

=ปัวโรต์มาที่นี่เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับรัสเซลจริงหรือ หรือว่าเป็นเพียงการตีความตามความคิดที่วกไปวนมาของพี่สาวผมเท่านั้น

หมอเชปปาร์ดพยายามเน้นความไม่สำคัญของข้อมูลว่าเป็นเพียงข้อสันนิษฐานของแคโรไลน์ ผู้แปลเรียงคำเน้น 'เท่านั้น' ซึ่งเน้นว่าความเห็นของผู้พูดไม่สำคัญ หน้าที่ 'การตีความตามความคิดที่วกไปวนมาของพี่สาวผม' ตามด้วยคำเน้น 'เพียง' เน้นว่าความเห็นของผู้พูดเป็นเรื่องเล็กน้อย ทำให้เกิดการเน้นหนักที่วลีดังกล่าว

5.2) คำเน้น 'เท่านั้น' กับคำเน้น 'แต่'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 124:

See now, mademoiselle, he said very gently, it is Papa Poirot who asks you this.

=คุณพลอร่าครับ เขาพูดเสียงนุ่มนวล มีแต่ลุงปัวโรต์เท่านั้นที่ขอร้องคุณแบบนี้
 ปัวโรต์พยายามทวงความไว้วางใจจากพลอร่า เพราะพลอร่าเจาะจงให้ปัวโรต์สืบคดี ผู้แปลเรียงคำเน้น 'เท่านั้น' ซึ่งเน้นว่าจำนวนจำกัดจำเพาะ หน้าคำนาม 'ลุงปัวโรต์' ตามด้วยคำเน้น 'แต่' ซึ่งเน้นว่าจำกัด ทำให้เกิดการเน้นหนักที่คำนามดังกล่าว

5.3) คำขยาย 'อาจ' กับคำเชื่อม 'ก็ได้'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 154:

It's just possible that it was his voice Mr Raymond heard talking to Mr Ackroyd asking for money which Mr Ackroyd refused.

=อาจเป็นเสียงของเขาก็ได้ที่เรย์มอนด์ได้ยินว่าพูดคุยอยู่กับคุณแอ็ครอยด์—
 เรียกร้องเอาเงินแต่ถูกคุณแอ็ครอยด์ปฏิเสธ

เนื่องจากพยานหลักฐานที่อยู่ของทุกคนใช้ไม่ได้แล้ว ตำรวจจึงพยายามตั้งประเด็น กลับไปที่ผู้ต้องสงสัยคนเดิม ผู้แปลเรียงคำขยาย 'อาจ' ซึ่งบอกความคาดคะเน หน้า วลี 'เป็นเสียงของเขา' ตามด้วยคำเชื่อม 'ก็ได้' ซึ่งบอกความเป็นไปได้ ทำให้เกิดการ เน้นหนักที่วลีดังกล่าว

- 6) ไม่ปรากฏการเน้น แต่มีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้น ผู้แปลพยายามรักษาความหมายตามต้นฉบับ ด้วยคำที่ปรากฏทั้งหมด 6 คำ ดังนี้

6.1) คำบอกการถาม 'หรือ'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 119:

Was it Ralph who told you?

=ราล์ฟบอกคุณหรือคะ

ปัวโรต์ทราบว่าเออร์ซูลาแต่งงานกับราล์ฟ แต่เนื่องจากทั้งคู่แต่งงานกันอย่างลับๆ เออร์ซูลาจึงอนุมานทันทีว่าราล์ฟเป็นคนบอก ผู้ถามมีข้อสันนิษฐานในใจอยู่แล้ว และต้องการเพียงคำยืนยัน ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้น แต่เติมคำบอกการถาม 'หรือ' ซึ่งใช้เมื่อผู้ถามทราบเรื่องราวมาบ้างแล้ว และต้องการถามเพื่อความแน่ใจเท่านั้น ผู้ถามจึงคาดว่าผู้ตอบจะตอบรับเท่านั้น

6.2) คำเสริม 'นะ'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 148:

Sure it was no one you know?

=คุณหมอแน่ใจนะครับว่าไม่ใช่คนรู้จัก

หมอเชปปาร์ดจำรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ชายแปลกหน้าไม่ได้ แต่ตำรวจต้องการตีวง ให้แคบลง จึงพยายามกระตุ้นหมอเชปปาร์ดให้ทบทวนอีกครั้ง เช่น ทำให้นึกถึงใคร ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้น แต่ใช้ประโยคถามให้ตอบ 'แน่ใจนะ' แสดงความสงสัย และต้องการให้ผู้ตอบทบทวนคำตอบ ทำให้ในภาพรวม ประโยคยังมีความหมาย ตามต้นฉบับ

6.3) คำเสริม 'นะ'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 118:

It was M. Poirot he wanted to see, she said

=เขาอยากพบคุณปัวโรตนะ พี่สาวผมตอบ

หมอเชปปาร์ดเข้าใจว่ามีคนมาหาเพราะต้องการพบตน แต่จริงๆ ไม่ใช่ แคโรไลน์จึงเน้นคนที่แขกต้องการพบจริงๆ ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้น แต่เติมคำเสริม 'นะ' ซึ่งใช้แสดงความเห็นแย้งของผู้พูดต่อความคิดความเชื่อของผู้ฟัง ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งประโยคหรือวลีก่อนหน้า

6.4) คำเสริม 'หรือก'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 120:

It wasn't Annie who told me

=แอนนี่ไม่ได้บอกพี่หรือกจะ

หมอเชปปาร์ดเข้าใจว่าแอนนี่บอกเรื่องคุณนายเพอวาร์สเสียชีวิตขณะนอนหลับ แต่จริงๆ ไม่ใช่ แคโรไลน์จึงยกเลิกเรื่องแอนนี่ แต่คงเรื่องมีคนเล่าเรื่องดังกล่าว ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้น แต่เติมคำเสริม 'หรือก' ซึ่งใช้แสดงการกล่าวแย้งของผู้พูด ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งประโยคหรือวลีก่อนหน้า

6.5) คำกริยา 'แทน' ขยายคำกริยา

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 99:

It was the secretary who answered

=เรย์มอนด์ตอบแทน

ตำรวจถามพันตรีปลันต์เรื่องสถานที่เก็บอาวุธสังหาร แต่เลขานุการของแอ็กครอยด์ตอบแทนพันตรีปลันต์ เพราะชำนาญเรื่องภายในบ้านของเจ้านายมากกว่า ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้น แต่เติมคำกริยา 'แทน' ซึ่งหมายถึงบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ในฐานะของอีกบุคคลหนึ่ง ขยายคำกริยา 'ตอบ' ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งประโยคหรือวลีก่อนหน้า

6.6) คำขยาย 'เพิ่ง' ขยายคำกริยา

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 138:

It wasn't till later that I noticed it was gone

=ผมเพิ่งสังเกตว่ามันหายไปในช่วงหลัง

บิวโรต์ถามเรื่องจดหมายที่ระบุชื่อผู้แบล็คเมล์สูญหาย หมอเชปปาร์ดต้องการกันตนเองออกจากการเป็นผู้ต้องสงสัย จึงเน้นเวลาที่สังเกตว่าจดหมายหายว่าไม่ใช่ขณะพบศพ ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้น แต่เติมคำขยาย 'เพิ่ง' ซึ่งใช้แสดงว่ากริยานั้น

เกิดขึ้นได้ไม่นาน ขยายคำกริยา 'สังเกต' ทำให้ในภาพรวม ประโยคยังมีความหมายตามต้นฉบับ

- 7) ไม่ปรากฏการเน้น ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน
ไม่พบว่ามีการรักษาการเน้นของประโยคเคลิฟต์ และไม่พบว่ามีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 123:

No, no, it is not the insanity that I suffer from.

=เปล่าครับ ผมไม่ได้เสียสติ

บิวโรต์ต้องการยกเลิกข้อมูลเรื่องตัวเองเป็นบ้า ผู้แปลไม่ได้รักษาการเน้นหรือความหมายที่สื่อผ่านการเน้น แต่มีข้อสังเกตว่า หากคงการเน้นความหมายตามต้นฉบับสำหรับการกล่าวถึงอาการทางจิตในบทสนทนา ตัวอย่างเช่น 'ไม่ใช่วิกัลจิริตนั่นเองครับที่ผมเป็น' อาจไม่เป็นธรรมชาติสำหรับผู้อ่านในภาษาปลายทาง

- 8) เน้นต่างจากต้นฉบับ ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน
พบว่ามีการรักษาการเน้นของประโยคเคลิฟต์ หรือมีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้น แต่การเน้นนั้นแตกต่างจากต้นฉบับ ทำให้ความหมายผิดเพี้ยน

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 103:

It was when we were sitting down to lunch that Caroline remarked, with would-be unconcern.

=ตอนที่เรานั่งลงรับประทานอาหารกลางวัน พี่สาวผมก็พูดเปรยๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมาอีก

หมอเซปป์าร์ดเน้นเวลาเพราะต้องการแสดงความเร็วในการได้ข้อมูลของแคโรไลน์ นั่นคือ ต้องการข้อมูลตอนเช้า ได้ข้อมูลครบตอนกลางวัน ผู้แปลเติมคำเน้น 'อีก' เน้นประโยค 'พี่สาวผมพูดเปรยๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมา' แต่ไม่เน้นเวลา ทำให้ความหมายเกี่ยวกับความเร็วในการได้ข้อมูลของแคโรไลน์หายไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม พบว่าผู้แปลนวนิยายเรื่องนี้ใช้กลวิธีการแปลสองระดับ คือ (1) ระดับโครงสร้างประโยค และ (2) ระดับคำ เพื่อถ่ายทอดความหมายของประโยคเคลิฟต์ในต้นฉบับ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ให้ถูกต้องครบถ้วนที่สุด ในระดับโครงสร้างประโยค พบว่ามีกรณณ์ลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับมากกว่าย้ายลำดับหน้าหลัง เพราะการรักษาลำดับหน้าหลังตามโครงสร้างประโยคเคลิฟต์สอดคล้องกับโครงสร้างประโยคภาษาไทยที่น่าเสนอเรื่องหลักไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนักที่ความหมายโดยนัยที่สื่อความให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้ ผู้แปลใช้กลวิธีการปรับบทแปลเป็นหลัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

ผู้แปลพยายามปรับภาษาที่ใช้ให้เป็นธรรมชาติแก่ผู้อ่านในภาษาปลายทาง โดยพบว่ามีการหาประธานหรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธานมากที่สุด ส่วนในระดับคำ นอกจากผู้แปลจะเติมคำเน้นเป็นหลัก และเสริมด้วยลักษณนามแล้ว ยังมีการใช้คำศัพท์เพื่อรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้น กรณีไม่มีการเน้นความในประโยคที่ชัดเจน และหากการเน้นความตามประโยคเคลือบขัดกับธรรมชาติของภาษาปลายทาง ผู้แปลเลือกที่จะไม่รักษาการเน้นนั้น แต่จะพยายามรักษาความหมายในตัวบทต้นฉบับด้วยภาษาที่เป็นธรรมชาติและเข้าใจง่ายแก่ผู้อ่านในภาษาปลายทาง

บทที่ 5

บทสรุป

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะสรุปและอภิปรายผลโดยทบทวนวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการค้นคว้าวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอประโยชน์และข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการแปลและแนวทางการวิจัยต่อจากงานวิจัยนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประมวลกลวิธีการแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยใช้นวนิยายเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของเอกาธา คริสตี้ และหนังสือแปลเรื่อง *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์* ของพิรุณรัตน์ เป็นกรณีศึกษา ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในกรณีศึกษา ใช้กลวิธีการแปลสองระดับเพื่อรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นของประโยคเคล็ฟต์ ดังนี้

5.1.1 ระดับโครงสร้างประโยค

การจัดการกับปัญหาการแปลโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทต้นฉบับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเน้นหนักเฉพาะคำหรือวลีที่ตามหลัง It + a form of the verb 'be' แต่มาก่อนอนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วย 'Who' 'That' หรือ 'Which' เพื่อสื่อความหมายที่นอกเหนือจากความหมายที่ได้จากโครงสร้างประโยคปกติ เช่น เจาะจงสิ่งเดียวจากหลายๆ สิ่ง สร้างความหมายแย้ง (Contrast) กับข้อความก่อนหน้า เน้นความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือของข้อมูล เป็นต้น กลวิธีการแปลระดับโครงสร้างประโยคมี 2 แนวทาง ดังนี้

1) การรักษาโครงสร้างประโยคตามต้นฉบับ

การแปลลักษณะนี้ ผู้แปลจะคงรูปแบบโครงสร้างประโยคในตัวบทฉบับแปลตามรูปแบบโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ โดยเฉพาะการแปลคำว่า 'it' เป็น 'มัน' และการเรียงคำในประโยคตามตัวบทต้นฉบับ โดยวางคำหรือวลีที่เน้นหลังสรรพนาม 'มัน' และวิกรรตถกิริยา 'คือ' หรือ 'เป็น' การเน้นหนักจะเกิดขึ้นเพราะ (1) สอดคล้องกับการลำดับคำในภาษาไทย ซึ่งเน้นหนักที่ต้นประโยคมากกว่าส่วนอื่น และ (2) โครงสร้างที่มีสรรพนาม 'มัน' ตามด้วยวิกรรตถกิริยา 'คือ' หรือ 'เป็น' แสดงลักษณะการเน้นย้ำคำนามที่ตามหลังคำกริยาดังกล่าว จากการศึกษา พบการใช้กลวิธีนี้น้อยมาก เพียง 3 ครั้งจากทั้งหมด 63 ครั้ง เนื่องจาก แม้ว่าในบางประโยคของภาษาไทย สรรพนาม 'มัน' สามารถอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยคได้โดยไม่สื่อความหมายถึงสิ่งใด แต่โดยทั่วไป การใช้สรรพนามในภาษาไทยต้องคำนึงถึงความสนิทสนม ฐานะทางสังคม และลำดับอาวุโสของคู่สนทนาหรือของคนที่กำลังพูดถึง ซึ่งสรรพนาม 'มัน' ใช้แทนผู้ที่เรารู้จักถึง สำหรับ

ผู้ใหญ่เรียกผู้น้อย สำหรับเรียกผู้อื่นอย่างไม่ยกย่อง และสำหรับเรียกสัตว์หรือสิ่งอื่นทั่วไป ดังนั้น การแปลสรรพนาม 'it' แบบไม่ได้แทนสิ่งใดว่า 'มัน' จึงไม่สามารถทำได้ในทุกกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่กล่าวถึงบุคคล อย่างไรก็ตาม พบว่า ในการแปลตรงตัวที่ใช้สรรพนาม 'มัน' ทั้ง 3 ประโยค คำนามหรือนามวลีที่ปรากฏในตำแหน่งการเน้นของประโยคทั้ง 3 ประโยค มีความหมายเกี่ยวกับนามธรรมและวัตถุสิ่งของ ดังที่แสดงไว้ในข้อความต่อไปนี้

ตัวอย่างการแปลสรรพนาม 'it' ว่า 'มัน' ตรงตัว จากภาคผนวกหน้า 106:

No, it was good sound mongoose instinct which took her to our local wood.

=ไม่ใช่แน่ มันเป็นส่วนสัญชาตญาณของพังพอนต่างหาก ที่ชักนำพี่สาวผมให้เดินเข้าไปในป่า ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'มัน' ไว้ต้นประโยค หน้าคำกริยา 'เป็น' มีวลีที่ต้องการเน้น 'สัญชาตญาณของพังพอน' ตามหลังคำกริยาดังกล่าว สามารถเทียบเคียงรูปแบบโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ (It + was + good sound mongoose instinct) ได้

ตัวอย่างการแปลสรรพนาม 'it' ว่า 'มัน' ตรงตัว จากภาคผนวกหน้า 114:

It was nothing less than a flash of sheer genius that prompted me to ask the question I did.

=มันจึงเป็นความฉลาดของผมเองที่ถามเธอออกไปเลยว่า...

ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'มัน' ไว้ต้นประโยค หน้าคำกริยา 'เป็น' มีวลีที่ต้องการเน้น 'ความฉลาดของผม' ตามหลังคำกริยาดังกล่าว สามารถเทียบเคียงรูปแบบโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ (It + was + a flash of sheer genius) ได้

ตัวอย่างการแปลสรรพนาม 'it' ว่า 'มัน' ตรงตัว จากภาคผนวกหน้า 139:

Really, of course, it was Ursula Bourne's white apron he saw as she was stealing down to the summer-house.

=แต่จริงๆ แล้วมันเป็นผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ซูลา เบิร์นที่กำลังแอบออกไปที่เรือนพัก ร้อน

ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'มัน' ไว้ต้นประโยค หน้าคำกริยา 'เป็น' มีวลีที่ต้องการเน้น 'ผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ซูลา เบิร์น' ตามหลังคำกริยาดังกล่าว สามารถเทียบเคียงรูปแบบโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ (It + was + Ursula Bourne's white apron) ได้

ตัวอย่างการแปลสรรพนาม 'it' ว่า 'มัน' ตรงตัวไม่ได้ จากภาคผนวกหน้า 118:

It was M. Poirot he wanted to see, she said.

=เขาอยากพบคุณปัวโรตนี่ะ พี่สาวผมตอบ

ถ้าแปลประโยค 'It was M. Poirot he wanted to see' โดยใช้สรรพนาม 'มัน' ตรงตัวว่า 'มันเป็นคุณปัวโรต์ที่เขาอยากพบนะ' จะเห็นได้ว่าเป็นภาษาไทยที่ไม่เป็นธรรมชาติ

2) การปรับโครงสร้างประโยคใหม่

การแปลลักษณะนี้เกี่ยวข้องกับการเรียงคำในประโยคเพื่อให้เกิดการเน้นหนักในภาษาไทย อาศัยการปรับองค์ประกอบหลักของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ ได้แก่ (1) ประโยคหลักที่มีลักษณะ It + A form of the verb 'be' + Noun/Phrase ที่เน้น และ (2) อนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วย 'Who' 'That' หรือ 'Which' เพื่อให้สื่อความหมายโดยนัยของประโยคเคลิฟต์ จากการศึกษาค้นคว้าการใช้กลวิธีนี้มากที่สุด คือ 60 ครั้งจากทั้งหมด 63 ครั้ง และพบการปรับบทแปลด้วยวิธีการต่างๆ 4 วิธี ตามที่ได้กล่าวไว้โดยละเอียดในบทที่ 4: ผลการวิจัย ข้อ 4.2.1 โดยมีจำนวนการใช้กลวิธีการหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธานมากที่สุด คือ 44 ครั้งจากทั้งหมด 60 ครั้ง

5.1.2 ระดับคำศัพท์

นอกจากผู้แปลจะจัดการกับปัญหาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในระดับโครงสร้างประโยค ตามข้อ 5.1.1 แล้ว ยังมีการใช้กลวิธีการแปลในระดับคำศัพท์ด้วย ตามที่ได้กล่าวไว้โดยละเอียดในบทที่ 4: ผลการวิจัย ข้อ 4.2.2 ดังนี้

- 1) การเติมคำเน้น เช่น 'เอง' 'เลย' 'แหละ' ฯลฯ
- 2) การเติมลักษณนาม
- 3) การเติมสรรพนาม
- 4) การใช้ (1) (2) หรือ (3) ร่วมกัน
- 5) การเติมคำซ้ำที่สื่อความหมายเดียวกัน เช่น 'เท่านั้น' กับ 'เพียง' ฯลฯ
- 6) ไม่ปรากฏการเน้น แต่มีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้น เช่น 'หรือ' 'นะ' 'หรอก' ฯลฯ

จากการสรุปกลวิธีการแปลข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ดังนี้

- 1) พิจารณาหาประธานจริงของประโยค แล้วปรับองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์เป็นคำหรือวลี ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค ถ้าประธานจริงอยู่ในประโยคหลัก ให้ปรับคำหรือวลีที่เน้นเป็นประธาน ถ้าประธานจริงเป็นคำนาม สรรพนาม หรือวลีในอนุประโยค ให้ปรับคำนาม สรรพนาม หรือวลีนั้นเป็นประธาน

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 98:

It was Raymond who went upstairs on this errand.

=เรย์มอนด์เป็นคนรับหน้าที่นี้

ผู้แปลละไม่แปล 'It was' และใช้คำนามที่ได้จากประโยคหลัก 'เรย์มอนด์' ทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา 'เป็น'

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 101:

To tell the truth, it was precisely my sister Caroline who was the cause of my few minutes' delay.

=บอกความจริงให้ก็ได้ ตัวการที่ทำให้ผมต้องทำเป็นไอ้เอ้อยู่ที่ห้องโถงครู่ใหญ่ก็คือพี่แคโรไลน์ ของผมนั่นแหละ

ผู้แปลใช้วลีที่ได้จากอนุประโยค 'ตัวการที่ทำให้ผมต้องทำเป็นไอ้เอ้อยู่ที่ห้องโถงครู่ใหญ่' ทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา 'คือ'

- 2) ละประธานของประโยค เรียงคำกริยาไว้ต้นประโยค แล้วปรับคำหรือวลีที่เน้นเป็นคำหรือวลี ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือส่วนเติมเต็มของคำกริยานั้น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 154:

It's just possible that it was his voice Mr Raymond heard talking to Mr Ackroyd asking for money which Mr Ackroyd refused.

=อาจเป็นเสียงของเขาก็ได้ที่เรย์มอนด์ได้ยินว่าพูดคุยอยู่กับคุณแอ็ครอยด์—เรียกเรื่องเอาเงินแต่ถูกคุณแอ็ครอยด์ปฏิเสธ

ผู้แปลละไม่แปล 'it was' เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ไว้ต้นประโยค และเรียงวลีที่เน้น 'เสียงของเขา' ไว้หลังคำกริยาดังกล่าว ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม

- 3) เปลี่ยนประโยคเป็นวลี ปรับคำหรือวลีที่เน้นเป็นคำหรือวลี ทำหน้าที่เป็นเรื่องหลัก เรียงไว้ต้นประโยค แล้วปรับองค์ประกอบที่เหลือเป็นเรื่องขยาย

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 152:

After all, it's the ones on the window-sill that are really important.

=และถึงยังไง รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่างต่างหากที่สำคัญ

ผู้แปลละไม่แปล 'it's' และเปลี่ยนประโยคเป็นวลี โดยเรียงเป็นเรื่องหลัก 'รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่าง' และเรื่องขยาย 'ที่สำคัญ'

- 4) ใช้คำศัพท์ช่วยเน้น หรือช่วยเสริมความหมายที่สื่อผ่านการเน้น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 112:

It was then that I saw Flora.

= ตอนนั้นเองที่ผมมองเห็นฟลอรา

นอกจากผู้แปลจะวางวลีที่ต้องการเน้นไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนักแล้ว ยังเติมคำเน้น 'เอง' เน้นวลี 'ตอนนั้น' ที่อยู่ข้างหน้าด้วย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ตามความเห็นของเดอลีส (1988: 53-68) ผู้แปลต้องทำความเข้าใจความหมายของตัวบทต้นฉบับอย่างถ่องแท้ก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอดความหมายนั้นไปยังอีกภาษาหนึ่งได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเทียบเท่ากันทางความหมายกับตัวบทต้นฉบับ การทำความเข้าใจนั้นต้องทำความเข้าใจทั้งคำ ประโยค และตัวบทโดยรวม ประกอบกับการตีความบริบทและสถานการณ์การใช้ภาษาร่วมด้วย ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่าในภาพรวม ผู้แปลได้พยายามรักษาความหมายที่เกิดจากการใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นข้อมูลเฉพาะส่วนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ใช้คำศัพท์ช่วยเน้นหรือเสริมความหมาย หรือเรียงลำดับความในประโยคใหม่เพื่อให้เกิดการเน้นหนักตามขนบในภาษาไทย เป็นต้น แต่ก็พบด้วยว่าผู้แปลอาจทำความเข้าใจและตีความเจตนาของประโยคเคลิฟต์บางประโยคไม่ถึงถ้วน หรืออาจขาดการตรวจสอบ (Verification) หรืออาจเลือกคำและเรียบเรียงเนื้อความไม่เหมาะสม ทำให้ถ่ายทอดความหมายตกหล่นหรือผิดเพี้ยนไป เช่น

ตัวอย่างจากภาคผนวกหน้า 137:

It was while I was standing at the corner of the terrace that I heard Ackroyd's voice speaking to that secretary of his.

= พอผมมายืนที่มุมเฉลียงก็ได้ยินเสียงแก็กครอยด์พูดกับเลขาฯ ของเขา

ประโยคเคลิฟต์ข้างต้นเน้นวลี 'while I was standing at the corner of the terrace' เพราะผู้พูดมีเจตนาที่จะสรรภาพว่า ตนโกหกเรื่องสถานที่ขณะได้ยินเสียงของผู้ตาย หลังโดนนักสืบทักท้วง ผู้พูดจึงเน้นว่าจริงๆ แล้ว ตนยืนอยู่ที่ไหนตอนได้ยินเสียง การที่ผู้แปลใช้ 'พอ...ก็...' เล่าเหตุการณ์ตามลำดับและละไม่แปล 'it was' แสดงให้เห็นว่าผู้แปลไม่ได้เน้นช่วงเวลาดังกล่าว และไม่ได้รักษาความหมายโดยนัยที่เกิดจากการใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นช่วงเวลาดังกล่าวเลย ทั้งนี้ ถ้าผู้แปลละไม่แปล 'it was' ก็ควรเติมคำเน้นด้วย เพื่อให้เกิดการเน้นหนักวลีตามต้นฉบับ 'ตอนยืนอยู่มุมเฉลียงนั่นแหละ ที่ผมได้ยินแก็กครอยด์พูดกับเลขาฯ ของเขา'

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลเพียงถ่ายทอดความหมายของประโยคที่ว่า 'While I was standing at the corner of the terrace, I heard Ackroyd's voice speaking to that secretary of his.' เท่านั้น ยังขาดความหมายโดยนัยที่เกิดจากการใช้โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีวิัจจนกรรม ผู้แปลต้องตีความเจตนาของผู้พูดในการใช้ประโยคเคลิฟต์สำหรับบริบทสถานการณ์เสียก่อน ทำไมผู้พูดถึงต้องเน้นช่วงเวลาในบทสนทนาที่ผู้พูด

ต้องการจะสื่ออะไร เพื่อจะได้เข้าใจและตีความประโยคนี้อย่างถูกต้อง แล้วจึงเลือกคำแปล (Solution) ที่ถ่ายทอดความได้ตรงตามการตีความนั้น

ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปราณี พุ่มบางป่า (2552: 73) อ้างอิงทฤษฎี Skopostheorie ของไรส์และแฟร์เมียร์ (1984) ที่กล่าวว่า การแปลต้องยึดหน้าที่ของงานแปลเป็นสำคัญ เพื่ออธิบายว่า เนื่องจากกรณีศึกษาของงานวิจัยเป็นต้นบทประเภทให้ข้อมูล มีหน้าที่บรรยายสิ่งต่างๆ และงานแปลต้นบทประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะรักษาเนื้อหาและความหมาย ดังนั้น การปรับบทแปลจึงเป็นกลวิธีที่เหมาะสมในการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในต้นบทประเภทนี้ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพราะทำให้สามารถถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนที่สุด โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบทางภาษา เมื่อพิจารณาเฉพาะการศึกษากลวิธีการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ ปราณี พุ่มบางป่า (59) พบการใช้กลวิธีการปรับบทแปลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.31 ใกล้เคียงกับผลการวิจัยนี้ ซึ่งพบการใช้กลวิธีการปรับบทแปลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.24 ทั้งนี้ ปราณี พุ่มบางป่า (60-62) พบการปรับบทแปล 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ปรับเป็นประโยคละประธาน โดยปรับส่วนต้นของประโยคเป็นคำนามหรือนามวลี และส่วนท้ายของประโยคในรูป Wh-clause เป็นส่วนขยายคำนามหรือนามวลีดังกล่าว

ตัวอย่างจากงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า:

But it is a rare economist who will not be enthusiastic about the merits of free trade.

=แต่ไม่มีกี่คนเท่านั้นที่จะไม่สนับสนุนการค้าเสรีอย่างแข็งขัน

- 2) ปรับส่วนต้นของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน และส่วนท้ายของประโยคในรูป Wh-clause เป็นส่วนหนึ่งของภาคแสดง

ตัวอย่างจากงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า:

Unfortunately, it's in the nature of public companies that shareholders tend to be widely dispersed.

=แต่โชคร้ายที่ธรรมชาติของบริษัทมหาชนแปลว่าผู้ถือหุ้นมักจะกระจายตัวกันมาก

- 3) ปรับส่วนท้ายของประโยคในรูป Wh-clause เป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นประธาน และส่วนต้นของประโยคเป็นนามวลี ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของวิกตรรกิริยา

ตัวอย่างจากงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า:

But it's his role as the founder of game theory that interests us here.

=แต่สิ่งที่เราสนใจในที่นี้คือบทบาทของเขาในฐานะผู้ให้กำเนิดทฤษฎีเกม

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยเบื้องต้น จะเห็นว่างานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า (2552) มีกลวิธีการปรับบทแปลที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ 2 วิธี จาก 4 วิธี ได้แก่ ข้อ (2) และ (3) คือ การหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธาน ส่วนข้อ (1) คือ การละประธานของประโยค โดยไม่พบกลวิธีการเพิ่มคำในประโยคเป็นประธาน และการเปลี่ยนประโยคเป็นวลีในงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า ทั้งนี้ เนื่องจากงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า ไม่ได้แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณไว้ สำหรับกลวิธีการปรับบทแปลแต่ละวิธี รวมถึงไม่ได้แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคำศัพท์ไว้ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยในเชิงปริมาณและในระดับคำได้ว่ากลวิธีการปรับบทแปลแต่ละวิธีมีจำนวนการใช้ในงานแปลตัวบทประเภทให้ข้อมูลและตัวบทนวนิยายสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร และกลวิธีการแปลระดับคำในงานแปลตัวบทประเภทให้ข้อมูลและตัวบทนวนิยายเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ในอีกงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาเฉพาะการศึกษากลวิธีการแปลประโยคเคล็ฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย อัญชลี สิงห์น้อย (2553: 78) อธิบายว่า เนื่องจากภาษาไทยมีโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์อยู่แล้ว การแปลแบบตรงตัวจึงเป็นกลวิธีที่เหมาะสม แต่ก็พบด้วยว่า ผู้แปลใช้โครงสร้างประโยคภาษาไทยหลายรูปแบบในการแปลโครงสร้างประโยคเคล็ฟต์ โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบในตัวบทต้นฉบับ และได้แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณไว้ด้วย ดังนี้

1) การแปลแบบเสรี

1.1) การใช้โครงสร้างประโยคปกติ พบในอัตราส่วนร้อยละ 34.44

ตัวอย่างจากงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย:

It is an iron horse that steamed its way across the American plain.

=ม้าเหล็ก (Iron horse) ฟันไผพวยพุ่งวิ่งตัดท้องทุ่งของอเมริกา

1.2) การใช้โครงสร้างวลี พบในอัตราส่วนร้อยละ 1.11

ตัวอย่างจากงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย:

It's a place I like to go when the weather is nice.

=ที่ที่ผมชอบไปตอนอากาศดี

2) การแปลแบบสื่อความ

2.1) ใช้โครงสร้างประโยคปรากฏ ด้วยคำกริยา 'มี' พบในอัตราส่วนร้อยละ 3.33

ตัวอย่างจากงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย:

...it was someone who was following her.

=มีบางคนกำลังตามเธออยู่

2.2) ใช้โครงสร้างประโยคเคลิฟต์ที่ขึ้นต้นด้วย Wh พบในอัตราส่วนร้อยละ 3.33

ตัวอย่างจากงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย:

It was Anthea who was deputed to accompany her.

=คนที่ได้รับมอบหมายให้นำทางคือแอนเธีย

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยเบื้องต้น จะเห็นว่างานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย (2553) มีกลวิธีการปรับบทแปลที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ 2 วิธี จาก 4 วิธี ได้แก่ ข้อ (1.1) และ (2.2) คือ การหาประธาน หรือการปรับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเป็นประธาน ซึ่งอัตราส่วนการใช้ที่พบในงานวิจัยนี้สูงกว่าที่พบในงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย ส่วนข้อ (1.2) คือ การเปลี่ยนประโยคเป็นวลี ซึ่งอัตราส่วนการใช้ที่พบในงานวิจัยนี้สูงกว่าเช่นกัน ทั้งนี้ จะเห็นว่างานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย ไม่มีการใช้กลวิธีการเพิ่มคำในประโยคเป็นประธาน และการละประธานของประโยค ขณะเดียวกัน งานวิจัยนี้ก็ไม่มีการใช้โครงสร้างประโยคปรากฏ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย วิเคราะห์ข้อมูลหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วนหลากหลายชนิดและมีขอบเขตของการศึกษาค่อนข้างกว้าง ในขณะที่งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะตัวบทนวนิยายเรื่องเดียว อีกทั้งยังเป็นนวนิยายสืบสวนสอบสวนซึ่งเน้นการปิดบังข้อมูลด้วยการเน้นข้อมูลเฉพาะส่วน การเปรียบเทียบในเชิงปริมาณนี้จึงอาจถือได้ว่าเป็นเพียงการตั้งข้อสังเกตอย่างกว้างๆ ถึงความเป็นไปได้ของกลวิธีการแปลลักษณะต่างๆ มากกว่าจะใช้ตัดสินให้แน่ชัดได้ว่ากลวิธีใดมักใช้ในการแปลประโยคเคลิฟต์ที่มีประธานเป็น Dummy 'it' เป็นภาษาไทย

สำหรับงานวิจัยนี้ กรณีศึกษาของงานวิจัยเป็นตัวอย่างประเภทเน้นการแสดงออกหรือตัวบทนวนิยาย มีหน้าที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนและสร้างอารมณ์ความรู้สึกในผู้อ่าน โดยอารมณ์ความรู้สึกคือเครื่องมือที่ผู้เขียนใช้ในการนำพาผู้อ่านไปสู่ความหมายของตัวบท ซึ่งรูปแบบทางภาษาช่วยให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว หมายความว่า รูปแบบทางภาษามีความสำคัญในการสื่อความหมายและอารมณ์ความรู้สึก งานแปลตัวบทประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะรักษาความหมายแฝงในอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนถ่ายทอดผ่านรูปแบบทางภาษา การถ่ายทอดความหมายของตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จึงแตกต่างตัวบทประเภทอื่น เพราะต้องพิจารณารูปแบบทางภาษาประกอบ สำหรับกรณีศึกษาเรื่อง *The Murder of Roger Ackroyd* ของงานวิจัยนี้ ประโยคเคลิฟต์มีส่วนช่วยปกปิดอำพรางตัวตนของฆาตกรและข้อมูลที่จะนำไปสู่การเปิดเผยความจริงก่อนเวลาอันควร ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความประหลาดใจ (Surprise) ให้แก่ผู้อ่านในตอนท้าย อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยกรณีศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการปรับบทแปลเป็นส่วนใหญ่ และไม่ได้รักษารูปแบบโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ในการถ่ายทอดความหมาย เนื่องจากไม่สามารถเทียบเคียงโครงสร้างประโยคภาษาไทยกับโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ได้พอดีทุกครั้ง การเน้นรักษารูปแบบโครงสร้างประโยคเคลิฟต์อาจทำให้บทแปลที่ได้มีความหมายไม่ตรงตามต้นฉบับหรือไม่เป็นธรรมชาติในภาษาไทย แต่ผู้แปลพยายามรักษาความหมายที่เกิดจากการใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นหนักข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ หมายความว่า ในการถ่ายทอดความหมายของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ในตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก ผู้แปลไม่จำเป็นต้องรักษารูปแบบโครงสร้างประโยคเคลิฟต์เสมอไป แต่ต้องรักษาหน้าที่และเจตนาในการสื่อสารของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์ เช่น การเน้นให้เกิดความหมายแย้ง การเจาะจงสิ่งหนึ่งจากหลายๆ สิ่ง เป็นต้น และถ้าการรักษา

รูปแบบทางภาษาทำให้ความหมายของโครงสร้างประโยคเคลิฟต์เปลี่ยน ผู้แปลอาจจำเป็นต้องปรับบทแปล เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของงานแปลด้วยทฤษฎีประเภทเน้นการแสดงออก และเพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลมีปฏิกิริยาตอบสนองใกล้เคียงกับผู้อ่านต้นฉบับ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า ในการปรับบทแปลดังกล่าว ผู้แปลใช้การเน้นคำเน้นความในประโยคภาษาไทย โดยใช้กลวิธีการปรับบทแปลในระดับโครงสร้างประโยคและระดับคำร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ การแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย จึงมีแนวทางการแปลไม่แตกต่างจากในตัวบทประเภทให้ข้อมูล ในงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า (2552) มากนัก กล่าวคือ กลวิธีการปรับบทแปลย่อยบางส่วนในงานวิจัยทั้งสองชิ้นมีความสอดคล้องกัน แต่มีแนวทางการแปลแตกต่างจากในตัวบทนวนิยาย ในงานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย (2553) มาก โดยเฉพาะสัดส่วนระหว่างการแปลแบบตรงตัวกับการปรับบทแปล อีกทั้งยังมีกลวิธีการปรับบทแปลย่อยบางส่วนแตกต่างกันด้วย ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า งานวิจัยของอัญชลี สิงห์น้อย เทียบเคียงรูปแบบทางภาษาเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นที่ลักษณะการเน้น ส่วนความสอดคล้องกันบางประการระหว่างงานวิจัยนี้ก็กับงานวิจัยของปราณี พุ่มบางป่า น่าจะเป็นเพราะภาษาไทยมีระเบียบแบบแผนแตกต่างจากภาษาอังกฤษในรายละเอียด ผู้แปลจึงต้องแก้ปัญหาอันเกิดจากความแตกต่างของภาษานั้น ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบโครงสร้างของภาษาที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ เป็นปัจจัยที่มีบทบาทต่อการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject มากกว่าปัจจัยเรื่องประเภทของตัวบท นักแปลอาจอาศัยแนวทางการแปลข้างต้นในการตัดสินใจเลือกวิธีการแปลที่เหมาะสมในตัวบทที่ต่างประเภทกันได้ ซึ่งงานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ในการแปลตัวบทนวนิยาย ผู้แปลสามารถเลือกใช้กลวิธีการปรับบทแปลย่อยได้หลากหลายวิธีกว่าการแปลตัวบทประเภทให้ข้อมูล อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ยังมีข้อจำกัดเรื่องความครอบคลุมของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากศึกษาเจาะลึกเพียงนวนิยายสี่สิบสองเรื่อง ซึ่งมีเป้าหมายสร้างความประหลาดใจให้แก่ผู้อ่าน จึงเกี่ยวข้องกับการกำหนดให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลใดหรือไม่ได้รับข้อมูลใด ในขณะที่นวนิยายประเภทอื่น เช่น นวนิยายตลกขบขัน อาจมีแนวทางการแปลที่ต่างออกไปก็เป็นได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งศึกษาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยาย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อยอดจากการวิจัยนี้ ดังนี้

- 1) ศึกษาการแปลประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทนวนิยายประเภทอื่น นอกเหนือจากนวนิยายสี่สิบสองเรื่อง
- 2) ศึกษาการแปลสรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ลักษณะอื่น ในตัวบทนวนิยาย เช่น Empty subject 'it' และ Anticipatory subject 'it' ซึ่งมีจุดประสงค์การใช้แตกต่างจากการใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในประโยคเคลิฟต์
- 3) ศึกษาการจัดการกับปัญหาการแปลประโยคที่ไม่ปรากฏประธาน จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากประโยคในภาษาอังกฤษต้องประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คริสตี้, อกาธา. *คดีฆาตกรรมโรเจอร์ แอ็กครอยด์*. แปลโดย พิรุณรัตน์. กรุงเทพมหานคร: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2557.
- ดวงตา สุพล. *ทฤษฎีและกลวิธีการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- นววรรณ พันธุเมธา. *ไวยากรณ์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. หนังสือชุด บรมราชกุมารีอักษรานุกรษ์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลำดับที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- ปราณี พุ่มบางป่า. *การศึกษาทฤษฎีการแปล Dummy Subject 'It' ในตัวบทประเภทให้ข้อมูล : กรณีศึกษาเรื่อง "นักสืบเศรษฐศาสตร์" และ "เศรษฐศาสตร์แห่งชีวิต"*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการแปลและการล่าม คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- มดิชน. *พจนานุกรม ฉบับมดิชน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มดิชน, 2547.
- ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน, 2556.
- วรรณภา แสงอร่ามเรือง. *ทฤษฎีและหลักการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์. *โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- วิชญ์ กอปรสิริพัฒน์. *การแปลตามหลักภาษาศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 1. ชุตภาษาและวรรณกรรม. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- สัญญาวี สายบัว. *หลักการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. *การแปลขั้นสูง*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. *แปลผิด --> แปลถูก : คัมภีร์การแปลยุคใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.
- อัญชลี สิงห์น้อย. *กลวิธีการแปลหน่วยสร้างประโยคเน้นส่วน*. *Naresuan University Journal: Science and Technology* 2553, 18, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2553): 65-79
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. *หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วลีวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2548.

ภาษาอังกฤษ

- Alexander, L. G. *Longman English grammar*. Essex: Pearson Education, 1988.
- Biber, D., Johansson, S., Leech, G., Conrad, S., and Finegan, E. *Longman grammar of spoken and written English*. 1st ed. Essex: Pearson Education, 1999.
- Brumme, J. The narrator's voice in translation: What remains from a linguistic experiment in Wolf Haas's Brenner detective novels. In S. M. Cadera and A. P. Pintaric (eds.), *The voices of suspense and their translation in thrillers*, pp. 161-176. Amsterdam: Rodopi, 2014.
- Carter, R., McCarthy, M., Mark, G., and O'Keeffe, A. Dummy subjects [Online]. Cambridge University Press (Producer). Available from: <http://dictionary.cambridge.org/us/grammar/british-grammar/dummy-subjects?q=Dummy+subjects> [October 23, 2016]
- Christie, A. *The murder of Roger Ackroyd*. 26th ed. London: HarperCollinsPublishers, 2002.
- Delisle, J. *Translation: An interpretive approach*. Translated by P. Logan, and M. Creery. Ottawa: University of Ottawa Press, 1988.
- Espunya, A. Shifting points of view: The translation of suspense-building narrative style. In S. M. Cadera and A. P. Pintaric (eds.), *The voices of suspense and their translation in thrillers*, pp. 193-206. Amsterdam: Rodopi, 2014.
- Greenbaum, S. *An introduction to English grammar*. Essex: Longman Group UK, 1991.
- Halliday, M. A. K., and Matthiessen, C. M. I. M. *An introduction to functional grammar*. 3rd ed. London: Hodder Arnold, 2004.
- Hatim, B., and Mason, I. *Discourse and the translator*. Essex: Pearson Education, 1990.
- Huddleston, R and Pullum, G. K. *A student's introduction to English grammar*. Cambridge: The Press Syndicate of the University of Cambridge, 2005.
- Jordan, R. R. *Academic writing course: Study skills in English*. 3rd ed. Essex: Pearson Education, 1999.
- Indrambarya, K. On impersonal verbs in Thai. *The Fourth International Symposium on Language and Linguistics*, pp. 505-521. Nakhon Pathom: Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University, 1996.
- Li, C. N., and Thompson, S. A. Subject and topic: A new typology of language. In C. N. Li (ed.), *Subject and topic*, pp. 457-489. New York: Academic Press, 1976.
- Merrill, R. Christie's narrative games. In J. H. Delamater and R. Prigozy (eds.), *Theory and practice of classic detective fiction*, pp. 87-101. Westport: Greenwood Press, 1997.
- Newmark, P. *A textbook of translation*. Hertfordshire: Prentice Hall International, 1988.
- Perrine, L., and Arp, T. R. *Literature: Structure, sound, and sense*. 6th ed. Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers, 1993.

Seago, K. Red herrings and other misdirection in translation. In S. M. Cadera and A. P. Pintaric (eds.), *The voices of suspense and their translation in thrillers*, pp. 207-220. Amsterdam: Rodopi, 2014.

ภาคผนวก

การวิเคราะห์ประโยคเคลิฟต์ที่ใช้สรรพนาม 'it' ประเภท Dummy subject ในตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล

จำแนกประเภทประโยคเคลิฟต์ตามบริบทสถานการณ์ของการสื่อสาร

1. ประโยคเคลิฟต์ที่พบในบทบรรยาย
 - 1.1 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม
 - 1.1.1 It + a form of the verb 'be' + person
 - 1.2 สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์
 - 1.2.1 It + a form of the verb 'be' + person
 - 1.2.2 It + a form of the verb 'be' + expression of time
 - 1.2.3 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns
 - 1.3 สถานการณ์ที่หมอเชปปาร์ดเข้าไปมีส่วนร่วม
 - 1.3.1 It + a form of the verb 'be' + person
 - 1.3.2 It + a form of the verb 'be' + expression of time
 - 1.3.3 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns
 - 1.3.4 It + a form of the verb 'be' + prepositional phrase
 - 1.4 สถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแส
 - 1.4.1 It + a form of the verb 'be' + expression of time

2. ประโยคเคลือบที่พบในบทสนทนา

2.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคดีฆาตกรรม หรือไม่เกี่ยวข้องกับคดี หรือตัวละครเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับคดี

2.1.1 It + a form of the verb 'be' + person

2.1.2 It + a form of the verb 'be' (negative form) + person

2.1.3 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

2.1.4 It + a form of the verb 'be' (negative form) + abstract nouns

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.1 It + a form of the verb 'be' + person

2.2.2 It + a form of the verb 'be' (negative form) + person

2.2.3 It + a form of the verb 'be' + expression of time

2.2.4 It + a form of the verb 'be' (negative form) + expression of time

2.2.5 It + a form of the verb 'be' + nouns

2.2.6 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

2.2.7 It + a form of the verb 'be' + prepositional phrase

2.2.8 It + a form of the verb 'be' + adverb (not in general position)

2.3 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.3.1 It + a form of the verb 'be' + person

2.3.2 It + a form of the verb 'be' (negative form) + person

2.3.3 It + a form of the verb 'be' + expression of time

2.3.4 It + a form of the verb 'be' + nouns

2.3.5 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

2.4 สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์

2.4.1 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

2.5 สถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแส

2.5.1 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

1. ประโยคเคล็ดศัพท์ที่พบในบทบรรยาย

1.1 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

1.1.1 It + a form of the verb 'be' + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was Raymond who went upstairs on this errand. (บทที่ 5 หน้าที่ 60)	ปาร์กเกอร์ให้ปากคำว่า ฟลอราออกจากห้องทำงานของ เอ็กครอยด์ตอนสามทุ่มสี่สิบห้า ตำรวจสั่งให้พา ฟลอรามาให้ปากคำ แต่ไม่ให้แจ้งว่าเอ็กครอยด์ เสียชีวิตแล้ว หมอเซปปาร์ดจึงบรรยายโดยใช้ประโยค เคล็ดศัพท์เน้นคนที่ทำตามคำสั่งนั้น นั่นคือ 'Raymond' (เรย์มอนด์) ไม่ใช่คนอื่นซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ขณะนั้น และ เข้าข่ายได้รับเลือกให้ทำตามคำสั่ง แต่ไม่ได้ทำจริง เช่น ตำรวจที่เป็นลูกน้อง หรือปาร์กเกอร์ที่เป็นหัวหน้า คนรับใช้	เรย์มอนด์เป็นคนรับหน้าที่นี้	1. ปรับประโยคหลัก 'It was Raymond' ละไม่ แปล 'It was' ใช้คำนาม 'เรย์มอนด์' ทำหน้าที่เป็น ประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who went upstairs on this errand' เป็นวลี 'คนรับหน้าที่นี้' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' (ผู้แปลไม่แปล 'went upstairs') 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมลักษณะนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภท อย่างกว้างๆ ของ 'เรย์มอนด์' เพื่อแสดงการเน้น

2	It was the secretary who answered. (บทที่ 6 หน้า 69)	ตำราตรวจสอบสวนพันตรีปล้นที่เรื่องอาวุธสังหาร (กรีซ ตูนิเซียที่พันตรีปล้นที่มอบให้แก่แอ็กครอยด์) เมื่อถามเรื่องลักษณะอาวุธพันตรีปล้นที่ตอบ แต่เมื่อถามเรื่องสถานที่เก็บ พันตรีปล้นที่ไม่ได้ตอบ เรย์มอนด์เป็นผู้ตอบ หมอเชปปาร์ดจึงบรรยายโดยใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นคนที่ตอบคำถามดังกล่าว นั่นคือ 'the secretary' (เรย์มอนด์) ไม่ใช่คนที่ถูกถาม (พันตรีปล้นที่)	เรย์มอนด์ตอบแทน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was the secretary' ละไม่แปล 'It was' ใช้คำนาม 'เรย์มอนด์' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who answered' เป็นคำกริยา 'ตอบ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน แต่มีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ โดยเติมคำกริยา 'แทน' ซึ่งหมายถึงบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ในฐานะของอีกบุคคลหนึ่ง ขยายคำกริยา 'ตอบ' ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งข้อความข้างหน้า
---	---	--	-----------------	--

3	<p>It was Poirot who saved the situation. (บทที่ 7 หน้า 81)</p>	<p>ตำรวจบางคนไม่พอใจที่พลอราจั่งบัวโรตส์สืบสวนคดี เพราะรู้สึกเสียหน้า แต่ตำรวจบางคนก็สนับสนุนบัวโรตส์ เพราะเชื่อถือในชื่อเสียง บัวโรตส์ซึ่งเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งจึงยุติความขัดแย้งนั้นเสียเอง ด้วยการบอกว่าการทำงานของเขา ความดีความชอบจะเป็นของตำรวจ หมอเชปปาร์ดจึงบรรยายโดยใช้ประโยคเคลิฟต์ เน้นคนที่ยุติความขัดแย้ง นั่นคือ 'Poirot' (บัวโรตส์) ไม่ใช่คนอื่นซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ขณะนั้น แต่ทำให้สถานการณ์ดีขึ้นไม่ได้</p>	<p>บัวโรตส์เห็นสถานการณ์ไม่ค่อยดีเลยรีบแก้ไข</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was Poirot' ละไม่แปล 'It was' ใช้คำนาม 'บัวโรตส์' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who saved the situation' เป็นวลี 'เห็นสถานการณ์ไม่ค่อยดี เลยรีบแก้ไข' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ผู้แปลขยายความ 'saved the situation' ด้วยการใส่คำกริยาหน้า 'เห็นสถานการณ์ไม่ค่อยดี' เป็นเหตุให้เกิดผลคือ คำกริยาหลัง 'รีบแก้ไข' แต่ไม่ได้ทำให้ประโยคมีความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ
---	---	---	--	--

1. ประโยคเคลิฟต์ที่พบในบทบรรยาย

1.2 สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์

1.2.1 It + a form of the verb 'be' + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	To tell the truth, it was precisely my sister Caroline who was the cause of my few minutes' delay. (บทที่ 1 หน้าที่ 1-2)	หมอเซปป์اردกลับบ้านแล้ว แต่ถึงเวลาที่เข้าไปเจอแคโรไลน์ในห้องรับประทานอาหาร เพราะรู้ว่าพี่สาวจะถามเกี่ยวกับคุณนายเฟอร์ราส เพราะเป็นสาเหตุที่ทำให้หมอเซปป์اردต้องออกจากบ้านตั้งแต่ต้น หมอเซปป์اردใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นสาเหตุที่ทำให้ตั้งใจอ้อยอิ่งอยู่ที่ห้องโถง นั่นคือ 'my sister Caroline' (แคโรไลน์)	บอกความจริงให้ก็ได้ ตัวการที่ทำให้ผมต้องทำเป็นอ้อยอิ่งอยู่ที่ห้องโถงคุณใหญ่ก็คือพี่แคโรไลน์ของผมนั่นแหละ	1. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who was the cause of my few minutes' delay' เป็นวลี 'ตัวการที่ทำให้ผมต้องทำเป็นอ้อยอิ่งที่ห้องโถงคุณใหญ่' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'คือ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับประโยคหลัก 'it was precisely my sister Caroline' เป็นวลี 'พี่แคโรไลน์ของผม' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'คือ' (ละไม่แปล 'it was') 4. ย้ายลำดับหน้าหลัง 5. เติมคำเน้น 'นั่นแหละ' เน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า

2	<p>Anyone would have thought it was Caroline's uncle who had been murdered.</p> <p>(บทที่ 7 หน้า 75)</p>	<p>พลอรามาพบหมอเซปปาร์ดที่บ้านเพื่อแจ้งเรื่องจ้าง ปรุโรตส์สืบสวนคดีฆาตกรรมลุงของตัวเอง (เอ็กครอยด์) หมอเซปปาร์ดถามรายละเอียดจากพลอร่า แต่แคโรไลน์ แย้งตอบจนหมอเซปปาร์ดรำคาญ จึงใช้ประโยคเคลิฟต์ เน้นผู้เสียชีวิตสมมติ นั่นคือ 'Caroline's uncle' (ลุงของ แคโรไลน์) เพื่อประชดประชันพฤติกรรมของแคโรไลน์ที่ ทำตัวรู้ดีประหนึ่งเป็นญาติผู้เสียชีวิต</p>	<p>ใครได้ยินประโยคนี้ซ้ำ ก็คงคิดว่า คนตายเป็นลุงของพี่สาวผมแน่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who had been murdered' เป็นคำนาม 'คนตาย' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับประโยคหลัก 'it was Caroline's uncle' เป็นวลี 'ลุงของพี่สาวผม' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' (ละไม่แปล 'It was') 4. ย้ายลำดับหน้าหลัง 5. เติมคำเน้น 'แน่' ซึ่งหมายถึงไม่เป็นอื่น
3	<p>It was Caroline who brought the colonel's story to a close by fortunately going Mah Jong.</p> <p>(บทที่ 16 หน้า 191)</p>	<p>หมอเซปปาร์ดและแคโรไลน์เชิญแขกสองคนมาที่บ้าน เพื่อตั้งวงไพ่จนกระทั่งจอกกัน แขกคนหนึ่ง (พันเอก) ชอบ เล่นแต่เรื่องเก่าๆ ไม่จบไม่สิ้น แม้ว่าในหมู่บ้านจะมีคดี ฆาตกรรมเกิดขึ้นก็ตาม แต่ทันทีที่แคโรไลน์โชคดีเล่นไพ ชนะ แขกคนนั้นก็หยุดเล่น วงไพ่จึงได้เริ่มคุยเรื่องคดีกัน หมอเซปปาร์ดจึงใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นสิ่งที่หยุดการเล่า ของพันเอกคนนั้นได้ นั่นคือ 'Caroline' (แคโรไลน์) ไม่ใช่ คนอื่นในวงไพ่ คือ หมอเซปปาร์ดและแขกอีกคน หรือ เพราะอยากคุยเรื่องคดี</p>	<p>พี่สาวผมคือคนที่ทำให้เรื่องเล่า ของนายพันเอกต้องยุติลงเพราะ เธอบังเอิญโชคดีเล่นชนะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was Caroline' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'พี่สาวผม' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'คือ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who brought the colonel's story to a close' เป็นวลี 'คนที่ทำให้เรื่องเล่าของนายพันเอกต้องยุติลง' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'คือ' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมลักษณะนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'พี่สาวผม' เพื่อแสดงการเน้น

1. ประโยคเคลิฟต์ที่พบในบทบรรยาย
 1.2 สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์

1.2.2 It + a form of the verb 'be' + expression of time

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was when we were sitting down to lunch that Caroline remarked, with would-be unconcern: (บทที่ 14 หน้า 175)	แคโรไลน์เล่าว่าบิวโรต์มาที่บ้านตอนเช้าเพื่อขอให้ช่วยสืบหาข้อมูล และเมื่อถึงตอนเที่ยง แคโรไลน์ก็ได้ข้อมูลแล้ว หมอเซปปาร์ตจึงใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นเวลาที่แคโรไลน์ได้ข้อมูล นั่นคือ 'when we were sitting down to lunch' (ตอนเที่ยง) เพื่อเทียบกับเวลาที่บิวโรต์ขอให้ช่วย (ตอนเช้า) แสดงให้เห็นถึงความรวดเร็วในการหาข้อมูลของแคโรไลน์	ตอนที่เรานั่งลงรับประทานอาหารกลางวัน พี่สาวผมก็พูดเปรยๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมาอีก	1. ปรับประโยคหลัก 'It was when we were sitting down to lunch' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'ตอนที่เรานั่งลงรับประทานอาหารกลางวัน' เป็นเรื่องหลัก 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that Caroline remarked, with would-be unconcern' เป็นประโยค 'พี่สาวผมก็พูดเปรยๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมาอีก' และเป็นเรื่องขยาย 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'นี้' เน้นความที่กล่าวมาแล้ว ขยายคำนาม 'เรื่อง' และคำเน้น 'อีก' ซึ่งหมายถึงทำกริยานั้นซ้ำ แต่คำเน้นทั้งหมดทำให้ความหมายของประโยคในฉบับแปลแตกต่างจากในต้นฉบับ ต้นฉบับเน้นหน้าเวลาเพื่อแสดงให้เห็นว่าเครือข่ายสายข่าวของแคโรไลน์ทำงานกันอย่างรวดเร็วเพียงใด แต่ฉบับแปลไม่สื่อความหมายดังกล่าวเลย

2	<p>It was then that I went on, goaded by Caroline's gibes, and rendered reckless by my triumph. (บทที่ 16 หน้าที่ 197)</p>	<p>วงไฟนกรระจอกสนทนากันเรื่องคดี แครโรไลน์ คะยั้นคะยอหมอเซปปาร์ตให้เล่าเรื่องคดีบ้าง แต่หมอเซปปาร์ตปฏิเสธ จนกระทั่งหมอเซปปาร์ตเล่นไพ่ชนะ และดีใจจนลืมหัด ถึงได้หลุดปากพูดเรื่องคดี หมอเซปปาร์ตต้องการแก้ต่างให้ตัวเองว่าไม่ได้ตั้งใจให้ข้อมูลรั่วไหล จึงบรรยายโดยใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นลำดับเวลาของเหตุการณ์ นั่นคือ 'then' (เล่นไพ่ชนะก่อนค่อยหลุดปาก) เพื่อย้ำลักษณะนิสัยของตัวเองว่าไม่ใช่คนช่างนินทา</p>	<p>ตอนนั้นแหละที่ผมตัดสินใจพูดออกมา ด้วยแรงยุจากพี่สาว บวกกับความขี้มัวใจจากการเล่นชนะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was then' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'ตอนนั้น' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค That-clause 'that I went on, goaded by Caroline's gibes, and rendered reckless by my triumph' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ผมตัดสินใจพูดออกมา ด้วยแรงยุจากพี่สาว บวกกับความขี้มัวใจจากการเล่นชนะ' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'แหละ' เน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า
---	--	--	--	--

1. **ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทบรรยาย**
 1.2 **สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์**

1.2.3 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was really this last named trait of hers which was causing me these pangs of indecision. (บทที่ 1 หน้าที่ 2)	หมอเชปปาร์ดบรรยายลักษณะนิสัยของแคโรไลน์โดยเปรียบเทียบกับฟงพอนที่ออกจากรังเพื่อไปล่าเหยื่อ เหมือนคนที่ออกจากบ้านเพื่อไปหาข่าว แต่แคโรไลน์ต่างจากฟงพอนตรงที่ไม่ต้องออกจากบ้านเพื่อไปหาข่าว เพราะจะมีคนมาเล่าให้ฟังถึงบ้าน แคโรไลน์จะออกจากบ้านเพื่อไปกระจายข่าวเท่านั้น หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นนิสัยที่ทำให้ไม่อยากสนทนากับแคโรไลน์ นั่นคือ 'this last named trait of hers' (นิสัยชอบกระจายข่าว) ไม่ใช่นิสัยชอบหาข่าว	คุณสมบัติข้อสุดท้ายของนี่แหละที่ทำให้ผมตัดสินใจไม่ถูก	1. ปรับประโยคหลัก 'It was really this last named trait of hers' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'คุณสมบัติข้อสุดท้ายของนี่' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค Which-clause 'which was causing me these pangs of indecision' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ทำให้ผมตัดสินใจไม่ถูก' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'นี่แหละ' เน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า

2	<p>No, it was good sound mongoose instinct which took her to our local wood. (บทที่ 3 หน้า 25)</p>	<p>แคโรไลน์เล่าว่าพบราล์ฟในป่าที่ติดกับหมู่บ้าน หมอเซปป์ार्टีประหลาดใจมากเพราะแคโรไลน์ไม่ชอบเดินผ่านป่า แม้แคโรไลน์จะมีข้ออ้าง แต่หมอเซปป์ार्टีทราบนิสัยของพี่สาวดีว่า ไม่ว่าจะมียข้ออ้างใดก็ไม่ชอบเดินผ่านป่าอยู่ดี จึงใช้ประโยคเคลือบแฝงเน้นสาเหตุจริงที่แคโรไลน์เดินผ่านป่า นั่นคือ 'good sound mongoose instinct' (เพราะนิสัยชอบสอดส่องเห็น) ไม่ใช่สาเหตุตามข้ออ้างของแคโรไลน์</p>	<p>ไม่ใช่แน่ มันเป็นสัญชาตญาณของ ฟังพอนต่างหาก ที่ชักนำพี่สาวผมให้เดินเข้าไปในป่า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แปลตรงตัว 2. คงประโยคหลัก 'it was good sound mongoose instinct' เป็นเรื่องหลัก 'มันเป็นสัญชาตญาณของฟังพอน' 3. คงอนุประโยค Which-clause 'which took her to our local wood' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ชักนำพี่สาวผมให้เดินเข้าไปในป่า' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมคำเน้น 'ต่างหาก' ซึ่งหมายถึงอีกส่วนหนึ่ง ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งข้อความข้างหน้า รวมถึงการเรียงสรรพนาม 'มัน' หน้าคำกริยา และเรียงวลี 'สัญชาตญาณของฟังพอน' หลังคำกริยา ก็ช่วยทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับด้วย
---	--	--	---	--

3	<p>Had Poirot really come to gain information about Miss Russell, or was it only Caroline's tortuous mind that interpreted everything according to her own ideas? (บทที่ 11 หน้า 142)</p>	<p>ปัวโรต์ถามแคโรไลน์เรื่องคนใช้ของหมอมเซปปาร์ด แต่แคโรไลน์สันนิษฐานว่า ความจริงแล้ว ปัวโรต์ไม่ได้ต้องการข้อมูลของคนใช้ทุกคน แต่ต้องการแค่ข้อมูลของรัสเซลล์ เพราะปัวโรต์สงสัยรัสเซลล์เหมือนตนหมอมเซปปาร์ดพยายามเน้นความไม่น่าเชื่อถือของแคโรไลน์ จึงใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นที่มาของข้อสันนิษฐาน 'Caroline's tortuous mind' (แคโรไลน์ตีความไปเอง)</p>	<p>ปัวโรต์ มาที่นี่เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับรัสเซลล์จริงหรือ หรือว่าเป็นเพียงการตีความตามความคิดที่วกไปวนมาของพี่สาวผมเท่านั้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that interpreted everything according to her own ideas' เป็นวลี 'การตีความตามความคิด' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' ทั้งนี้ไม่ปรากฏประธานในประโยค จึงเป็นประโยคละประธาน 3. ปรับประโยคหลักในรูปคำถาม 'was it only Caroline's tortuous mind' เป็นวลี 'ที่วกไปวนมาของพี่สาวผม' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายคำนาม 'ความคิด' (ละไม่แปล 'was it') (ผู้แปลไม่แปลคำซ้ำที่สื่อความหมายใกล้เคียงกัน) 4. ย้ายลำดับหน้าหลัง 5. เติมคำเน้น 'เท่านั้น' ซึ่งเน้นว่าความเห็นของผู้พูดไม่สำคัญ คำนี้สื่อความหมายใกล้เคียงกันกับคำเน้น 'เพียง' ซึ่งเน้นว่าความเห็นของผู้พูดเป็นเรื่องเล็กน้อย ทำให้ความหมายเน้นหนักมากขึ้น
---	---	---	---	--

4	<p>It was annoyance at Miss Gannett's going Mah Jong for the third time running which prompted Caroline to say to me as we built a fresh wall: (บทที่ 16 หน้าที่ 196)</p>	<p>หมอเซปาร์ดีไม่ยอมเล่าเรื่องการสืบสวนคดี แรกๆ แครโรว์ไลน์เพียงประชิดประชิดไล่ แต่เมื่อแขกคนหนึ่ง เล่นไพ่ชนะติดกันสามครั้ง แครโรว์ไลน์กลับเริ่มต่อว่าและ ระบายอารมณ์ไล่หมอเซปาร์ดี หมอเซปาร์ดีจึงใช้ ประโยคเคล็ดลับที่เน้นสาเหตุที่แครโรว์ไลน์บังคับหมอ เซปาร์ดีให้เล่าเรื่อง นั่นคือ 'annoyance at Miss Gannett's going Mah Jong for the third time running' (จุดดึงดูดงานที่มีคนเล่นไพ่ชนะติดกันสาม ครั้ง)</p>	<p>การที่แกนเนตต์เล่นชนะเป็นครั้งที่ สามทำให้ทุกคนใจเสีย แล้วพี่สาว ผมก็หันมาพูดกับผมตอนที่เราเริ่ม ตั้งไฟเรียงเป็นแถวกันใหม่</p>	<p>1. คงประโยคหลัก 'It was annoyance at Miss Gannett's going Mah Jong for the third time running' เป็นเรื่องหลัก 1.1 ปรับ 'Miss Gannett's going Mah Jong for the third time running' เป็นวลี 'การที่แกนเนตต์ เล่นชนะเป็นครั้งที่สาม' ทำหน้าที่เป็นประธาน 1.2 ปรับ 'It was annoyance at' เป็นวลี 'ทำให้ ทุกคนใจเสีย' (ละไม่แปล 'It was') ทำหน้าที่เป็น ภาคแสดง (ผู้แปลแปล 'annoyance' ผิด) 2. คงอนุประโยค Which-clause 'which prompted Caroline to say to me as we built a fresh wall' เป็นเรื่องขยาย 2.1 ปรับ 'which prompted Caroline' เป็นวลี 'พี่สาวผม' ทำหน้าที่เป็นประธาน (ผู้แปลไม่แปล 'prompted') 2.2 ปรับ 'to say to me as we built a fresh wall' เป็นวลี 'หันมาพูดกับผมตอนที่เราเริ่มตั้งไฟเรียง เป็นแถวกันใหม่' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (ต่อ)</p>
---	---	---	---	--

				(ต่อ) 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ผู้แปลใช้คำเชื่อม 'แล้ว...ก็' ซึ่งไม่ได้ทำให้ประโยคมีความหมาย โดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ
--	--	--	--	---

1. ประโยคเคลิ์ฟต์ที่พบในบทบรรยาย

1.3 สถานการณ์ที่หมอเซปปาร์ดเข้าไปมีส่วนร่วม

1.3.1 It + a form of the verb 'be' + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	The parlourmaid was in the hall, and it was she who helped me on with my overcoat. (บทที่ 14 หน้า 173)	หมอเซปปาร์ดได้รับข้อมูลใหม่เกี่ยวกับเออร์ชูลาที่บ้าน แอ็กครอยด์ ก่อนออกจากบ้าน ได้พบเออร์ชูลาที่ห้องโถง แล้วเออร์ชูลายังมาช่วยหมอเซปปาร์ดใส่เสื้อโค้ตด้วย หมอเซปปาร์ดจึงใช้ประโยคเคลิ์ฟต์เน้นคนที่มีบทบาทในสถานการณ์ที่หมอเซปปาร์ดเข้าไปมีส่วนร่วม ขณะนั้น นั่นคือ 'she' (เออร์ชูลา)	สาวใช้ประจำห้องรับแขกยืนอยู่ในห้องโถง เลยมาช่วยสวมเสื้อโค้ตให้ผม	1. ละไม่แปลประโยคหลัก 'it was she' 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who helped me on with my overcoat' เป็นวลี 'มาช่วยสวมเสื้อโค้ตให้ผม' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง ทั้งนี้ ไม่ปรากฏประธานในประโยค เนื่องจากเป็นประโยคความรวม ผู้แปลละประธานที่ซ้ำกัน จึงเป็นประโยคละประธาน 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

2	<p>It was she whom I had seen that Sunday, and the cause of her embarrassment was clear enough now. (บทที่ 22 หน้า 256)</p>	<p>หมอเซปป์อาร์ตส์บ์เรื่องเออร์ชูลา จึงนัดพบคนที่รับรองการทำงานให้ ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นพี่สาวของเออร์ชูลา แต่เพราะอับอายที่เออร์ชูลาเป็นหญิงรับใช้ จึงปกปิดความสัมพันธ์ทางสายเลือด ในภายหลัง เมื่อเออร์ชูลาเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง หมอเซปป์อาร์ตส์บ์ถึงได้เข้าใจ และใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นตัวตนจริงของคนที่คุณไปพบ นั่นคือ 'she' (พี่สาวของเออร์ชูลา) ไม่ใช่ นายจ้างเก่า</p>	<p>เธอก็คือคนที่ผมไปพบเมื่อวันอาทิตย์นั่นเอง และผมก็เพิ่งเข้าใจว่าทำไมพี่สาวของเธอจึงรู้สึกอับอายอย่างนั้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was she' ละไม่แปล 'It was' ใช้สรรพนาม 'เธอ' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'คือ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Whom-clause 'whom I had seen that Sunday' เป็นวลี 'คนที่ผมไปพบเมื่อวันอาทิตย์' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'คือ' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมคำเน้น 'นั่นเอง' เน้นว่าผู้นั้นหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ รวมถึงการเรียงสรรพนาม 'เธอ' หน้าคำกริยา และการเติมลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ก็ช่วยทำให้เกิดการเน้น แม้ว่าตำแหน่งการเน้นจะแตกต่างจากต้นฉบับ แต่ความหมายโดยรวมของประโยคยังเน้นว่า พี่สาวกับคนที่หมอเซปป์อาร์ตส์บ์คือคนเดียวกัน ตามต้นฉบับ
---	---	---	--	--

1. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทบรรยาย

1.3 สถานการณ์ที่หมอเซปาร์ตเข้าไปมีส่วนร่วม

1.3.2 It + a form of the verb 'be' + expression of time

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was then that I saw Flora. (บทที่ 9 หน้า 105)	บ๊วโรตส์สนทนากับหมอเซปาร์ตบนเนินชมวิวก่อนจะเห็น และได้ยินฟลอราสนทนากับพันตรีบลันด์ ได้เนินชมวิวก่อน หมอเซปาร์ตใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นลำดับเวลาของเหตุการณ์ นั่นคือ 'then' (หลังจากขึ้นเนินชมวิวก่อนจึงค่อยเห็นฟลอราและพันตรีบลันด์)	ตอนนั้นเองที่ผมมองเห็นฟลอรา	1. ปรับประโยคหลัก 'It was then' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'ตอนนั้น' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค That-clause 'that I saw Flora' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ผมมองเห็นฟลอรา' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'เอง' เน้นว่าผู้ดูนั้นหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ

1. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทบรรยาย

1.3 สถานการณ์ที่หมอเซปปาร์ดเข้าไปมีส่วนร่วม

1.3.3 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was that impression that was left with me, for at that moment my sister's voice called me from the house. (บทที่ 3 หน้า 24)	หมอเซปปาร์ดเข้าใจผิดว่าบิวโรต์เป็นช่างผมของ เอ็กครอยด์ จึงงุนงงที่เอ็กครอยด์เล่าเรื่องราล์ฟและ การหันของราล์ฟให้บิวโรต์ฟัง แต่ไม่ตั้งใจใดๆ หมอ เซปปาร์ดตั้งใจคำพูดของบิวโรต์ที่เหมือนทราบ บางอย่างเกี่ยวกับราล์ฟที่หมอเซปปาร์ดไม่ทราบ มากกว่า จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นเรื่องที่ตั้งใจ นั่นคือ 'that impression' (บิวโรต์ทราบบางอย่าง เกี่ยวกับราล์ฟที่หมอเซปปาร์ดไม่ทราบ)	ความรู้สึกของผมค้างคาอยู่ตรงนั้น เมื่อได้ยินเสียงพี่สาวผมตะโกน เรียกมาจากในบ้าน	1. ปรับประโยคหลัก 'It was that impression' ละ ไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'ความรู้สึกของผม' ทำหน้าที่ เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that was left with me' เป็นวลี 'ค้างคาอยู่ตรงนั้น' ทำหน้าที่เป็น ภาคแสดง 3. คงลำดับนำหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'นั้น' เน้นความที่กล่าวมาแล้ว ขยาย คำบุพบท 'ตรง' แม้ว่าตำแหน่งการเน้นจะแตกต่าง จากต้นฉบับ แต่ความหมายโดยรวมของประโยค ยังเน้นว่า หมอเซปปาร์ดตั้งใจคำพูดนั้นของบิวโรต์ ตามต้นฉบับ

2	<p>It was nothing less than a flash of sheer genius that prompted me to ask the question I did. (บทที่ 14 หน้า 171)</p>	<p>คุณนายแฉีกครอยด์ไม่ยอมสารภาพเรื่องเปิดฝาโต๊ะเครื่องเงิน (สถานที่เก็บอาวุธสังหาร) ที่งั่ว หมอเชปปาร์ดต้องอาศัยไหวพริบนุ่มนความจริงเอง จึงใช้ประโยคเคล็ดที่เน้นวิธีค้นพบความจริง แสดงการสวมบทบาทเสมือนนักสืบหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ นั่นคือ 'a flash of sheer genius' (ความฉลาดของหมอเชปปาร์ดเอง) ไม่ใช่เพราะคุณนายแฉีกครอยด์สารภาพ</p>	<p>มันจึงเป็นความฉลาดของผมเองที่ถามเธอออกไปเลยว่า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แปลตรงตัว 2. คงประโยคหลัก 'It was nothing less than a flash of sheer genius' เป็นเรื่องหลัก 'มันจึงเป็นความฉลาดของผมเอง' (ผู้แปลไม่แปล 'nothing less than') 3. คงอนุประโยค That-clause 'that prompted me to ask the question I did' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ถามเธอออกไปเลย' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมคำเน้น 'เอง' เน้นว่าผู้ถามหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ รวมถึงการเรียงสรรพนาม 'มัน' หน้าคำกริยา และเรียงวลี 'ความฉลาดของผม' หลังคำกริยา ก็ช่วยทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับด้วย
---	---	---	---	---

1. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทบรรยาย

1.3 สถานการณ์ที่หมอเซปาร์ตเข้าไปมีส่วนร่วม

1.3.4 It + a form of the verb 'be' + prepositional phrase

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was of Miss Russell that I had been reminded that night outside the gates of Fernly Park. (บทที่ 20 หน้าที่ 239)	บิวโรต์แจ้งรัสเซลล์ว่า ผู้ชายแปลกหน้าหรือแท้จริงแล้วคือลูกชายนอกสมรสของรัสเซลล์ ถูกจับกุม รัสเซลล์ต้องการปกปิดเรื่องมีลูกจึงแสดงท่าทีเฉยเมย แต่กลับทำให้หมอเซปาร์ตสังเกตเห็นความคล้ายคลึงกันของท่าทางและน้ำเสียงระหว่างผู้ชายแปลกหน้า (ขณะถามทางในคืนเกิดเหตุ) กับรัสเซลล์ (ขณะสอบปากคำ) หมอเซปาร์ตต้องการยืนยันว่า คนที่ถามทางในคืนเกิดเหตุคือลูกชายของรัสเซลล์ จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นคนที่หมอเซปาร์ตนึกถึงขณะผู้ชายแปลกหน้าถามทางในคืนนั้น นั่นคือ 'of Miss Russell' (รัสเซลล์)	รัสเซลล์นี่เองคือคนที่ผมนึกถึงในคืนนั้นที่หน้าประตูบ้านเฟิร์นลีย์ปาร์ก	1. ปรับประโยคหลัก 'It was of Miss Russell' ละไม่แปล 'It was' ใช้คำนาม 'รัสเซลล์' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'คือ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค That-clause 'that I had been reminded that night outside the gates of Fernly Park' เป็นวลี 'คนที่ผมนึกถึงในคืนนั้นที่หน้าประตูบ้านเฟิร์นลีย์ปาร์ก' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'คือ' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมคำเน้น 'นี่เอง' เน้นว่าผู้นั้นหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ และเติมลักษณะนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'รัสเซลล์' เพื่อแสดงการเน้น

1. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทบรรยาย

1.4 สถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแส

1.4.1 It + a form of the verb 'be' + expression of time

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	I think I can safely say that it was at this moment that a foreboding of the future first swept over me. (บทที่ 2 หน้า 11)	หมอเซปปาร์ดีนึกถึงภาพเหตุการณ์วันที่เห็นคุณนายเฟอรัสเดินกับราล์ฟ ทั้งสองคนสนทนากันอย่างสนิทสนม ผู้เขียนจงใจใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นจุดของเวลา 'at this moment' (ตอนที่หมอเซปปาร์ดีเห็นคุณนายเฟอรัสคุยกับราล์ฟ) เพื่อให้เบาะแสกับผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านอาจตีความว่า ราล์ฟคือคนที่แบล็คเมลล์คุณนายเฟอรัสก็ได้ แล้วมาเฉลยในตอนท้ายว่า จากตอนนี้หมอเซปาร์ดีตระแวงว่า คุณนายเฟอรัสจะแอบบอกใครเรื่องแบล็คเมลล์	ผมคิดว่าผมน่าจะพูดได้ว่า นั่นเป็นครั้งแรกที่ผมมองเห็นเหตุการณ์ลวงหน้าขึ้นมาวูบหนึ่ง	1. ปรับประโยคหลัก 'it was at this moment' ละไม่แปล 'It was' ใช้สรรพนาม 'นั่น' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค That-clause 'that a foreboding of the future first swept over me' เป็นวลี 'ครั้งแรกที่ผมมองเห็นเหตุการณ์ลวงหน้าขึ้นมาวูบหนึ่ง' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. ผู้แปลเรียงสรรพนาม 'นั่น' ซึ่งเจาะจงถึงเหตุการณ์ที่ผู้เล่าเรื่องเล่าแล้ว (หมอเซปปาร์ดีเห็นคุณนายเฟอรัสคุยกับราล์ฟ) ไว้ต้นประโยค ทำให้เกิดการเน้นหนักที่สรรพนาม หรือก็คือเหตุการณ์ดังกล่าว กระตุ้นผู้อ่านให้ตีความตามต้นฉบับ

2	<p>It was at this moment that it began to dawn upon me that Parker was most suspiciously flustered. (บทที่ 5 หน้าที่ 57)</p>	<p>ปาร์กเกอร์พยายามนำเครื่องดื่มไปให้แอ็กครอยด์ ทั้งที่หมอเซปปาร์ดเพิ่งแจ้งว่าแอ็กครอยด์สั่งไม่ให้ใครรบกวนอีก ตำรวจจึงสงสัยปาร์กเกอร์ ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเชื่อเรื่องเล่าในมุมมองของผู้เล่าเรื่อง เพื่อประโยชน์ในการลวงให้เชว ดังนั้น เมื่อผู้เล่าเรื่องชี้ว่าปาร์กเกอร์น่าสงสัย จึงใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นจุดของเวลา 'at this moment' (ปาร์กเกอร์มีพิรุณหลังถูกจับได้ว่าพยายามเข้าไปในห้องทำงาน) เพื่อจูงใจผู้อ่านให้คล้อยตามและมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้เล่าเรื่อง</p>	<p>ตอนนี้เองที่ผมเริ่มคิดว่าปาร์กเกอร์ตื่นเต้นจนน่าสงสัยมากที่สุด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was at this moment' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'ตอนนี้' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค That-clause 'that it began to dawn upon me that Parker was most suspiciously flustered' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ผมเริ่มคิดว่าปาร์กเกอร์ตื่นเต้นจนน่าสงสัยมากที่สุด' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'เอง' เน้นว่าผู้หนึ่งหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ
3	<p>It was at that moment that I knocked down the rack that held my pieces. (บทที่ 16 หน้าที่ 194)</p>	<p>แคโรไลน้อ้อวดในวงไฟว่าทราบสถานที่ซ่อนตัวของราล์ฟแล้ว เพราะเห็นบิวโรต์หยุดดูแผนที่ และได้ยินบิวโรต์เอ่ยชื่อเมืองแครนเซสเตอร์ หมอเซปปาร์ดตกใจมากจนทำไฟนกกกระจอกล้ม ผู้เขียนใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นจุดของเวลา 'at that moment' (ทันทีที่หมอเซปปาร์ดได้ยินว่าบิวโรต์ทราบสถานที่ซ่อนตัวของราล์ฟ) เพื่อให้เบาะแสกับผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านอาจตีความว่า หมอเซปปาร์ดตกใจที่แคโรไลนู้ก่อนตนก็ได้แล้วมาเฉลยในตอนท้ายว่า จากตอนนี้ หมอเซปปาร์ดตกใจเพราะเป็นคนให้สถานที่ซ่อนตัวแก่ราล์ฟ</p>	<p>ตอนนี้เองที่มีมือของผมไปปิดโดนไฟที่ตั้งเรียงอยู่ล้ม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was at that moment' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'ตอนนี้' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค That-clause 'that I knocked down the rack that held my pieces' เป็นเรื่องขยาย 'ที่มีมือของผมไปปิดโดนไฟที่ตั้งเรียงอยู่ล้ม' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'เอง' เน้นว่าผู้หนึ่งหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ

2. ประโยคเคลือบที่พบในบทสนทนา

2.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคดีฆาตกรรม หรือไม่เกี่ยวข้องกับคดี หรือตัวละครเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับคดี

2.1.1 It + a form of the verb 'be' + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was M. Poirot he wanted to see, she said. (บทที่ 15 หน้า 176)	แคโรไลน์เล่าว่าเธอมอนต์มาที่บ้าน หมอเชปปาร์ด เข้าใจว่าเธอมอนต์ต้องการพบตน แคโรไลน์จึงใช้ ประโยคเคลือบเน้นคนที่เธอมอนต์ต้องการพบจริงๆ นั่นคือ 'M. Poirot' (ปัวโรต์) ไม่ใช่เจ้าของบ้านที่เธอมอนต์มาหา (หมอเชปปาร์ด)	เขาอยากพบคุณปัวโรต์นะ พี่สาว ผมตอบ	1. ปรับอนุประโยค Whom-clause '(whom) he wanted to see' เป็นประโยค 'เขาอยากพบ' 2. ปรับประโยคหลัก 'It was M. Poirot' เป็น คำนาม 'คุณปัวโรต์' ทำหน้าที่เป็นกรรมของ คำกริยา 'พบ' (ละไม่แปล 'It was') 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน แต่มีการรักษา ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ โดยเติมคำเสริม 'นะ' ซึ่งใช้แสดงความเห็นขัดแย้ง ความคิดความเชื่อของผู้ฟังในประโยคแจ้งให้ทราบ ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งข้อความก่อนหน้า

2	<p>Was it Ralph who told you? (บทที่ 22 หน้า 254)</p>	<p>เออร์ซูลาแต่งงานกับราล์ฟอย่างลับๆ ดังนั้น เมื่อ บิวโรต์เปิดเผยว่าเออร์ซูลาเป็นภรรยาของราล์ฟ เออร์ซูลาจึงประหลาดใจและอนุมานทันทีว่าราล์ฟเป็นคนบอก เออร์ซูลาใช้ประโยคเคลิฟต์ถามเน้นคนที่ตัวเอง เชื่อว่าบอก นั่นคือ 'Ralph' (ราล์ฟ)</p>	<p>ราล์ฟบอกคุณหรือคะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลักในรูปคำถาม 'Was it Ralph' ละไม่แปล 'Was it' ใช้คำนาม 'ราล์ฟ' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who told you' เป็นวลี 'บอกคุณ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ผู้แปลเติมคำบอก การถาม 'หรือ' ซึ่งใช้เมื่อผู้ถามทราบเรื่องราวมา บ้างแล้ว และต้องการถามเพื่อความแน่ใจเท่านั้น ผู้ถามจึงคาดว่าผู้ตอบจะตอบรับ
---	---	---	--------------------------	---

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคดีฆาตกรรม หรือไม่เกี่ยวข้องกับคดี หรือตัวละครเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับคดี

2.1.2 It + a form of the verb 'be' (negative form) + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It wasn't Annie who told me. (บทที่ 1 หน้า 4)	หมอเชปปาร์ดแจ้งว่าคุณนายเฟอวาร์สเสียชีวิตแล้ว แต่แคโรไลน์ทราบจากแอนนี่แล้ว หมอเชปปาร์ดแจ้งเพิ่มว่าเสียชีวิตขณะหลับ แต่แคโรไลน์ก็ทราบแล้วเช่นกัน หมอเชปปาร์ดอาศัยข้อมูลเดิม อนุมานว่าแอนนี่คือคนที่เล่าทั้งสองเรื่อง แคโรไลน์จึงใช้ประโยคเคล็ดลับยกเลิกข้อมูลเรื่องแอนนี่ แต่คงข้อมูลเรื่องมีคนเล่ารายละเอียดการเสียชีวิตของคุณนายเฟอวาร์ส	แอนนี่ไม่ได้บอกพี่หรอกจ้ะ	1. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'It wasn't Annie' ละไม่แปล 'it was' ใช้คำนาม 'แอนนี่' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who told me' เป็นวลี 'ไม่ได้บอกพี่' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน แต่มีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ โดยเติมคำเสริม 'หรอก' ซึ่งใช้แสดงว่าผู้พูดต้องการจะกล่าวแย้งคนฟังในประโยคแจ้งให้ทราบ ความปฏิเสธ

2	It is not Captain Paton Mademoiselle Flora loves. (บทที่ 19 หน้า 231)	พันตรีบลันต์หลงรักฟลอรา แต่ไม่ยอมบอกเพราะบักใจ เชื่อว่าฟลอราหลงรักราล์ฟ บิวโรต์แนะนำ พันตรีบลันต์ให้บอกฟลอราตามตรง เพราะฟลอรารัก พันตรีบลันต์ โดยใช้ประโยคเคล็ฟต์ยกเล็กข้อมูลเรื่อง ราล์ฟ แต่คงข้อมูลเรื่องมีคนที่ฟลอรารัก	คุณฟลอราไม่ได้รักผู้กองราล์ฟ ปา ตันเลย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับอนุประโยค Whom-clause '(whom) Mademoiselle Flora loves' เป็นประโยค 'คุณฟลอราไม่ได้รัก' 2. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'It is not Captain Paton' เป็นคำนาม 'ผู้กองราล์ฟปาตัน' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยา 'รัก' (ละไม่แปล 'It is') 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. เติมคำเน้น 'เลย' เน้นความว่าโดยสิ้นเชิง
---	---	--	---	---

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคดีฆาตกรรม หรือไม่เกี่ยวข้องกับคดี หรือตัวละครเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับคดี

2.1.3 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was the strain of that that drove her nearly mad. (บทที่ 4 หน้าที่ 40)	เอ็กครอยด์ขอบคุณนายเฟอวาร์สแต่งงานแต่ถูกปฏิเสธ เอ็กครอยด์เข้าใจว่าคุณนายเฟอวาร์สกลัวถูกซุบซิบนินทาเนื่องจากต่างฝ่ายต่างเพิ่งเป็นหม้าย แต่เมื่อคาดคั้น คุณนายเฟอวาร์สกลับสารภาพว่าได้วางยาฆ่าสามี และถูกแบล็คเมลล์รีดไถเงินจำนวนมากจากเรื่องนี้ ทำให้เอ็กครอยด์เผลอแสดงท่าที่รับไม่ได้ เอ็กครอยด์เชื่อว่าคุณนายเฟอวาร์สเป็นทุกข์จนฆ่าตัวตายเพราะถูกแบล็คเมลล์ จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นสาเหตุ นั่นคือ 'the strain of that' (ถูกแบล็คเมลล์รีดไถเงินจำนวนมาก) ไม่ใช่สาเหตุอื่น เช่น กลัวคำซุบซิบนินทา หรือเสียใจที่เอ็กครอยด์แสดงท่าที่รับไม่ได้	เรื่องนี้สร้างความตึงเครียดให้เธอจนแทบเป็นบ้า	1. ปรับประโยคหลัก 'It was the strain of that' ละไม่แปล 'it was' ใช้วลี 'เรื่องนี้' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that drove her nearly mad' เป็นวลี 'สร้างความตึงเครียดให้เธอจนแทบเป็นบ้า' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'นี้' เน้นความที่กล่าวมาแล้ว ขยายคำนาม 'เรื่อง'

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนคดีฆาตกรรม หรือไม่เกี่ยวข้องกับคดี หรือตัวละครเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับคดี

2.1.4 It + a form of the verb 'be' (negative form) + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	No, no, it is not the insanity that I suffer from. (บทที่ 3 หน้าที่ 21)	หมอเชปพาร์ดสนทนากับบัวโรตต์หลังโดนโยนลูกแฟงใส่ บทสนทนานำไปสู่คำถามแปลกๆ ของบัวโรตต์ จากพฤติกรรมและคำพูดของบัวโรตต์ หมอเชปพาร์ดได้แสดงอาการปฏิกิริยาที่สื่อว่าบัวโรตต์ไม่ปกติ ซึ่งบัวโรตต์เข้าใจสิ่งที่หมอเชปพาร์ดกำลังคิดจากอาการปฏิกิริยานั้น จึงใช้ประโยคเคล็ดลับยกเลิกรายละเอียดเรื่องบัวโรตต์เสียสติ	เปล่าครับ ผมไม่ได้เสียสติ	1. ปรับอนุประโยค That-clause 'that I suffer from' เป็นวลี 'ผมไม่ได้' 2. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'it is not the insanity' ละไม่แปล 'It is' ใช้คำกริยา 'เสียสติ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า หากคงการเน้นความหมายตามต้นฉบับสำหรับการกล่าวถึงอาการทางจิตในบทสนทนา (ตัวอย่างเช่น 'ไม่ใช่วิกลจริตนั่นเองครับที่ผมเป็น') อาจไม่เป็นธรรมชาติสำหรับผู้อ่านในภาษาปลายทาง

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.1 It + a form of the verb 'be' + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	See now, mademoiselle, he said very gently, it is Papa Poirot who asks you this. (บทที่ 12 หน้า 148)	ปัวโรต์เชิญผู้เกี่ยวข้องของทุกคนมารวมกันยกเว้นคนรับใช้และตำรวจ ปัวโรต์ขอร้องฟลอราให้เปิดเผยสถานที่ซ่อนตัวของราล์ฟ โดยใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นคนที่กำลังถามเรื่องสถานที่ซ่อนตัวของราล์ฟ นั่นคือ 'Poirot' (ปัวโรต์) ซึ่งเป็นคนที่ฟลอราไว้ใจเพียงคนเดียว	คุณฟลอราครับ เขาพูดเสียงนุ่มนวล มีแต่ลุงปัวโรต์เท่านั้นที่ขอร้องคุณแบบนี้	1. เพิ่มคำกริยา 'มี' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 2. ปรับประโยคหลัก 'it is Papa Poirot' เป็นคำนาม 'ลุงปัวโรต์' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยา 'มี' ทั้งนี้ไม่ปรากฏประธานในประโยค จึงเป็นประโยคละประธาน (ละไม่แปล 'it is') 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who asks you this' เป็นวลี 'ที่ขอร้องคุณแบบนี้' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมคำเน้น 'เท่านั้น' ซึ่งเน้นว่าจำนวนจำกัดจำเพาะ คำนี้สื่อความหมายใกล้เคียงกันกับคำเน้น 'แต่' ซึ่งเน้นว่าจำกัด ทำให้ความหมายของประโยคเน้นหนักมากขึ้น

2	<p>Why was Blunt so certain in his own mind that it was Raymond with Mr Ackroyd at nine-thirty? (บทที่ 13 หน้า 161)</p>	<p>หมอเซปาร์ตสนทนากับบัวโรต์ บัวโรต์ตั้งใจว่าทำไมพันตรีบลันต์จึงอนุมานในทันทีว่าเรย์มอนด์คือคนที่อยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง ทั้งที่มีคนอยู่ในบ้านหลายคน บัวโรต์ใช้ประโยคเคลือบถ้าม เน้นคนที่พันตรีบลันต์อนุมานอย่างเจาะจงว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง นั่นคือ 'Raymond' (เรย์มอนด์) เพื่อชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่น่าสงสัยนี้</p>	<p>ทำไมบลันต์ถึงได้แน่ใจว่าเรย์มอนด์อยู่กับแอ็กครอยด์ถึงสามทุ่มครึ่ง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'it was Raymond' ละไม่แปล 'it was' ใช้คำนาม 'เรย์มอนด์' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค '(who was) with Mr Ackroyd at nine-thirty' เป็นวลี 'อยู่กับแอ็กครอยด์ถึงสามทุ่มครึ่ง' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (ผู้แปลใช้คำขยาย 'ถึง' ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ) 3. คงลำดับนำหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน
---	---	--	--	--

3	Mrs Ackroyd, I said, was it you who left the silver table open? (บทที่ 14 หน้า 171)	หมอเซปปาร์ตอาศัยไหวพริบนูมานว่าคุณนาย แอ็กครอยด์คือคนที่เปิดฝาโต๊ะเครื่องเงินทิ้งไว้ จึงใช้ประโยคเคลิฟต์คาดคั้น เน้นคนที่เป็นตัวการ นั่นคือ 'you' (คุณนายแอ็กครอยด์)	คุณนายเป็นคนเปิดฝาโต๊ะเครื่องเงินทิ้งไว้ใช่ไหมครับ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลักในรูปคำถาม 'was it you' ละไม่แปล 'was it' ใช้สรรพนาม 'คุณนาย' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who left the silver table open?' เป็นวลี 'คนเปิดฝาโต๊ะเครื่องเงินทิ้งไว้' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เรียงสรรพนาม 'คุณนาย' หน้าคำกริยา และเติมลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ
---	--	--	--	--

4	<p>I hear now that it was you who asked to speak to him. (บทที่ 14 หน้า 173)</p>	<p>การสนทนากับคุณนายแอ็กครอยด์ทำให้หมอเซปาร์ตทราบว่า เออร์ซูลาโกหก แอ็กครอยด์ไม่ได้เรียกเออร์ซูลาเข้าไปในห้องทำงาน แต่เออร์ซูลาคือคนที่เข้าไปในห้องทำงานเอง เพื่อคุยกับแอ็กครอยด์ หมอเซปาร์ตจึงใช้ประโยคเคลิฟต์คาดคั้น เน้นคนที่ต้องการเผชิญหน้า นั่นคือ 'you' (เออร์ซูลา) ไม่ใช่แอ็กครอยด์</p>	<p>แต่ผมเพิ่งได้ยินมาว่าคุณต่างหากที่เป็นฝ่ายขอเข้าไปพูดคุยกับเขา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'it was you' ละไม่แปล 'it was' ใช้สรรพนาม 'คุณ' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค Who-clause 'who asked to speak to him' เป็นเรื่องขยาย ที่เป็นฝ่ายขอเข้าไปพูดคุยกับเขา' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'ต่างหาก' ซึ่งหมายถึงอีกส่วนหนึ่ง ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งข้อความข้างหน้า รวมถึงการเรียงสรรพนาม 'คุณ' หน้าคำกริยา 'เป็น' และการเติมลักษณะนาม 'ฝ่าย' หลังคำกริยา 'เป็น' ก็ช่วยทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ
5	<p>You think that it was he who blackmailed Mrs Ferrars? (บทที่ 17 หน้า 200)</p>	<p>บิวโรต์ขอหมอเซปาร์ตให้ช่วยค้นหาความจริงจากปาร์กเกอร์ เรื่องแบล็คเมลล์ หมอเซปาร์ตจึงถามบิวโรต์กลับเรื่องปาร์กเกอร์คือคนที่แบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์ส โดยใช้ประโยคเคลิฟต์ถามเน้นคนที่น่าจะเป็นแบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์ส อ้างอิงจากคำขอของบิวโรต์ นั่นคือ 'he' (ปาร์กเกอร์) ไม่ใช่ผู้ต้องสงสัยคนอื่น เช่น วาล์ฟ หรือผู้ชายแปลกหน้า</p>	<p>คุณคิดว่าเขาเป็นคนแบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์สอย่างนั้นหรือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'it was he' ละไม่แปล 'it was' ใช้สรรพนาม 'เขา' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who blackmailed Mrs Ferrars?' เป็นวลี 'คนแบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์ส' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ (ต่อ)

				(ต่อ) 5. เรียงสรรพนาม 'เขา' หน้าคำกริยา และเติม ลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้น ตามต้นฉบับ
6	It seems clear that— unless he is a very good actor indeed—he genuinely believes it was Ackroyd himself who was the victim of blackmail. (บทที่ 17 หน้า 204)	บิวโรต์คิดว่าเรื่องเล่าของปาร์กเกอร์น่าเชื่อถือ เพราะ ปาร์กเกอร์เชื่อจริงๆ ว่าแอ็กครอยด์คือเหยื่อของการ แบล็คเมล บิวโรต์จึงใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นคนที่ ปาร์กเกอร์เชื่อว่าถูกแบล็คเมลนั้นคือ 'Ackroyd himself' (แอ็กครอยด์) ไม่ใช่คนที่ถูกแบล็คเมลจริงๆ (คุณนายเฟอวาร์ต) ดังนั้นปาร์กเกอร์ที่หวังจะแบล็คเมล แอ็กครอยด์อีกทอดหนึ่งจึงไม่น่าจะเป็นคนฆ่า แอ็กครอยด์	ถ้าไม่ใช่เพราะเขาบั่นสีหน้าเก่ง เหมือนดาราละครละครก็ เขาก็ต้อง เชื่อจริงๆ ว่าคุณแอ็กครอยด์ถูกคน แบล็คเมลอยู่	1. ปรับประโยคหลัก 'it was Ackroyd himself' ละ ไม่แปล 'it was' ใช้คำนาม 'คุณแอ็กครอยด์' ทำ หน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who was the victim of blackmail' เป็นวลี 'ถูกคน แบล็คเมลอยู่' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏคำบ่งชี้การเน้นที่ชัดเจน ทำให้ ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

7	<p>It was truly Miss Flora who took the money. (บทที่ 19 หน้า 230)</p>	<p>ฟลอราสารภาพว่าขโมยเงินจริง แต่พันตรีปล้นดีที่หลงรักฟลอราออกรับแทน โดยอ้างว่าแอ็กครอยด์มอบเงินจำนวนนั้นให้ตน และฟลอราโกหกเพื่อปกป้องราล์ฟ แต่บิวโรต์ไม่เชื่อคำอ้างของพันตรีปล้นดี และยืนยันว่าฟลอราคือคนที่ขโมยเงิน โดยใช้ประโยคเคล็ฟต์เน้นคนที่เอาเงินไปจริงๆ นั่นคือ 'Miss Flora' (ฟลอรา) ไม่ใช่คนที่ออกรับว่าเอาเงินไป (พันตรีปล้นดี)</p>	<p>เพราะคุณฟลอราเป็นคนเอาเงินไปจริงๆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was truly Miss Flora' ละ 'ไม่แปล 'It was' ใช้คำนาม 'คุณฟลอรา' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who took the money' เป็นวลี 'คนเอาเงินไป' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมลักษณนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'คุณฟลอรา' เพื่อแสดงการเน้น
8	<p>That it was you who entered by the window and stabbed Mr Ackroyd as he sat in his chair? (บทที่ 22 หน้า 260)</p>	<p>เออร์ซูลาแก้ต่างแทนราล์ฟ เพราะคิดว่ามีแต่ราล์ฟที่เป็นผู้ต้องสงสัย แต่บิวโรต์อธิบายว่าในความคิดของตำรวจเออร์ซูลาอาจเข้าข่ายผู้ต้องสงสัยด้วย เพราะไม่มีพยานหลักฐานที่อยู่เหมือนกัน บิวโรต์ใช้ประโยคเคล็ฟต์ถามนำ เน้นคนที่ต้องการชี้ให้เห็นว่าโดยรูปการณ์แล้วน่าสงสัยไม่แพ้ราล์ฟ นั่นคือ 'you' (เออร์ซูลา)</p>	<p>คิดว่า คุณเป็นคนป็นหน้าต่างเข้าไปแทงคุณแอ็กครอยด์ซึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้โซ่ไหมครับ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'it was you' ละ 'ไม่แปล 'it was' ใช้สรรพนาม 'คุณ' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who entered by the window and stabbed Mr Ackroyd as he sat in his chair?' เป็นวลี 'คนป็นหน้าต่างเข้าไปแทงคุณแอ็กครอยด์ซึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ (ต่อ)

				(ต่อ) 5. เรียงสรรพนาม 'คุณ' หน้าคำกริยา และเติม ลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้น ตามต้นฉบับ
9	But Major Blunt was under the impression that it was you to whom Mr Ackroyd was speaking. (บทที่ 23 หน้า 273)	บิวโรต์ตั้งข้อสงสัยว่า อาจไม่มีคนอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง เรย์มอนด์แย้งว่ามีพยานได้ยินเสียงจริง บิวโรต์อธิบายว่าตนสงสัยเพราะในขณะที่เรย์มอนด์คิดว่าเป็นหมอเชปปาร์ด พันตรีบลันต์กลับคิดว่า เป็นเรย์มอนด์ แต่ทุกคนมีพยานหลักฐานที่อยู่หมด บิวโรต์จึงคิดว่า อาจไม่มีใครอยู่เลยก็ได้ บิวโรต์ใช้ประโยคเคลือบแย้งเรย์มอนด์ เน้นคนที่พันตรีบลันต์คิดว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ นั่นคือ 'you' (เรย์มอนด์) ซึ่งไม่ใช่คนที่เรย์มอนด์คิดว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ (หมอเชปปาร์ด)	แต่ผู้พันบลันต์เข้าใจว่าคุณแอ็กครอยด์กำลังพูดอยู่กับคุณนั่นแหละ	1. ปรับอนุประโยค Whom-clause 'to whom Mr Ackroyd was speaking' เป็นวลี 'คุณแอ็กครอยด์กำลังพูดอยู่กับ' 2. ปรับประโยคหลัก 'it was you' เป็นสรรพนาม 'คุณ' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำบุพบท 'กับ' (ละไม่แปล 'it was') 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. เติมคำเน้น 'นั่นแหละ' เน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า

10	<p>It explains, too, said Poirot, why Major Blunt thought it was you who were in the study. (บทที่ 23 หน้า 275)</p>	<p>บัวโรตส์สรุปว่า ไม่มีคนอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงาน ตอนสามทุ่มครึ่ง เรย์มอนด์และพันตรีบลันต์ได้ยินเสียงจากเครื่องอัดเสียง และอนุมานว่าแอ็กครอยด์น่าจะทดลองอัดเสียงโดยอ่านหนังสือออกเสียง จึงทำให้พันตรีบลันต์คิดว่าคนที่อยู่กับแอ็กครอยด์คือเรย์มอนด์ เพราะความทางการของภาษา บัวโรตส์ใช้ประโยคเคลิฟต์ เน้น คนที่พันตรีบลันต์อนุมานว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงาน โดยตัดสินจากภาษาที่ใช้ นั่นคือ 'you' (เรย์มอนด์) ไม่ใช่คนอื่นที่อยู่ในบ้านขณะนั้น ซึ่งตามสถานะแล้ว ไม่น่าใช้ภาษาทางการ เช่น สมาชิกครอบครัวอย่างพลอรา หรือเพื่อนอย่างหมอเซปปาร์ด</p>	<p>และมันก็อธิบายด้วยว่า บัวโรตส์พูดทำไมผู้พันบลันต์จึงคิดว่าคุณคือคนที่อยู่ในห้องทำงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'it was you' ละไม่แปล 'it was' ใช้สรรพนาม 'คุณ' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'คือ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who were in the study' เป็นวลี 'คนที่อยู่ในห้องทำงาน' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'คือ' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เรียงสรรพนาม 'คุณ' หน้าคำกริยา และเติมลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ
----	---	--	---	--

11	Also it was he who told me of the pulled-out chair. (บทที่ 25 หน้าที่ 286)	บิวโรต์ติดใจเรื่องเก้าอี้ในห้องทำงานขยับ คนที่อยู่ในที่เกิดเหตุก่อนตำรวจจะมาถึงมีหมอเซปปาร์ด ปาร์กเกอร์ ฟันดรีบลันด์ และเรย์มอนด์ บิวโรต์คิดว่าปาร์กเกอร์ไม่น่าสงสัยเพราะให้ปากคำเองว่า เก้าอี้ยู่ฝังตำแหน่ง ปาร์กเกอร์บอกได้ทันทีเพราะเป็นคนรับใช้ ซึ่งต้องหมั่นสังเกตเฟอร์นิเจอร์ ถ้าปาร์กเกอร์เป็นฆาตกรจะต้องสังเกตเห็นแล้วรีบขยับกลับ บิวโรต์ใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นคนที่ให้ปากคำเรื่องเก้าอี้ นั่นคือ 'he' (ปาร์กเกอร์) ไม่ใช่คนอื่นซึ่งอยู่ในที่เกิดเหตุก่อนตำรวจจะมาถึง แต่ไม่ได้ให้ปากคำเรื่องเก้าอี้ เพราะไม่สังเกต	และเขายังเป็นคนบอกผมเรื่องเก้าอี้ที่ถูกลากออกมาอีกด้วย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'it was he' ละไม่แปล 'it was' ใช้สรรพนาม 'เขา' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who told me of the pulled-out chair' เป็นวลี 'คนบอกผมเรื่องเก้าอี้ที่ถูกลากออกมา' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เรียงสรรพนาม 'เขา' หน้าคำกริยา และเติมลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ
----	--	--	--	---

13	It was you who blackmailed Mrs Ferrars. (บทที่ 26 หน้า 292)	บิวโรต์เปิดโปงหมอเซปปาร์ตว่าฆ่าเอ็กครอยด์ หมอเซปปาร์ตถามเรื่องแรงจูงใจการฆาตกรรม บิวโรต์อธิบายว่าเพราะหมอเซปปาร์ตกลัวความลับเรื่องแบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์สรั่วไหลถึงเอ็กครอยด์ บิวโรต์จึงใช้ประโยคเคลีฟต์เน้นคนที่แบล็คเมลล์จริง นั่นคือ 'you' (หมอเซปปาร์ต) เพื่อตอบเรื่องแรงจูงใจการฆาตกรรม	เพราะคุณหมอนั้นแหละที่เป็นคนแบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์ส	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was you' ละไม่แปล 'It was' ใช้สรรพนาม 'คุณหมอ' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค Who-clause 'who blackmailed Mrs Ferrars' เป็นเรื่องขยาย 'ที่เป็นคนแบล็คเมลล์คุณนายเฟอรราร์ส' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'นั่นแหละ' เน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า รวมถึงการเรียงสรรพนาม 'คุณหมอ' หน้าคำกริยา 'เป็น' และการเติมลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา 'เป็น' ก็ช่วยทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ
----	---	--	---	---

2. ประโยคเคลือบที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.2 It + a form of the verb 'be' (negative form) + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	But we know that Mr Ackroyd was alive at a quarter to ten, therefore it was not Ralph who killed him. (บทที่ 13 หน้า 160)	หมอเชปปาร์ดสรุปข้อเท็จจริงของคดี (ในขณะนั้น) ว่า ราล์ฟอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง แต่แอ็กครอยด์มีชีวิตรอดอยู่จนถึงสามทุ่มสี่สิบห้า ราล์ฟจึงไม่ได้ฆ่าแอ็กครอยด์ หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคลือบยักเล็กข้อสันนิษฐานเรื่องราล์ฟฆ่าแอ็กครอยด์	แต่เรารู้ว่าคุณแอ็กครอยด์ยังมีชีวิต อยู่เวลาสามทุ่มสี่สิบห้า ราล์ฟจึงไม่ใช่ฆาตกร	1. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'it was not Ralph' ละไม่แปล 'it was' ใช้คำนาม 'ราล์ฟ' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who killed him' เป็นวลี 'ไม่ใช่ฆาตกร' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

2	<p>It could not have been Ralph Paton who was with Mr Ackroyd in the study at nine-thirty. (บทที่ 23 หน้า 272)</p>	<p>ราล์ฟเดินทางลัดไปที่เรือนฤดูร้อนตอนสามทุ่ม ยี่สิบห้าเพื่อพบเออร์ชูลา เออร์ชูลายืนยันว่าใช้เวลาสนทนากันสิบนาที โดยเออร์ชูลาออกจากเรือนฤดูร้อนก่อนราล์ฟ บัรวโรตจึงสรุปว่า ราล์ฟไม่ใช่คนที่อยู่กับแอ็ครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่งแน่นอน บัรวโรตใช้ประโยคเคล็ฟต์ยกเล็กข้อสันนิษฐานเรื่องราล์ฟอยู่กับแอ็ครอยด์ตอนสามทุ่มครึ่ง</p>	<p>นั่นคือ คนที่อยู่กับคุณแอ็ครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง ไม่ใช่ราล์ฟ ปาตัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who was with Mr Ackroyd in the study at nine-thirty' เป็นวลี 'คนที่อยู่กับคุณแอ็ครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'It could not have been Ralph Paton' ละไม่แปล 'It could have been' ใช้วลี 'ไม่ใช่ราล์ฟ ปาตัน' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. เติมลักษณนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'ราล์ฟ ปาตัน' เพื่อแสดงการเน้น
---	--	---	---	---

2. ประโยคเคลิ์ฟต์ที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.3 It + a form of the verb 'be' + expression of time

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was while I was standing at the corner of the terrace that I heard Ackroyd's voice speaking to that secretary of his. (บทที่ 9 หน้าที่ 112)	พันตรีปลัดให้ปากคำว่าได้ยินเสียงของแอกครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง ขณะตนสูบบุหรี่ที่เฉลียงหน้าบานหน้าต่างห้องนั่งเล่น บิวโรต์แย้งว่าถ้าอยู่บริเวณนั้นจริงจะไม่ได้ยินเสียงจากห้องทำงาน เพราะไกลกัน พันตรีปลัดจึงยอมรับว่าจริงๆ แล้ว ยืนที่มุมเฉลียง ซึ่งใกล้กว่า ขณะได้ยินเสียงดังกล่าว จึงใช้ประโยคเคลิ์ฟต์เน้นสถานที่จริงขณะได้ยินเสียงของแอกครอยด์ นั่นคือ 'while I was standing at the corner of the terrace' (มุมเฉลียง) ไม่ใช่สถานที่ที่อ้างในตอนแรก (เฉลียงบริเวณห้องนั่งเล่น)	พอผมมายืนที่มุมเฉลียงก็ได้ยินเสียงแอกครอยด์พูดกับเลขาฯ ของเขา	1. คงประโยคหลัก 'It was while I was standing at the corner of the terrace' เป็นเรื่องหลัก 'ผมมายืนที่มุมเฉลียง' (ละไม่แปล 'It was') 2. คงอนุประโยค That-clause 'that I heard Ackroyd's voice speaking to that secretary of his' เป็นเรื่องขยาย 'ได้ยินเสียงแอกครอยด์พูดกับเลขาฯ ของเขา' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ผู้แปลใช้คำเชื่อม 'พอ...ก็' ซึ่งบอกลำดับก่อนหลังของเหตุการณ์เท่านั้น ไม่ได้ทำให้ประโยคมีความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ

2. ประโยคเคล็ดที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคิฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.4 It + a form of the verb 'be' (negative form) + expression of time

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It wasn't till later that I noticed it was gone. (บทที่ 15 หน้า 183)	บ๊ว โรตเปิดประเด็นเรื่องจดหมายที่ระบุชื่อผู้แบล็คเมลล์สูญหาย หมอเชปปาร์ดต้องการกันตนเองออกจากการเป็นผู้ต้องสงสัย จึงอ้างว่าไม่เข้าใจเรื่องจดหมายเลยขณะพบศพแอ็กครอยด์ โดยใช้ประโยคเคล็ดที่เน้นเวลาที่สังเกตว่าจดหมายหาย นั่นคือ 'till later' (หลังพบศพ ไม่ใช่ขณะพบศพ หมอเชปปาร์ดขยายความในภายหลังว่าหลังพันตรีบลันด์และเรย์มอนด์เข้าไปในห้องทำงานแล้วด้วย)	ผมเพิ่งสังเกตว่ามันหายไปในช่วงหลัง	1. ปรับอนุประโยค That-clause 'that I noticed it was gone' เป็นเรื่องหลัก 'ผมเพิ่งสังเกตว่ามันหายไป' 2. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'It wasn't till later' ละไม่แปล 'It wasn't' ใช้วลี 'ในช่วงหลัง' เป็นเรื่องขยาย 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน การสลับตำแหน่งเรื่องหลัก-เรื่องขยายทำให้การเน้นเดิมหายไป แต่ผู้แปลเติมคำขยาย 'เพิ่ง' ซึ่งใช้แสดงว่ากริยานั้นเกิดขึ้นได้ไม่นาน ขยายคำกริยา 'สังเกต' ทำให้ในภาพรวม ประโยคยังมีความหมายแตกต่างเรื่องเวลาตามต้นฉบับ

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.5 It + a form of the verb 'be' + nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	Really, of course, it was Ursula Bourne's white apron he saw as she was stealing down to the summer-house. (บทที่ 23 หน้า 275)	พันตรีปลัดเข้าใจผิด คิดว่าตนเห็นผู้หญิงสวมชุดกระโปรงสีขาว จึงอนุมานว่าเห็นฟลอรา และไม่ยอมปริปากเล่าสิ่งที่เห็น เพราะกลัวฟลอราจะเด็กร้อน แต่ความจริงแล้ว พันตรีปลัดเห็นผู้หญิงสวมผ้ากันเปื้อนสีขาว หรือก็คือเออร์ชูลา บิวโรต้อนุมานได้จากความรู้สึกที่พันตรีปลัดมีต่อฟลอรา จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นคนที่พันตรีปลัดเห็นจริงๆ นั่นคือ 'Ursula Bourne's white apron' (เออร์ชูลา) ไม่ใช่คนที่พันตรีปลัดคิดว่าเห็น (ฟลอรา)	แต่จริงๆ แล้วมันเป็นผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ชูลา เบิร์นที่กำลังแอบออกไปที่เรือนพักร้อน	1. แปลตรงตัว 2. คงประโยคหลัก 'it was Ursula Bourne's white apron' เป็นเรื่องหลัก 'มันเป็นผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ชูลา เบิร์น' 3. คงอนุประโยค '(that) he saw as she was stealing down to the summer-house' เป็นเรื่องขยาย 'ที่กำลังแอบออกไปที่เรือนพักร้อน' 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เรียงสรรพนาม 'มัน' หน้าคำกริยา และเรียงวลี 'ผ้ากันเปื้อนของคุณเออร์ชูลา เบิร์น' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.6 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was the little discrepancy in time that first drew my attention to you—right at the beginning. (บทที่ 26 หน้า 291)	บ๊วโรต์เปิดโปงหมอเชปปาร์ดว่าเป็นฆาตกร และยืนยันว่าสงสัยหมอเชปปาร์ดตั้งแต่แรก เพราะหมอเชปปาร์ดให้ปากคำเรื่องเวลาไม่สอดคล้องกัน จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นสิ่งที่ทำให้เกิดความสงสัยในตัวหมอเชปปาร์ด นั่นคือ 'the little discrepancy in time' (หมอเชปปาร์ดให้ปากคำเรื่องเวลาไม่สอดคล้องกัน) เพื่อชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่น่าสงสัยนี้	เพราะเวลาที่ขัดกันเพียงนิดเดียว ทำให้ผมต้องฟังเสียงคุณหมอมาตั้งแต่ต้น	1. ปรับประโยคหลัก 'It was the little discrepancy in time' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'เวลาที่ขัดกันเพียงนิดเดียว' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that first drew my attention to you—right at the beginning' เป็นวลี 'ทำให้ผมต้องฟังเสียงคุณหมอมาตั้งแต่ต้น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ผู้แปลเรียงวลี 'เวลาที่ขัดกันเพียงนิดเดียว' ซึ่งเป็นสาเหตุไว้ต้นประโยคให้เกิดการเน้นหนัก แล้วเติมคำเน้น 'ต้อง' เน้นวลี 'ฟังเสียงคุณหมอ' ในเชิงบังคับให้เกิดผลลัพธ์ ทำให้ในภาพรวม ประโยคยังมีความหมายของการชี้ให้เห็นความน่าสงสัยตามต้นฉบับ

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.7 It + a form of the verb 'be' + prepositional phrase

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	But it's exactly for that reason I'm so anxious to go. (บทที่ 7 หน้าที่ 75)	หมอเซปปาร์ดพยายามโน้มน้าวฟลอราไม่ให้จ้ำจอง บัวโรตส์สืบสวนคดี ฟลอราเข้าใจว่าหมอเซปปาร์ดไม่เชื่อใจรอล์ฟและกลัวรอล์ฟจะผิดจริง ซึ่งถ้ารอล์ฟผิดจริง การจ้ำจองบัวโรตส์จะให้ผลเสียแก่รอล์ฟ แต่ฟลอราเชื่อใจรอล์ฟจึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นสาเหตุที่จะจ้ำจองบัวโรตส์สืบสวนคดี นั่นคือ 'for that reason' (เพราะหมอเซปปาร์ดไม่เชื่อใจรอล์ฟ และคิดว่ารอล์ฟผิดจริง) เพื่อพิสูจน์ว่ารอล์ฟไม่ผิด	แต่ก็เป็นเพราะเหตุผลนั้นแหละ คะที่ฉันอยากไปพบเขา	1. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 2. ปรับประโยคหลัก 'it's exactly for that reason' ละไม่แปล 'it's' ใช้วลี 'เพราะเหตุผลนั้น' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' ทั้งนี้ ไม่ปรากฏประธานในประโยค จึงเป็นประโยคละประธาน 3. ปรับอนุประโยค '(that) I'm so anxious to go' เป็นวลี 'ที่ฉันอยากไปพบเขา' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. เติมคำเน้น 'แหละ' เน้นความหมายของคำที่อยู่ข้างหน้า และคำเน้น 'นั้น' เน้นความที่กล่าวมาแล้ว

2	<p>It is to the murderer I speak. (บทที่ 24 หน้าที่ 281)</p>	<p>บ๊วโรต์เปิดเผยความจริงเกือบทั้งหมดของคดีต่อผู้เกี่ยวข้องทุกคน ยกเว้นตัวตนของฆาตกร และอธิบายว่าสาเหตุที่ไม่เปิดเผยความจริงของคดีต่อตำรวจ เพราะให้โอกาสฆาตกรสารภาพเอง บ๊วโรต์ใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นคนที่ให้โอกาสสารภาพเอง นั่นคือ 'the murderer' (ฆาตกร) เพื่อยืนยันว่าตนทราบจริงๆ ว่าเป็นใคร</p>	<p>ผมจึงขอฟุดกับฆาตกรผู้^{นั้น}ว่า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับอนุประโยค '(whom) I speak' เป็นประโยค 'ผมขอฟุด' 2. ปรับประโยคหลัก 'It is to the murderer' ละไม่แปล 'It is' ใช้วลี 'กับฆาตกร' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยา 'ฟุด' 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. เติมลักษณะนาม 'ผู้(นั้น)' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'ฆาตกร' เพื่อแสดงการเน้น
3	<p>I satisfied myself that the call could not have been sent by anyone in the house, yet I was convinced that it was amongst those present on the fatal evening that I had to look for my criminal. (บทที่ 25 หน้าที่ 284)</p>	<p>บ๊วโรต์แจจแจงรายละเอียดของคดี ข้อเท็จจริงคือมีคนโทรแจ้งหมอเขปาร์ตจากสถานีรถไฟ คนโทรยอมต้องไม่ใช่คนที่อยู่ในบ้านขณะนั้น แต่บ๊วโรต์คิดว่าฆาตกรคือคนที่อยู่ในบ้านขณะนั้น จึงใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นคุณสมบัติของคนที่เป็นฆาตกร นั่นคือ 'amongst those present on the fatal evening' (ต้องอยู่ในบ้านขณะเกิดเหตุ) ไม่ใช่คนที่โทรจากสถานีรถไฟ ซึ่งไม่ได้อยู่ในบ้านขณะนั้น</p>	<p>ผมบอกตัวเองว่า คนที่โทรเข้ามาต้องไม่ใช่คนในบ้าน แต่ผมเชื่อว่าผมจะต้องมองหาฆาตกรในกลุ่มคนที่อยู่ที่บ้านนั้นในคืนเกิดเหตุ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับอนุประโยค That-clause 'that I had to look for my criminal' เป็นประโยค 'ผมจะต้องมองหาฆาตกร' 2. ปรับประโยคหลัก 'it was amongst those present on the fatal evening' ละไม่แปล 'it was' ใช้วลี 'ในกลุ่มคนที่อยู่ที่บ้านนั้นในคืนเกิดเหตุ' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. เติมคำเน้น 'นั้น' เน้นความที่กล่าวมาแล้ว แม้ว่า จะเน้นเพียงคำนาม 'บ้าน' แต่ในภาพรวม ประโยคยังมีความหมายของการเจาะจงว่า ต้องเป็นคนที่อยู่ในสถานที่นั้นเวลานั้น ตามต้นฉบับ

2. ประโยคเคลิ์ฟต์ที่พบในบทสนทนา

2.2 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังคดีฆาตกรรม หรือเกี่ยวข้องกับคดีโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.2.8 It + a form of the verb 'be' + adverb (not in general position)

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	And here it was that the innate weakness of Ralph Paton showed itself. (บทที่ 22 หน้า 257)	เออร์ชูลาแต่งงานกับราล์ฟอย่างลับๆ ราล์ฟขอเงินจาก แอ็กครอยด์ไปใช้หนี้ แต่แอ็กครอยด์ยื่นข้อเสนอว่าจะให้เงินก็ต่อเมื่อราล์ฟแต่งงานกับฟลอราเท่านั้น ราล์ฟยอมรับข้อเสนอ เพราะติดนิสัยชอบแก้ปัญหาง่ายๆ บั๊วไรต์ต้องการเน้นให้เห็นจุดที่เรื่องผูกกันเป็นปม (การตัดสินใจรับข้อเสนอแทนที่จะเปิดเผยความจริง) ที่ทำให้เกิดผลต่างๆ ตามมา (การโกหกซ้อนกัน จนคดีซับซ้อนมากขึ้น) จึงใช้ประโยคเคลิ์ฟต์เน้นเหตุการณ์ 'here' (ราล์ฟตัดสินใจโกหกแอ็กครอยด์เพิ่มอีกเรื่อง)	ตรงนี้เองที่ราล์ฟถูกความอ่อนแอในจิตใจครอบงำ	1. คงประโยคหลัก 'here it was' เป็นเรื่องหลัก 'ตรงนี้' (ละไม่แปล 'it was') 2. คงอนุประโยค That-clause 'that the innate weakness of Ralph Paton showed itself' เป็นเรื่องขยาย 'ที่ราล์ฟถูกความอ่อนแอในจิตใจครอบงำ' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'เอง' เน้นว่าผู้นั้นหรือสิ่งนั้นมีบทบาทสำคัญ

2. ประโยคเคลิฟต์ที่พบในบทสนทนา

2.3 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.3.1 It + a form of the verb 'be' + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	Of course, at the time I took it for granted that it was Dr Sheppard who was with him. (บทที่ 5 หน้า 55)	เรย์มอนด์ให้ปากคำว่า ได้ยินเสียงแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง จึงอนุมานว่าแอ็กครอยด์สนทนากับหมอเชปปาร์ด โดยอ้างอิงจากคำสั่งของแอ็กครอยด์ เรย์มอนด์ใช้ประโยคเคลิฟต์เน้นคนที่อนุมานว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง นั่นคือ 'Dr Sheppard' (หมอเชปปาร์ด) ไม่ใช่คนอื่นที่อยู่ในบ้านขณะนั้น	ผมคิดเอาเองว่าตอนนั้นท่านอยู่กับคุณหมอเชปปาร์ด	1. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who was with him' เป็นวลี 'ท่านอยู่กับ' 2. ปรับประโยคหลัก 'it was Dr Sheppard' เป็นคำนาม 'คุณหมอเชปปาร์ด' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำบุพบท 'กับ' (ละไม่แปล 'it was') 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

2	<p>I did catch just a fragment of it, said the secretary, and, supposing as I did that it was Dr Sheppard who was with Mr Ackroyd, that fragment struck me as distinctly odd.</p> <p>(บทที่ 5 หน้าที่ 56)</p>	<p>ตำราวจกรมเรย์มอนด์เกี่ยวกับบทสนทนาในห้องทำงาน ตอนสามทุ่มครึ่ง เรย์มอนด์ให้ปากคำว่าแอ็กครอยด์ ปฏิเสธที่จะจ่ายเงินให้ใครสักคน เรย์มอนด์ใช้ประโยคเคล็ดฟัดเน้นคนที่อนุมานว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง นั่นคือ 'Dr Sheppard' (หมอเชปปาร์ด) ไม่ใช่คนอื่นที่อยู่ในบ้านขณะนั้น</p>	<p>ผมแค่ได้ยินแว่วๆ บางส่วนเท่านั้น เรย์มอนด์ตอบ สมมุติว่าคนคนนั้น เป็นคุณหมอเชปปาร์ดที่อยู่กับคุณ แอ็กครอยด์ คำสนทนาที่ผมได้ยิน ก็แปลดีเหมือนกัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มวลี 'คนคนนั้น' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับประโยคหลัก 'it was Dr Sheppard' ละไม่แปล 'it was' ใช้คำนาม 'คุณหมอเชปปาร์ด' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' 4. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who was with Mr Ackroyd' เป็นวลี 'ที่อยู่กับคุณแอกครอยด์' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค 5. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 6. เติมลักษณะนาม 'คน(คนนั้น)' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'คุณหมอเชปปาร์ด' เพื่อแสดงการเน้น
3	<p>Hang it all, you don't suggest that it was Miss Ackroyd who took that forty pounds?</p> <p>(บทที่ 19 หน้าที่ 226)</p>	<p>บิวโรต์เปิดโปงฟลอราว่าโกหกเรื่องที่ได้เข้าไปในห้องทำงาน และเรื่องที่ขโมยเงินในห้องนอนของแอกครอยด์ ตำรวจจึงใช้ประโยคเคล็ดฟัดถามเน้นคนที่ขโมยเงิน เพราะไม่คาดคิดหรือสงสัยมาก่อน นั่นคือ 'Miss Ackroyd' (ฟลอรา) ไม่ใช่ผู้ต้องสงสัยคนอื่นที่บรรยายไว้ในเนื้อเรื่อง เช่น ราล์ฟ หรือผู้ขายแปลกหน้า</p>	<p>ให้ตายสิ คุณคงไม่พูดว่า คนที่เอาเงินสี่สิบบอนด์ไปคือคุณฟลอรา แอ็กครอยด์นะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who took that forty pounds' เป็นวลี 'คนที่เอาเงินสี่สิบบอนด์ไป' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับประโยคหลัก 'it was Miss Ackroyd' ละไม่แปล 'it was' ใช้คำนาม 'คุณฟลอรา แอ็กครอยด์' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'คือ' <p>(ต่อ)</p>

				(ต่อ) 4. ย้ายลำดับหน้าหลัง 5. เติมลักษณะนาม 'คน' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภท อย่างกว้างๆ ของ 'พลอรา' เพื่อแสดงการเน้น
--	--	--	--	--

2. ประโยคเคลิ์ฟต์ที่พบในบทสนทนา

2.3 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.3.2 It + a form of the verb 'be' (negative form) + person

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	Now, as I was saying, it wasn't you with Mr Ackroyd at nine-thirty this evening? (บทที่ 5 หน้าที่ 56)	เรื่องเล่าของเรย์มอนด์ทำให้ตำรวจสันนิษฐานว่า แอ็กครอยด์มีชีวิตอยู่จนถึงสามทุ่มครึ่ง และอยู่กับใครสักคน ตำรวจจึงถามพันตรีบริลันต์ว่าอยู่กับแอ็กครอยด์ในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่งหรือไม่ โดยใช้ประโยคเคลิ์ฟต์ถามนำ เน้นคนที่ต้องการคำตอบ นั่นคือ 'you' (พันตรีบริลันต์) ไม่ใช่คนอื่นที่ถูกสอบสวนขณะนั้น ได้แก่ หมอเชปปาร์ด ปาร์กเกอร์ และเรย์มอนด์	แล้วเมื่อตอนสามทุ่มครึ่งผู้พันไม่ได้อยู่กับคุณแอ็กครอยด์หรือครับ	1. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'it wasn't you' ละไม่แปล 'it was' ใช้สรรพนาม 'ผู้พัน' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause '(who was) with Mr Ackroyd at nine-thirty this evening?' เป็นวลี 'ไม่ได้อยู่กับคุณแอ็กครอยด์' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง และเป็นวลี 'เมื่อตอนสามทุ่มครึ่ง' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค 3. ย้ายลำดับหน้าหลัง 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

2	<p>Sure it was no one you know? (บทที่ 6 หน้า 63)</p>	<p>หมอเชปพาร์ดให้ปากคำว่า หลังออกจากบ้าน แอ็กครอยด์ มีผู้ชายแปลกหน้าถามทางไปบ้าน แอ็กครอยด์ แต่เขาปิดบังใบหน้า หมอเชปพาร์ดจึงให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ชายคนนั้นไม่ได้ ตำรวจต้องการคืนข้อมูลและตีวงให้แคบลง จึงใช้ประโยคเคลิฟต์ถาม นำ เน้น 'no one' (ผู้ชายแปลกหน้าคนนั้น) กระตุ้นหมอเชปพาร์ดให้ทบทวนอีกครั้ง</p>	<p>คุณหมอแน่ใจนะครับว่าไม่ใช่คนรู้จัก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. คงประโยคหลัก 'it was no one' เป็นเรื่องหลัก 'ไม่ใช่คน' (ละไม่แปล 'it was') ทั้งนี้ ไม่ปรากฏประธานในประโยค จึงเป็นประโยคละประธาน 2. คงอนุประโยค Whom-clause '(whom) you know' เป็นเรื่องขยาย '(ที่คุณ)รู้จัก' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน แต่มีการรักษาความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นตามต้นฉบับ โดยเติมคำเสริม 'นะ' ในประโยคถามให้ตอบ 'แน่ใจนะ' ซึ่งใช้แสดงความสงสัยและต้องการให้ผู้ตอบทบทวนคำตอบ ทำให้ประโยคมีความหมายของการถามย้ำตามต้นฉบับ
---	---	--	---	---

3	<p>But one thing's clear—it wasn't he who sent the telephone message. (บทที่ 20 หน้า 234)</p>	<p>สารวัตรแรกแล่นอนุมานว่า ผู้ชายแปลกหน้าคือคนที่อยู่กับแอ็กครอยดีในห้องทำงานตอนสามทุ่มครึ่ง แต่ผู้ชายแปลกหน้ามีพยานหลักฐานที่อยู่ตอนสี่ทุ่มสิบห้า ซึ่งเป็นเวลาที่มีคนโทรแจ้งหมอเซปปาร์ดจากสถานีรถไฟ ผู้ชายแปลกหน้าจึงไม่ใช่คนที่โทรแจ้ง สารวัตรแรกแล่นจึงใช้ประโยคเคลิฟต์ยกเล็กข้อสันนิษฐานเรื่องผู้ชายแปลกหน้าโทรแจ้ง แต่คงข้อมูลเรื่องมีคนโทรแจ้งหมอเซปปาร์ดจากสถานีรถไฟ</p>	<p>แต่มีอยู่เรื่องหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือ-- เขาไม่ใช่คนโทรศัพท์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลักในรูปปฏิเสธ 'it wasn't he' ละ 'ไม่แปลด 'it was' ใช้สรรพนาม 'เขา' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค Who-clause 'who sent the telephone message' เป็นวลี 'ไม่ใช่คนโทรศัพท์' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เรียงสรรพนาม 'เขา' หน้าคำกริยา และเติมลักษณนาม 'คน' หลังคำกริยา ทำให้เกิดการเน้นตามต้นฉบับ
---	---	---	---	--

2. ประโยคเคล็ดที่พบในบทสนทนา

2.3 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.3.3 It + a form of the verb 'be' + expression of time

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	It was after that that she told me Mr Ackroyd wasn't to be disturbed again tonight. (บทที่ 5 หน้าที่ 57)	เรื่องเล่าของเรย์มอนด์ทำให้ตำรวจสันนิษฐานว่า แอ็กครอยด์มีชีวิตอยู่จนถึงสามทุ่มครึ่ง ปาร์กเกอร์ให้ปากคำว่า เห็นฟลอราออกจากห้องทำงานตอนสามทุ่มสี่สิบห้า และได้รับแจ้งว่าแอ็กครอยด์สั่งไม่ให้ใครรบกวนอีก ปาร์กเกอร์ใช้ประโยคเคล็ดเน้นเวลาที่ฟลอราแจ้งคำสั่งของแอ็กครอยด์ นั่นคือ 'after that' (หลังสามทุ่มสี่สิบห้า) เพื่อยืนยันเรื่องเล่าของตนเองที่ว่าฟลอราได้พบแอ็กครอยด์หลังหมอลเซปาร์ตกลับบ้าน	หลังจากนั้น เธอยังบอกผมว่าคุณ แอ็กครอยด์ไม่ยอมให้ใครรบกวนอีกในคืนนี้	1. ปรับประโยคหลัก 'It was after that' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'หลังจากนั้น' เป็นเรื่องหลัก 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that she told me Mr Ackroyd wasn't to be disturbed again tonight' เป็นประโยค 'เธอยังบอกผมว่าคุณ แอ็กครอยด์ไม่ยอมให้ใครรบกวนอีกในคืนนี้' และเป็นเรื่องขยาย 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

2	<p>It was yesterday afternoon that Mr Ackroyd dismissed you—or you dismissed yourself, was it not? (บทที่ 10 หน้าที่ 128)</p>	<p>เออร์ชูลาลาออกเพราะถูกแอ็กครอยด์ไล่ออก ตำรวจจึงสอบสวนเรื่องขโมยเงิน ซึ่งเออร์ชูลาปฏิเสธ แต่ บั๊วโรต์กลับถามเรื่องเวลาที่ใช้ในการสนทนา เพราะความจริงแล้ว เออร์ชูล่าเข้าไปปะทะคารมกับแอ็กครอยด์เรื่องราล์ฟ จึงใช้เวลาครึ่งชั่วโมง ไม่สอดคล้องกันกับคำอ้างของเออร์ชูลาที่ว่าบทสนทนามีเพียงเรื่องไล่ออก ซึ่งน่าจะใช้เวลาไม่กี่นาที บั๊วโรต์ต้องการค้นข้อมูลจึงใช้ประโยคเคลิฟต์ถามนำ เน้นจุดของเวลา 'yesterday afternoon' (เวลาที่เออร์ชูล่าเข้าไปปะทะคารมกับแอ็กครอยด์) เป็นการเกริ่นประเด็นก่อนนำไปสู่เรื่องเวลาที่ใช้</p>	<p>เมื่อวานช่วงบ่ายใช่ไหมครับที่คุณแอ็กครอยด์ไล่ออก--หรือว่าคุณขอลาออกเอง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับประโยคหลัก 'It was yesterday afternoon' ละไม่แปล 'It was' ใช้วลี 'เมื่อวานช่วงบ่าย' เป็นเรื่องหลัก 2. คงอนุประโยค That-clause 'that Mr Ackroyd dismissed you—or you dismissed yourself' เป็นเรื่องขยาย 'ที่คุณแอ็กครอยด์ไล่ออก--หรือว่าคุณขอลาออกเอง' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน
---	---	--	---	--

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.3 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.3.4 It + a form of the verb 'be' + nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	After all, it's the ones on the window-sill that are really important. (บทที่ 8 หน้าที่ 101)	บัวโรตต์สำรวจพื้นที่รอบบ้านแฉีกรอยดัดเพื่อค้นหาหลักฐาน จึงพบรอยร่องเท้าผู้หญิง แต่เนื่องจากบริเวณที่พบเป็นทางลัดที่มีคนใช้งานจำนวนมาก ตำรวจจึงไม่ให้ความสำคัญ และให้ความสำคัญเพียงรอยร่องเท้าบนขอบหน้าต่างที่ตรงกับร่องเท้าของราล์ฟเท่านั้น ตำรวจใช้ประโยคเคล็ดลับแย้งบัวโรตต์ เน้นหลักฐานที่เห็นว่าสำคัญ นั่นคือ 'the ones on the window-sill' (รอยร่องเท้าบนขอบหน้าต่าง) ไม่ใช่รอยร่องเท้าอื่น	และถึงยังไง รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่างต่างหากที่สำคัญ	1. คงประโยคหลัก 'it's the ones on the window-sill' เป็นเรื่องหลัก 'รอยเท้าที่ติดอยู่บนขอบหน้าต่าง' (ละไม่แปล 'it's') 2. คงอนุประโยค That-clause 'that are really important' เป็นเรื่องขยาย 'ที่สำคัญ' 3. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 4. เติมคำเน้น 'ต่างหาก' ซึ่งหมายถึงอีกส่วนหนึ่ง ทำให้ประโยคมีความหมายแย้งข้อความข้างหน้า

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.3 สถานการณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏร่วม

2.3.5 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	After all, even if he is a bit balmy, it was a useful tip he gave me about those fingerprints. (บทที่ 19 หน้า 223-224)	หมอเซปปาร์ดสนทนากับสารวัตรเร็กแลน หมอเซปปาร์ดเล่าเรื่องข้อสันนิษฐานของปัวโรต์ที่ว่าผู้ชายแปลกหน้าชื่อ ชาร์ลส์ เคนต์ ไปที่บ้านแอกครอยด์เพราะเกิดที่เคนต์ สารวัตรเร็กแลนเห็นว่าข้อสันนิษฐานนี้ไร้สาระ แต่ไม่ต้องการให้ดูเหมือนว่าตนใช้อคติในการประเมินข้อสันนิษฐานดังกล่าว จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นเรื่องที่ตนก็ให้เครดิตปัวโรต์ด้วย เพื่อให้ดูเหมือนว่าตัดสินใจอย่างยุติธรรมแล้ว นั่นคือ 'a useful tip' (ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับลายนิ้วมือ)	ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นคนไม่เต็มเต็ง อยู่บ้าง แต่เรื่องลายนิ้วมือที่เขาบอกผมไว้ฉันมีประโยชน์ไม่น้อย	1. ปรับอนุประโยค '(that) he gave me about those fingerprints' เป็นวลี 'เรื่องลายนิ้วมือที่เขาบอกผมไว้' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'มี' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับประโยคหลัก 'it was a useful tip' ละไม่แปล 'it was' ใช้วลี 'ประโยชน์ไม่น้อย' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยา 'มี' 4. ย้ายลำดับหน้าหลัง 5. เติมคำเน้น 'นั่น' เน้นความที่กล่าวมาแล้ว แม้ว่าตำแหน่งการเน้นจะแตกต่างจากต้นฉบับ แต่ความหมายโดยรวมของประโยคยังเน้นว่า ได้ให้เครดิตเรื่องลายนิ้วมือแล้ว ตามต้นฉบับ

2	<p>It's just possible that it was his voice Mr Raymond heard talking to Mr Ackroyd asking for money which Mr Ackroyd refused. (บทที่ 20 หน้า 233-234)</p>	<p>บัวโรต์เปิดโปงพลอว่าโกหก ทำให้เวลาที่แอ็ครอยด์มีชีวิตรอดอยู่จนถึงสามทุ่มสี่สิบห้าไม่ถูกต้อง และต้องเปลี่ยนเป็นสามทุ่มครึ่ง ซึ่งทำให้พยานหลักฐานที่อยู่ของทุกคนใช้ไม่ได้ สารวัตรเร็กแลนอาร์มอร์เสียชีวิต จึงพยายามกลับไปนำเสนอข้อสันนิษฐานเก่าๆ ที่ว่าเสียงที่ได้ยินตอนสามทุ่มครึ่งอาจเป็นของผู้ชายแปลกหน้า โดยใช้ประโยคเคล็ฟต์เน้นคนที่อาจจะอยู่กับแอ็ครอยด์ในห้องนั้นเวลานั้น นั่นคือ 'his voice' (ผู้ชายแปลกหน้า)</p>	<p>อาจเป็นเสียงของเขาก็ได้ที่เรย์มอนด์ได้ยินว่าพูดคุยอยู่กับคุณแอ็ครอยด์—เรียกเรื่องเอาเงินแต่ถูกคุณแอ็ครอยด์ปฏิเสธ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มคำกริยา 'เป็น' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 2. ปรับประโยคหลัก 'it was his voice' ละไม่แปล 'it was' ใช้วลี 'เสียงของเขา' ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'เป็น' ทั้งนี้ ไม่ปรากฏประธานในประโยค จึงเป็นประโยคละประธาน 3. ปรับอนุประโยค '(that) Mr Raymond heard talking to Mr Ackroyd' เป็นวลี 'ที่เรย์มอนด์ได้ยินว่าพูดคุยอยู่กับคุณแอ็ครอยด์' ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค 4. คงลำดับหน้าหลังตามต้นฉบับ 5. ผู้แปลเรียงคำขยาย 'อาจ' ซึ่งบอกความคาดคะเน หน้าเรื่องหลัก และเรียงคำเชื่อม 'ก็ได้' ซึ่งบอกความเป็นไปได้ หลังเรื่องหลัก ทำให้ประโยคมีความหมายโดยรวมตามต้นฉบับ
---	---	--	---	--

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.4 สถานการณ์ที่กล่าวถึงแคโรไลน์

2.4.1 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	At the time I had no suspicion whatever, but since—well, it was mere idle talk on my sister's part that first put the idea into my head. (บทที่ 4 หน้าที่ 38)	อีกครอียดข้อความเห็นจากหมอเซปาร์ดีเรื่องการเสียชีวิตของสามีคุณนายเฟอร์ริส เพราะในหมู่บ้านลือกันว่าคุณนายเฟอร์ริสวางยาฆ่าสามีตัวเอง หมอเซปาร์ดีต้องการกันตนเองออกจากเรื่องดังกล่าวและไม่ต้องการให้อีกครอียดสงสัย จึงแจงว่าเป็นข่าวลือ ไม่มีหลักฐาน และไม่มีเหตุให้ต้องสงสัยขณะตนชันสูตรพลิกศพ ตันรับรู้ข่าวลือจากแคโรไลน์เท่านั้น จึงใช้ประโยคเคล็ดลับเน้นความไม่น่าเชื่อถือของข่าวลือ 'mere idle talk on my sister's part' (ข่าวลือที่ไม่ได้มาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่มาจากความเห็นของแคโรไลน์)	ตอนนั้นผมยังไม่นึกสงสัยอะไร แต่การพูดอย่างไรสาระของพี่สาวทำให้ผมเริ่มคิดถึงเรื่องนี้	1. ปรับประโยคหลัก 'it was mere idle talk on my sister's part' ละไม่แปล 'it was' ใช้วลี 'การพูดอย่างไรสาระของพี่สาว' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. ปรับอนุประโยค That-clause 'that first put the idea into my head' เป็นวลี 'ทำให้ผมเริ่มคิดถึงเรื่องนี้' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. คงลำดับนำหลังตามต้นฉบับ 4. ไม่ปรากฏการเน้นที่ชัดเจน ทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อผ่านการเน้นไม่ครบถ้วน

2. ประโยคเคล็ดลับที่พบในบทสนทนา

2.5 สถานการณ์ที่ผู้เขียนให้เบาะแส

2.5.1 It + a form of the verb 'be' + abstract nouns

ที่	ต้นฉบับ	บทวิเคราะห์ต้นฉบับ	ฉบับแปล	บทวิเคราะห์ฉบับแปล
1	Are you quite sure it is the truth we want? (บทที่ 7 หน้า 77)	ฟลอรามั่นใจว่าราล์ฟไม่ได้ฆ่าแอ็กครอยด์ จึงต้องการให้บัวโรต์เปิดเผยความจริง แต่หมอเชปปาร์ดใช้ประโยคเคล็ดลับถามเน้น 'the truth' (ความจริงเรื่องฟลอราโกหก) เพื่อให้เบาะแสกับผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านอาจตีความว่า หมอเชปปาร์ดปกปิดความจริงบางอย่างก็ได้ หรือหมอเชปปาร์ดคิดว่าความจริงแล้ว ราล์ฟผิดจริงก็ได้ ผู้อ่านจะรู้ในตอนท้ายว่า หมอเชปปาร์ดทราบว่าฟลอราโกหก การจ้างบัวโรต์เปิดเผยความจริงจะเปิดโปงความลับนี้ด้วยโดยปริยาย	คุณแน่ใจหรือว่าสิ่งที่เราต้องการคือความจริง	1. ปรับอนุประโยค '(that) we want' เป็นวลี 'สิ่งที่เราต้องการ' ทำหน้าที่เป็นประธาน 2. เพิ่มคำกริยา 'คือ' ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง 3. ปรับประโยคหลัก 'it is the truth' ละไม่แปล 'it is' ใช้คำนาม 'ความจริง' ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยา 'คือ' 4. ย้ายลำดับหน้าหลัง 5. เติมลักษณนาม 'สิ่ง' ซึ่งเป็นคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ของ 'ความจริง' เพื่อแสดงการเน้น